

Bruselj, 17. julij 2025
(OR. en)

11758/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0227 (COD)

CADREFIN 108	MAMA 186
FIN 899	MOG 84
POLGEN 91	PTOM 11
RELEX 1028	ELARG 96
ACP 76	GLOBAL GATEWAY 25
DEVGEN 130	ATO 46
COHOM 128	EDUC 328
COHAFA 70	ENER 378
COAFR 210	MIGR 266
COASI 84	SAN 469
COEST 598	SUSTDEV 57
COLAC 111	PE 50
COTRA 14	CODEC 1045
COWEB 102	

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	17. julij 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Zadeva:	Predlog UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa Globalna Evropa

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 551 final.

Priloga: COM(2025) 551 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.7.2025
COM(2025) 551 final

2025/0227 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi programa Globalna Evropa

{SEC(2025) 548 final} - {SWD(2025) 552 final} - {SWD(2025) 553 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog je pripravljen v okviru razdelka za zunanje delovanje večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034. V sporočilu Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira¹ so določeni glavne prednostne naloge in načela zunanjega delovanja EU v okviru proračuna EU, katerega cilj je biti enostavnejši, bolj osredotočen, prožnejši, imeti večji učinek in uresničevati prednostne naloge EU.

Mednarodno okolje se je v zadnjih letih bistveno spremenilo in se zdi precej manj predvidljivo ter stabilno. Vpliv sedanje geopolitične nestabilnosti na EU in partnerske države se povečuje, zlasti po vojni agresiji Rusije proti Ukrajini, konfliktih na Bližnjem vzhodu, umiku ameriške administracije iz zunanje pomoči, vse večjem tveganju pandemij, trgovinskih napetostih in tehnološki konkurenci. Zaradi teh izzivov in vse večje vrzeli pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030 mora EU prilagoditi financiranje zunanjega delovanja, da se bodo z njim bolje izvajali njeni strateški interesi in reševale sedanje ter prihodnje krize.

Cilj predlaganega instrumenta Globalna Evropa je podpirati in spodbujati vrednote, načela in interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Instrument Globalna Evropa bo prispeval k ciljem zunanjega delovanja EU s spodbujanjem vzajemno koristnih partnerstev s partnerskimi državami ter hkrati prispeval k trajnostnemu razvoju partnerskih držav in strateškim interesom Unije. Uniji bo omogočil tudi boljši položaj za reševanje globalnih izzivov.

Predlagani instrument temelji na štirih glavnih vodilnih načelih, ki so podrobneje predstavljena v različnih oddelkih tega dokumenta:

- **poenostavitev** strukture razdelka za zunanje delovanje z enim glavnim instrumentom za zunanje delovanje EU in s horizontalno uredbo o okviru smotrnosti² za celoten večletni finančni okvir, ki zajema spremljanje, poročanje, ocenjevanje in komuniciranje;
- **skladnost** ukrepanja z večjo geografsko naravnostjo, večjim poudarkom na skladnosti, doslednosti in dopolnjevanju med notranjimi in zunanjimi programi ter okrepljenim pristopom Ekiye Evropa;
- **prilagodljivost** instrumenta, pri čemer se ohranijo nekatere prožnosti instrumenta NDICI – Globalna Evropa, vključno z njegovo splošno rezervo, finančnimi prožnostmi in možnostjo sprejemanja delegiranih aktov, ter se te prožnosti povečajo z zmanjšanjem ciljev in lažjimi proračunskimi prenosi med stebri in znotraj njih, pa tudi s proračunsko prožnostjo med večletnimi finančnimi okviri (v nadaljevanju več podrobnosti o strukturi in prožnostih);
- **učinek** ukrepanja EU z okrepljenim naborom orodij, ki omogoča oblikovanje celovitih svežnjev, z racionaliziranim in učinkovitejšim okvirom jamstev in mešanega financiranja ter močnejšim spodbujanjem evropskih interesov.

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira (COM(2025) 46 final).

² Uredba (EU) št. .../... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za spremljanje proračunskih odhodkov in smotrnosti ter drugih horizontalnih pravil za programe in dejavnosti Unije (UL [...], [...], str. [...]).

Da bi dodatno **poenostavili, povečali skladnost in zagotovili učinkovitost zunanjega delovanja Unije**, je instrument Globalna Evropa namenjen širokemu naboru politik, in sicer širitveni in sosedski politiki, politiki mednarodnih partnerstev in humanitarne pomoči, pri čemer ohranja posebnosti vsake od njih, spodbujajo pa se s širokim naborom orodij. Na podlagi tega predloga bo EU še naprej uresničevala predpristopne cilje, sodelovala s partnerskimi državami, tudi v zahtevnih okoliščinah, in zagotavljala humanitarno pomoč. Predlagani instrument bo prav tako zagotovil večje gospodarske in trgovinske priložnosti v obojestransko korist Unije in partnerskih držav, podpiral trajnostni razvoj, spodbujal človekove pravice, enakost spolov in večstransko udejstvovanje EU, prispeval pa bo tudi k boju proti temeljnim vzrokom nedovoljenih migracij, prisilnemu razseljevanju, nestabilnosti, podnebnim spremembam ter k varstvu okolja. Splošni cilji instrumenta so podrobno opredeljeni v členu 4 predlagane uredbe, specifični cilji pa so določeni in podrobneje opisani v Prilogi II.

Na podlagi izkušenj, pridobljenih z instrumentom NDICI – Globalna Evropa, ki je nadomestil enajst prejšnjih uredb, v skladu s prednostnimi nalogami, določenimi v sporočilu Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira, in kot je bilo ugotovljeno v oceni učinka, ki je priložena tej uredbi, instrument Globalna Evropa vključuje in nadgrajuje:

- Uredbo (EU) 2021/947 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (**NDICI – Globalna Evropa**), spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009;
- Uredbo (EU) 2021/1529 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (**IPA III**);
- Uredbo (EU) 2024/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi **instrumenta za Ukrajino**;
- Uredbo (EU) 2024/1449 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi **instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan**;
- Uredbo (EU) 2025/535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. marca 2025 o vzpostavitvi **instrumenta za reforme in rast za Republiko Moldavijo**.

Glede na obseg in nepredvidljivost potreb **se bosta obnova in predpristopna pomoč za Ukrajino financirali nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira** (tako imenovani manevrski prostor večletnega finančnega okvira) in se bosta izvajali prek instrumenta Globalna Evropa. Poleg tega se bodo ukrepi humanitarne pomoči financirali v okviru instrumenta Globalna Evropa in izvajali v skladu z uredbo o humanitarni pomoči³. Makrofinančna pomoč pa bi se lahko zagotovila državam, ki se soočajo s plačilnobilančno krizo, in bi se financirala v okviru instrumenta Globalna Evropa. Instrument Globalna Evropa bo glavni instrument razdelka za zunanje delovanje, ki ga bosta dopolnjevala pridružitvev čezmorskih držav in ozemelj Uniji, vzpostavljena s Sklepom Sveta (EU) 2021/1764⁴, ter proračun za skupno zunanjo in varnostno politiko. Poleg tega se bo instrument izvajal v skladu s horizontalno uredbo o okviru smotrnosti, kot je podrobno opisano v poglavju 5 „Drugi elementi“ tega dokumenta.

³ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj>).

⁴ Sklep Sveta (EU) 2021/1764 z dne 5. oktobra 2021 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo) (UL L 355, 7.10.2021, str. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

V globalnem okviru, v katerem se Unija sooča z veliko **geopolitično in geoekonomsko konkurenco** in ki ga zaznamujejo globalni izzivi, od podnebnih sprememb do napetosti zaradi omejenih virov, stalnega migracijskega pritiska ali gospodarskih in trgovinskih motenj, pa tudi varnostne grožnje in nestabilnost, se je treba pri **zunanjem delovanju stalno in hitro odzivati na nastajajoče potrebe ter ukrepati za uresničevanje strateških prednostnih nalog**, da bi učinkovito uresničevali prednostne naloge Unije in njenih partnerjev. Instrument je zasnovan tako, da združuje potrebo po predvidljivosti s potrebo po hitrem prilagajanju spreminjajočim se geopolitičnim razmeram.

Zagotovljena bosta **skladnost in dopolnjevanje ukrepov**, s tem pa bo okrepljeno **načelo geografske naravnosti**, uvedeno v okviru instrumenta NDICI – Globalna Evropa. Notranja struktura predlaganega instrumenta sledi temu načelu in je sestavljena iz **petih geografskih stebrov in enega stebra za globalno delovanje**, vsakega od njih pa sestavljata programljiva in neprogramljiva komponenta. Instrument se bo izvajal predvsem prek petih geografskih programljivih komponent, ki jih bodo dopolnjevale geografske neprogramljive komponente. Steber za globalno delovanje se bo osredotočal na globalne pobude in bo dopolnjeval geografske stebre. Šest stebrov je podprtih z nedodeljeno **rezervo za nastajajoče izzive in prednostne naloge** za povečanje **prilagodljivosti** ter sposobnosti Unije, da se odzove na nepredvidene potrebe in svoja partnerstva prilagodi nastajajočim prednostnim nalogam, pri tem pa se opira na izkušnje, pridobljene iz evropskih razvojnih skladov in instrumenta NDICI – Globalna Evropa.

Nedavna ocena instrumentov za zunanje delovanje (2014–2020 in 2021–2027)⁵ je potrdila, da instrumenti za zunanje financiranje v sedanjem večletnem finančnem okviru večinoma ustrezajo svojemu namenu in dosegajo zastavljene cilje. Kljub temu je bilo ugotovljeno, da je spreminjajoče se geopolitično okolje razkrilo tudi nekatere strukturne pomanjkljivosti v njihovi zasnovi, zlasti glede njihove prožnosti. V zvezi z instrumentom NDICI – Globalna Evropa je bilo v oceni poudarjeno, da bi lahko še bolj prispeval k celostnemu pristopu, ki je namenjen uravnoteženju interesov, partnerstev in vrednot EU, kar bi še bolj uskladilo cilje notranjih in zunanjih tematskih politik EU. V zvezi z instrumentom IPA III je bilo v navedeni oceni poudarjeno, da je bila prožnost instrumenta omejena, ker je letno načrtovanje z izvajanjem prevladalo nad strateškim večletnim načrtovanjem. Pridobljene izkušnje so skupaj z vse bolj nestanovitnim geopolitičnim okoljem Komisijo spodbudile k nadaljnji poenostavitvi strukture instrumentov za zunanje financiranje in zagotovitvi večje prožnosti. V predlogu Globalna Evropa so v zvezi s prenosi sredstev ohranjene tudi prožnosti, ki so že dovoljene v okviru instrumentov NDICI – Globalna Evropa in IPA III. Poleg tega bodo vrnjena sredstva, ki jih ustvarijo finančni instrumenti, in presežek proračunskih jamstev na voljo za ponovno uporabo v okviru predlaganega instrumenta. Drugi elementi, ki povečujejo prožnost, so možnost sprejetja delegiranih aktov, ki je že predvidena v okviru instrumenta NDICI – Globalna Evropa, ter lažji proračunski prenosi med stebri in znotraj njih v okviru strukture Globalna Evropa. Poleg tega predlagani instrument ne vključuje tematskih ciljev. V predlogu Globalna Evropa je vključen cilj glede porabe uradne razvojne pomoči.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Kot je navedeno zgoraj, predlog Globalna Evropa v okviru enega instrumenta zajema širok nabor politik, in sicer politiko širitve, sosedsko politiko ter politiko mednarodnih partnerstev

⁵ Ocena instrumentov EU za zunanje financiranje za večletna finančna okvira za obdobji 2014–2020 in 2021–2027; Register dokumentov Komisije – (COM(2024) 208. Ta ocena je zajemala vmesno oceno instrumentov EU za zunanje financiranje v okviru večletnega finančnega okvira 2021–2027 ter končno oceno instrumentov za zunanje financiranje v okviru večletnega finančnega okvira 2014–2020.

in humanitarne pomoči, pri čemer ohranja posebnosti vsake od teh politik. Ta predlog zagotavlja okvir, ki omogoča izvajanje politik na področju zunanjega delovanja in mednarodnih obveznosti. Glavne mednarodne zaveze vključujejo agendo za trajnostni razvoj do leta 2030⁶, Pariški sporazum o podnebnih spremembah⁷, Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost⁸, akcijsko agendo iz Adis Abebe⁹, Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč (2015–2030)¹⁰, Istanbulsko konvencijo o nasilju nad ženskami¹¹ in pakt za prihodnost¹². Znotraj EU politični okvir vključuje določbe Pogodbe o zunanjem delovanju, pridružitvene sporazume, sporazume o partnerstvu in sodelovanju, večstranske sporazume, katerih pogodbenica je Unija, ter druge sporazume, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos med Unijo in partnerskimi državami, pa tudi sklepe Evropskega sveta, sklepe Sveta, izjave s srečanj na vrhu ali sklepe srečanj s partnerskimi državami na ravni voditeljev držav ali vlad ali ministrov, resolucije Evropskega parlamenta, sporočila Komisije in skupna sporočila z visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

• Skladnost z drugimi politikami Unije

Skladnost in dopolnjevanje bosta zagotovljena med instrumenti Unije za zunanje financiranje, zlasti s humanitarno pomočjo (financirano v okviru instrumenta Globalna Evropa), pridružitvijo čezmorskih držav in ozemelj Uniji, skupno zunanjo in varnostno politiko ter evropskim mirovnim instrumentom (ki se financira zunaj proračuna Unije), pa tudi z evropskim instrumentom za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti – razgradnja.

Instrument Globalna Evropa bo zagotovil podporo, namenjeno verodostojni in učinkoviti pripravi držav kandidat in potencialnih kandidat na prihodnje članstvo v EU. Za izpolnitev tega cilja je treba zasnovo predpristopne pomoči v okviru instrumenta Globalna Evropa čim bolj uskladiti z usmeritvami ustreznih notranjih programov.

Sredstva iz instrumenta Globalna Evropa bi bilo treba uporabiti tudi za spodbujanje vzpostavljanja partnerstev med ljudmi, ki temeljijo na skupnih interesih in medgeneracijski pravičnosti, ter za krepitev razvoja spretnosti, inovacij in kulturne raznolikosti s sodelovanjem na področju izobraževanja, mladine in raziskav na način, ki je skladen z uredbo o vzpostavitvi programa Erasmus+. Poleg tega bosta v tem okviru zagotovljena tudi skladnost in dopolnjevanje s trgovino in naložbami, gospodarskim sodelovanjem, migracijami, varnostjo in drugim sektorskim sodelovanjem.

⁶ „Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“, sprejeta na vrhu Združenih narodov o trajnostnem razvoju 25. septembra 2015 (A/RES/70/1).

⁷ Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije

⁸ Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost, sprejet na 15. konferenci pogodbenic (COP 15) Konvencije o biološki raznovrstnosti 19. decembra 2022.

⁹ „Akcijska agenda iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj“, sprejeta 16. junija 2015, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 27. julija 2015 (A/RES/69/313).

¹⁰ „Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč“, sprejet 18. marca 2015, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 3. junija 2015 (A/RES/69/283).

¹¹ Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima (CETS št. 210), ki je začela veljati 1. avgusta 2014, <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=210>.

¹² Pakt za prihodnost, ki ga je 22. septembra 2024 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov (A/RES/79/1).

Instrument bo zlasti v okviru nove zunanje gospodarske politike in v sinergiji z Evropskim skladom za konkurenčnost okrepil konkurenčnost Unije z odzivanjem na gospodarske izzive in hitrim izkoriščanjem priložnosti za podporo konkurenčnosti Unije, tudi s podporo zunanji razsežnosti notranjih politik Unije. S tem se bo izkoristil potencial vzajemno koristnih partnerstev za trajnostni razvoj v Uniji in v partnerskih državah.

Poleg tega bo Instrument prispeval h krepitvi odpornosti in spodbujanju stabilnosti z odpravljanjem ranljivosti v okviru pristopa povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ter v okviru plačilnobilancnih kriz in potreb po okrevanju in obnovi po konfliktih.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravni okvir za sodelovanje s partnerskimi državami je peti del, naslov III, poglavji 1 in 2, Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Predlog temelji na členih 209, 212 in 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Komisija ga predstavlja v skladu s postopkom, določenim v členu 294 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Financiranje zunanjega delovanja EU je namenjeno sodelovanju s partnerskimi državami ter spodbujanju večstranskih rešitev za globalne izzive. EU omogoča, da brani svoje interese, spodbuja svoje vrednote in standarde, podpira cilje svojih notranjih politik, zagotavlja svojo varnost in ščiti svoje državljane. Bolj bi se moralo osredotočiti na krepitev konkurenčnosti Unije in zmanjšanje njene odvisnosti, zlasti z zagotavljanjem kritičnih dobavnih verig. Poleg tega je v interesu EU, da ohrani svojo vlogo zaupanja vrednega globalnega akterja.

V zgoraj omenjeni oceni zunanjih instrumentov (večletna finančna okvira za obdobji 2014–2020 in 2021–2027) je bila potrjena dodana vrednost, ki jo imajo instrumenti za zunanje financiranje za zunanje odnose EU, saj partnerskim državam zagotavljajo celovitejšo in obsežnejšo ponudbo, s tem pa izboljšujejo njihovo sposobnost obravnavanja skupnih prednostnih nalog z EU in prispevajo k trajnostnemu razvoju.

EU lahko kot pogodbenica večine večstranskih procesov sodeluje z večstranskimi in regionalnimi partnerji na ključnih področjih politike. EU lahko v primerjavi z ločenim delovanjem posameznih držav članic v sodelovanju z njimi doseže večji učinek z usklajevanjem skupnih stališč in odločnejšo vlogo. EU je kot vodilna svetovna zagovornica in branilka večstranskega in na pravilih temelječega globalnega sistema upravljanja verodostojna kot poštena posrednica in zagovornica temeljnih mednarodnih instrumentov za človekove pravice. Ta vzvod v večstranskih in regionalnih forumih Uniji omogoča tudi, da globalno uveljavlja svoje politike in vrednote ter vpliva na oblikovanje globalnih norm in regulativnih standardov. Finančna zaveza EU je sestavni del splošnega sodelovanja v več večstranskih sporazumih (npr. o podnebjju in biotski raznovrstnosti).

EU z večjo uporabo proračunskih jamstev, finančnih instrumentov in operacij mešanega financiranja spodbuja in združuje javne in zasebne naložbe, tudi v korist držav in sektorjev z oteženim dostopom do finančnih trgov, naložbe, ki spodbujajo gospodarsko odpornost, ter razvoj zasebnega sektorja. Neukrepanje EU bi povečalo naložbeno vrzel pri financiranju ciljev trajnostnega razvoja in dodatno poslabšalo položaj nestabilnih držav, hkrati pa oslabilo

EU kot geopolitičnega in geoekonomskega akterja ter kot globalnega akterja v večstranskih forumih.

EU pa je tudi tista, ki sproži **sodelovanje med razvojnimi finančnimi institucijami**. Makrofinančna pomoč zagotavlja nadvse potrebno financiranje za države, ki se soočajo s plačilnobilančnimi krizami, in sicer pod ugodnimi pogoji.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti predlagana uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje njenih ciljev.

- **Izbira instrumenta**

V skladu s členoma 209 in 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določata redni zakonodajni postopek za sprejetje ukrepov za izvajanje sodelovanja s partnerskimi državami, je predlog v obliki uredbe, ki zagotavlja njegovo enotno uporabo, v celoti zavezujočo naravo in neposredno uporabo. Ocena finančnih posledic in digitalnih razsežnosti zakonodajnega predloga, priložena temu predlogu, prikazuje proračunske posledice ter potrebne človeške in upravne vire.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

V vmesni oceni instrumentov za zunanje financiranje v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 je bilo ugotovljeno, da v veliki meri ustrezajo svojemu namenu in so na dobri poti k doseganju ciljev, za katere se je v času njihovega sprejetja pričakovalo, da jih bodo izpolnili, in da so ti cilji še vedno pomembni.

NDICI – Globalna Evropa

V vmesni oceni je bilo ugotovljeno tudi, da sta se instrument NDICI – Globalna Evropa in njegova večja prožnost v spreminjajočih se geopolitičnih razmerah izkazala za pomembna pri uresničevanju prednostnih nalog EU ter zagotavljanju podpore partnerskim državam, zlasti v razmerah pandemije COVID-19, vojne agresije Rusije proti Ukrajini in migracijskih pritiskov. Instrument je poleg tega EU omogočil, da bolj usklajeno promovira svoje notranje politike in prednostne naloge v zunanjem svetu, vendar bi moral bolje prispevati k celostnemu pristopu, ki bi uravnotežil interese, partnerstva in vrednote EU. V zvezi s poenostavitvami je bilo v vmesni oceni poudarjeno, da instrument NDICI – Globalna Evropa zagotavlja enotno pravno podlago za velik delež zunanjih posredovanj EU. S tem, ko je nasledil veliko število instrumentov preteklega večletnega finančnega okvira, sta se znatno povečala skladnost in dopolnjevanje.

V vmesni oceni je bilo navedeno, da so se različne značilnosti prožnosti v instrumentu NDICI – Globalna Evropa izkazale za pomembne. Vendar je bila rezerva instrumenta NDICI – Globalna Evropa v prvih treh letih izvajanja skoraj izčrpana, kar kaže na neskladje med razpoložljivimi sredstvi in dejanskimi potrebami. Poleg tega instrument NDICI – Globalna Evropa ni bil zasnovan, da bi podpiral države v vojni v takšnem obsegu, kot ga je potrebovala Ukrajina. Zato je bil za obdobje 2024–2027 sprejet nov instrument financiranja, tj. instrument za Ukrajino, ki naj bi nudil podporo Ukrajini tako spričo vojne agresije Rusije kot tudi na poti Ukrajine k članstvu v EU. Na splošno je bilo v vmesni oceni ugotovljeno, da bodo za boljše izkoriščanje priložnosti in čim bolj znatno povečanje možnosti za vpliv EU morda potrebne različne odzivne strategije.

IPA III

V vmesni oceni je bilo ugotovljeno, da je instrument IPA III izkazal svojo splošno učinkovitost kot predpristopni instrument. Instrument naj bi bil usklajen z novo metodologijo širitve, pri čemer so v ospredju temeljne prvine pristopnega procesa EU. V vmesni oceni je bilo prav tako poudarjeno, da je bil instrument IPA III učinkovit pri spodbujanju socialno-ekonomskega razvoja in potrebnih naložb v okviru gospodarskega in naložbenega načrta, medtem ko bi bilo treba zblíževanje z EU še pospešiti. V vmesni oceni je bilo nadalje ugotovljeno, da je bila kljub temu, da je bil IPA III zasnovan kot instrument, ki tako v smislu obsega kot intenzivnosti pomoči temelji na smotrnosti, finančna nagrada zaradi uravnoteženja ocenjevanja smotrnosti z načelom poštenega deleža omejena na upravičence, ki so dosegli dobro smotrnost.

V vmesni oceni je bilo ugotovljeno, da se je instrument IPA III izkazal za prožnega pri odzivanju na izredne zunanje dogodke, čeprav ni imel podobne rezerve kot instrument NDICI – Globalna Evropa. Dejstvo, da finančna sredstva za države članice niso bila določena vnaprej, je omogočilo potrebno prožnost pri načrtovanju pomoči glede na nujne in spreminjajoče se potrebe.

• Posvetovanje z deležniki

Za vmesno oceno in oceno učinka tega predloga je bil pristop k posvetovanju zasnovan tako, da je vključeval zbiranje prispevkov širokega kroga deležnikov o instrumentih za zunanje financiranje. **Odprta javna posvetovanja** za vmesno oceno in oceno učinka so bila namenjena vsem vrstam deležnikov, vključno z državljani. Zbirno poročilo o rezultatih posvetovanja, izvedenega v okviru vmesne ocene, je bilo objavljeno na spletišču Povejte svoje mnenje¹³ in vključuje pregled prejetih prispevkov. Zbirno poročilo o odprtem javnem posvetovanju v zvezi z oceno učinka instrumenta Globalna Evropa je na voljo v Prilogi 2 k oceni učinka. **Ciljno usmerjeno posvetovanje** je bilo izvedeno tudi za vmesno oceno, da bi zbrali mnenja posebnih kategorij deležnikov. V okviru ciljno usmerjenih posvetovanj so bila na namenskih srečanjih opravljena posvetovanja s strokovnjaki držav članic EU, razvojnimi agencijami držav članic EU, mrežami in platformami civilne družbe in lokalnih organov, razvojnimi finančnimi institucijami ter Združenimi narodi. Povzetek teh ciljno usmerjenih posvetovanj je na voljo v zbirnem poročilu o posvetovanju z deležniki v Prilogi V k vmesni oceni¹⁴.

• Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Poročilo o vmesni oceni in z njim povezani delovni dokument služb Komisije so v veliki meri temeljili na neodvisni študiji, ki so jo izvedli zunanji svetovalci¹⁵. V tej študiji je bilo ocenjenih vseh pet obveznih meril za ocenjevanje (tj. uspešnost, učinkovitost, ustreznost, skladnost in dodana vrednost EU). Prav tako so bila zajeta merila za ocenjevanje učinka in trajnostnosti. Uporabljene metode ocenjevanja so vključevale: (i) pregled dokumentacije in

¹³ Financiranje za evropsko ukrepanje zunaj meja EU – ocena instrumentov (za obdobji 2014–2020 in 2021–2027).

¹⁴ Ocena instrumentov Evropske unije za zunanje financiranje (2014–2020 in 2021–2027) (Priloge), str. 101.

¹⁵ Ocena instrumentov Evropske unije za zunanje financiranje (2014–2020 in 2021–2027); neodvisna študija v podporo oceni, zvezek I, zbirno poročilo, Urad za publikacije Evropske unije.

analitičnih podatkov, (ii) več kot 340 intervjujev, (iii) vrsto ciljno usmerjenih raziskav, (iv) ciljno usmerjena posvetovanja in odprto javno posvetovanje, kot je pojasnjeno zgoraj. Ta kombinacija kvalitativnih in kvantitativnih metod z uporabo primarnih in sekundarnih virov dokazov je zagotovila celovito dokazno podlago za oceno. To strokovno znanje je bilo uporabljeno tudi kot dokazna podlaga za oceno učinka tega predloga, skupaj z rezultati odprtih javnih posvetovanj, kot je pojasnjeno zgoraj.

• Ocena učinka

V zvezi z oceno učinka, priloženo temu predlogu, je Odbor za regulativni nadzor 13. junija 2025 podal svoje mnenje brez pridržka, v njem pa se je skliceval na poseben pristop, povezan s postopkom večletnega finančnega okvira¹⁶. Na podlagi mnenja odbora je bila ocena učinka revidirana, da bi vanjo vključili njegova priporočila.

Splošni cilj ocene učinka je bil oblikovati instrumente za zunanje financiranje, ki učinkovito spodbujajo strateške interese EU ter se hkrati odzivajo na nestabilne in krizne razmere. V zvezi s tem je bil temeljni parameter politike za oblikovanje potencialnih možnosti politike ravnoesje med prožnostjo in predvidljivostjo. V tem okviru so bile preučene naslednje možnosti:

- Možnost 1: popolnoma prožen instrument za zunanje financiranje, ki temelji izključno na letno določenih strateških prednostnih nalogah brez večletnega načrtovanja. Podpora Ukrajini za predpristopne potrebe in potrebe po obnovi bi se zagotavljala nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira.
- Možnost 2: instrument za zunanje financiranje, ki temelji na okvirnih geografskih in globalnih sredstvih ter zajema programljivo in neprogramljivo financiranje za večletno načrtovanje, pri tem pa uravnoteža prožnost in predvidljivost. Podpora Ukrajini za predpristopne potrebe in potrebe po obnovi bi se zagotavljala nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira.
- Možnost 3: instrument za zunanje financiranje, ki temelji na okvirnih geografskih in globalnih sredstvih ter zajema programljivo in neprogramljivo financiranje za večletno načrtovanje, pri tem pa uravnoteža prožnost in predvidljivost. S tem instrumentom bi se predpristopne potrebe Ukrajine krile znotraj zgornjih meja večletnega finančnega okvira, njene potrebe po obnovi pa nad temi mejami.

Na podlagi analize učinkov in primerjave se je za prednostno izkazala možnost 2. Analiza uspešnosti, skladnosti in učinkovitosti treh možnosti glede na izhodišče je bila opravljena z uporabo specifičnih ciljev ocene učinkov. Možnost 2 je izstopala zaradi ravnoesja med prožnostjo in predvidljivostjo, ki najbolje podpira te cilje, saj zagotavlja verodostojno podporo Ukrajini v negotovih razmerah, hkrati pa varuje zmožnost instrumenta za zunanje financiranje, da izpolni potrebe in prednostne naloge na drugih geografskih območjih.

Glede pričakovanega učinka je bolj verjetno, da bosta spodbujanje strateških interesov EU in trajnostni razvoj partnerskih držav podpirali možnosti 2 in 3 kot pa možnost 1.

Možnosti 2 in 3 bi verjetno bolje obravnavali tudi medsebojne povezave med različnimi cilji trajnostnega razvoja ter uravnotežili tri razsežnosti trajnostnega razvoja (gospodarsko, socialno in okoljsko). Povečujeta skladnost med notranjimi in zunanjimi politikami na eni

¹⁶ Glavni elementi mnenja odbora in povezane spremembe ocene učinka so podrobneje opisani v Prilogi 1 k oceni učinka.

strani ter med zunanjimi politikami na drugi strani. Načelo geografske naravnosti, vključno z uporabo regionalnih sredstev v okviru geografskih stebrov, olajšuje usklajevanje s strateškimi cilji EU (npr. prek strategije Global Gateway, celovitih partnerstev, partnerstev za čisto trgovino in naložbe ter drugih podobnih partnerstev). Ta uskladitev omogoča tudi bolj usklajena prizadevanja pri reševanju socialnih, gospodarskih in okoljskih izzivov, s čimer se zagotovi, da se politike medsebojno krepijo, namesto da bi delovale ločeno ali nenamerno v nasprotju ena z drugo. V zvezi s tem bi bilo mogoče v okviru možnosti 2 in 3 bolj vključiti cilje politike, kot so konkurenčnost, gospodarska varnost, odporne vrednostne verige in okoljska trajnostnost, saj se ti cilji strateško uresničujejo skupaj.

V primerjavi z možnostjo 3 bi možnost 2 zagotovila kontinuiteto s pristopom instrumenta za Ukrajino, celovito obravnavala kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne potrebe ter zajela povezave med pristopno potjo Ukrajine in povojno obnovo. Poleg tega bi možnost 2 omogočila vzpostavitev ravnovesja med zagotavljanjem verodostojne podpore Ukrajini v negotovih razmerah in varovanjem zmožnosti instrumenta za zunanje financiranje, da izpolni potrebe in prednostne naloge na drugih geografskih območjih.

Na podlagi teh premislekov je bila za ta predlog izbrana možnost 2.

• **Primernost in poenostavitev ureditve**

Predlog zagotavlja poenostavitev z vidika programa primernosti in uspešnosti predpisov. Z nadaljnjo racionalizacijo številnih instrumentov v okviru enega širokega instrumenta, kot je podrobno opisano zgoraj, se bodo zmanjšale finančne in operativne ovire, ki obstajajo v okviru sedanjih instrumentov. Poenostavitev tako prispeva k jasnejšim postopkom in upravljanju virov. Glede uskladitve pravil bodo horizontalne določbe iz uredbe o okviru smotrnosti novemu instrumentu in drugim programom v okviru večletnega finančnega okvira zagotovile skladen in usklajen okvir ter olajšale razumevanje partnerjem in izvajalcem.

• **Temeljne pravice**

Eden od splošnih ciljev zunanjega delovanja EU, ki temeljijo na Pogodbi (člen 3(5) ter člena 8 in 21 PEU), je podpirati in spodbujati demokracijo, pravno državo in spoštovanje človekovih pravic. Cilj instrumenta je uporaba pristopa, ki temelji na človekovih pravicah in ga vodijo načela nepreztja, enakosti in preprečevanja vsakršne diskriminacije. Pristop, ki temelji na pravicah, zajema vse človekove pravice, tako državljanske in politične kot gospodarske, socialne in kulturne, da bi načela človekovih pravic vključili v vse dejavnosti, ki jih podpira zunanje delovanje EU. Podpora človekovim pravicam in demokraciji ter organizacijam civilne družbe, ki je bila večinoma usmerjena prek namenskih tematskih programov v okviru instrumenta NDICI – Globalna Evropa, ostaja prednostna naloga v okviru instrumenta, in sicer tako prek geografskih stebrov za čim večji učinek kot tudi prek stebra za globalno delovanje za globalne pobude.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Evropska komisija predlaga, da se za obdobje 2028–2034 za instrument Globalna Evropa dodelijo okvirna finančna sredstva v višini 200 309 000 000 EUR (v tekočih cenah). Poleg tega se finančna sredstva za Ukrajino zagotovijo v skladu s členom 6 Uredbe Sveta [(EU, Euratom) 20XX/XXX * [uredba o večletnem finančnem okviru]]. Podroben predvideni finančni učinek predloga je predstavljen v oceni finančnih posledic in digitalnih razsežnosti zakonodajnega predloga, priloženi temu predlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Instrument naj bi se izvajal v skladu z zgoraj navedeno horizontalno uredbo o okviru smotnosti za celotni večletni finančni okvir, ki določa pravila za spremljanje odhodkov in okvir smotnosti za proračun, vključno s pravili za zagotavljanje enotne uporabe načela, da se ne škoduje bistveno, in načela enakosti spolov iz člena 33(2), točka (d) oziroma (f), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509¹⁷ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), pravili za spremljanje in poročanje o smotnosti programov in dejavnosti Unije, pravili za vzpostavitev enotnega portala, pravili za ocenjevanje programov ter drugimi horizontalnimi določbami, ki se uporabljajo za vse programe Unije, kot so določbe o informiranju, komuniciranju in prepoznavnosti.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Predlagani instrument (Globalna Evropa) vsebuje odstopanja od določb finančne uredbe, ki so utemeljena v več uvodnih izjavah, in sicer:

uvodni izjavi 37 – o neuvedbi stopnje rezervacij za posojila Ukrajini v okviru tega instrumenta;

uvodni izjavi 64 – o možnosti ponovne uporabe prenesenih sredstev iz instrumenta Globalna Evropa. Poleg tega se uvodna izjava nanaša na možnost ponovne uporabe vrnjenih sredstev, ki jih ustvarijo finančni instrumenti, v okviru instrumenta Globalna Evropa;

uvodni izjavi 65 – o možnosti povečanja razpoložljivih sredstev za instrument Globalna Evropa z dodelitvijo presežkov, povezanih s sedanjimi in preteklimi proračunskimi jamstvi ter finančno pomočjo v okviru zunanjega delovanja;

uvodnih izjavah 68 in 69 – o možnosti zagotavljanja prožne in pravočasne podpore v obliki nepovratnih sredstev brez potrebe po razpisu za zbiranje predlogov, tudi subjektom zasebnega sektorja iz držav članic;

uvodni izjavi 81 – o možnosti spodbujanja sodelovanja upravičenih subjektov ali oseb ter nasprotnih strank iz partnerskih držav, ki imajo koristi od proračunskega jamstva ali finančnih instrumentov, ter povečanja privlačnosti za zasebni sektor in kar največjega učinka naložb z razširitvijo upravičenosti do proračunskega jamstva na subjekte brez opravljanja nalog javne službe.

NASLOV I: SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1 (Predmet urejanja) opredeljuje instrument, ki ga vzpostavlja Uredba in je eden od programov EU za zunanje delovanje.

Člen 2 (Opredelitev pojmov) vsebuje opredelitev osnovne terminologije, uporabljene v Uredbi.

Člen 3 (Področje uporabe in struktura) vsebuje opis strukture Instrumenta, ki ga sestavlja pet geografskih stebrov in en steber za globalno delovanje. V njem je pojasnjena notranja

¹⁷ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

struktura stebrov, razdeljenih na programljive in neprogramljive komponente, ter podrobno opisana narava neprogramljivih ukrepov. Člen določa tudi geografsko področje uporabe vsakega stebra ter pojasnjuje dopolnjevanje stebrov in komponent.

Države in ozemlja, zajeta v geografskih stebrih, so navedena v Prilogi I.

Člen 4 (Cilji Instrumenta) določa splošne cilje, ki se uporabljajo za vse stebre Instrumenta, ter specifične cilje, podrobno opredeljene v Prilogi II.

Člen 5 (Skladnost, doslednost, sinergije in dopolnjevanje) pojasnjuje razmerje med tem instrumentom in vsemi področji zunanjega delovanja ter njegovo sinergijo, doslednost in dopolnjevanje z notranjimi programi EU.

Člen 6 (Proračun) se nanaša na skupna sredstva za Instrument ter vsebuje podrobno okvirno razčlenitev po stebrih in določa vire podpore za Ukrajino. Nanaša se tudi na „rezervo za nastajajoče izzive in prednostne naloge“, ki omogoča povečanje zneskov iz tega člena.

Člen 7 (Rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge) se nanaša na namene rezerve za nastajajoče izzive in prednostne naloge. Vključena je določba o obveščanju Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi rezerve za nastajajoče izzive in prednostne naloge ter o upoštevanju njunih opažanj.

Člen 8 (Okvir politike) se nanaša na splošni okvir politike za izvajanje Instrumenta. Politiko, na kateri temelji izvajanje Instrumenta, določajo obstoječi sporazumi, strategije, sklepi, resolucije in drugi podobni dokumenti. Vključena je določba o obveščanju Evropskega parlamenta in Sveta ter izmenjavi mnenj z njima.

V členu 9 (Splošna načela) so navedena različna načela, ki se uporabljajo za celoten Instrument, kot so osredotočenost na preobrazbeni učinek, upoštevanje strateških interesov Unije, ohranjanje udejstvovanja Unije v izjemno nestabilnih in zapletenih okoljih ter spodbujanje demokracije, dobrega upravljanja, pravne države, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, enakosti spolov ter opolnomočenja žensk in mladih. Člen prav tako poudarja pomen načela razvojne učinkovitosti ter vključevanja in dialoga z organizacijami civilne družbe, lokalnimi organi in zasebnim sektorjem.

Člen 10 (Vključevanje) podrobno določa, kako je treba v izvajanje Instrumenta vključiti boj proti podnebnim spremembam, varstvo okolja in enakost spolov vključiti.

Člen 11 (pristop Ekipe Evropa) določa cilj, načine in ambicijo pristopa Ekipe Evropa, katerega namen je nadaljnje usklajevanje ukrepov in združevanje virov za skupne cilje.

Člen 12 (Migracije in prisilno razseljevanje) navaja celovit pristop k nedovoljenim migracijam, prisilnemu razseljevanju in temeljnim vzrokom zanje.

NASLOV II: IZVAJANJE INSTRUMENTA

V naslovu II so združena poglavja v zvezi z izvajanjem Instrumenta, ki vključujejo večletno pripravo programov.

Poglavje I – Splošne določbe o pripravi programov (členi 13–17) zajema različne določbe o večletni pripravi programov, zlasti splošni pristop, načela za geografske programe, vsebino programskih dokumentov in postopek za njihovo sprejetje.

Poglavje II – Akcijski načrti, ukrepi in izvedbena načela (členi 18–22) prikazuje akcijske načrte in ukrepe, ki jih je mogoče sprejeti, ter ustrezne postopke. Člen 22 vsebuje določbe o prožnostih.

Poglavje III – Nabor orodij za izvajanje (členi 23–28) zajema razpoložljiva orodja za doseganje ciljev Instrumenta, zlasti proračunska jamstva, mešano financiranje in finančno pomoč.

NASLOV IV – KONČNE DOLOČBE

Naslov III (členi 29–35). Člen 30 tega naslova zajema izvajanje prenosa pooblastil za spremembo člena 6(5), člena 24(1), (2) in (3) ter Priloge II. Člen 31 ponazarja dodatna izvedbena pravila za evropski steber. S členom 32 se ustanavlja odbor v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011. Ta odbor je zadolžen za pripravo mnenja o večletnih programskih dokumentih in letnih delovnih programih (akcijski načrti in ukrepi). Predlog ima dve prilogi, in sicer:

- Prilogo I – Seznam držav in ozemelj
- Prilogo II – Specifični cilji

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi programa Globalna Evropa

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti členov 209 in 212 ter člena 322(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁸,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega računskega sodišča,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Namen te uredbe je vzpostavitev programa Globalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: Instrument) za podpiranje in spodbujanje vrednot, načel in interesov Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU).
- (2) Unija v skladu s členom 21 PEU skrbi za usklajenost različnih področij svojega zunanjega delovanja in usklajenost teh s svojimi drugimi politikami ter si prizadeva za visoko stopnjo sodelovanja na vseh področjih mednarodnih odnosov. Za povečanje skladnosti in zagotovitev učinkovitosti zunanjega delovanja Unije bi moral biti Instrument namenjen širokemu naboru politik Unije, zlasti širitveni in sosedski politiki, politiki mednarodnih partnerstev in humanitarne pomoči ter zunanjim vidikom drugih politik, ki se spodbujajo s širokim naborom orodij.
- (3) V skladu s členom 9 Sklepa Sveta 2010/427/EU²⁰ visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) v vlogi podpredsednika Komisije skrbi za splošno politično usklajevanje zunanjega delovanja Unije ter zagotavlja njeno enotnost, skladnost in učinkovitost, zlasti z izvajanjem tega instrumenta.
- (4) Izvajanje Instrumenta bi morale usmerjati strateške agende Evropskega sveta, ustrezne resolucije Evropskega parlamenta in politične usmeritve Komisije, ki določajo vizijo, strateške usmeritve in prednostne naloge Unije. Pri uveljavljanju moči in partnerstev Unije bi morali ukrepi za zunanje delovanje, ki se izvajajo v okviru Instrumenta,

¹⁸ UL L., str..

¹⁹ UL L., str.

²⁰ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje ([UL L 201, 3.8.2010, str. 30](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

varovati in spodbujati vrednote Unije, krepiti mir in varnost ter okrepiti pripravljenost, blaginjo in konkurenčnost Unije. Unija bi morala za uresničevanje svojih prednostnih nalog in interesov pri zunanjem delovanju delovati v partnerstvu s partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami.

- (5) Instrument bi moral prispevati k zagotavljanju doslednosti, skladnosti, sinergij in dopolnjevanja med notranjimi in zunanjimi politikami Unije ter med njenimi zunanjimi politikami, da bi hkrati spodbujal temeljne in strateške interese Unije ter trajnostni razvoj v partnerskih državah in podpiral izpolnjevanje njenih globalnih zavez.
- (6) Glavni pristop za ukrepe, financirane v okviru Instrumenta, bi morali biti geografski programljivi ukrepi na državni, večdržavni, regionalni in nadregionalni ravni, da bi se čim bolj povečal učinek pomoči Unije. Ta pristop bi bilo treba po potrebi dopolniti z geografskimi neprogramljivimi ukrepi, vključno z ukrepi v zvezi s humanitarno pomočjo, makrofinančno pomočjo ter obravnavanjem potreb krizne, mirovne in zunanje politike, ter krepitvijo odpornosti in konkurenčnosti, pa tudi z globalnimi programljivimi in neprogramljivimi ukrepi.
- (7) Geografski programljivi ukrepi naj bi usmerjali srednje- in dolgoročno sodelovanje Unije s partnerskimi državami in regijami za vzpostavitev vzajemno koristnih partnerstev.
- (8) V okviru tega instrumenta bi moral biti na voljo proračun za financiranje operacij humanitarne pomoči Unije, vendar bi bilo treba take operacije izvajati v skladu z instrumentom za humanitarno pomoč, vzpostavljenim z Uredbo Sveta (ES) št. 1257/96²¹.
- (9) Čeprav bi bilo treba v okviru tega instrumenta zagotoviti proračunska sredstva za financiranje makrofinančne pomoči Unije, bi bilo treba take operacije izvajati v skladu s členoma 212 in 213 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (10)
- (11) Ukrepi za odpornost bi morali Uniji omogočati, da po potrebi okrepi sodelovanje glede na nestanovitnost zunanjega okolja. Morali bi biti prožni, tudi pri odzivanju na ukrepe za obravnavo nestabilnosti in kriz ter za podporo povezavi med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ter jih krepiti, ter obravnavati potrebe po okrevanju in obnovi po konflikthih ter plačilnobilančne krize.
- (12) Ukrepi za konkurenčnost bi morali Uniji omogočiti, da se odzove na gospodarske izzive in hitro izkoristi priložnosti za podporo konkurenčnosti Unije, tudi s podporo zunanji razsežnosti notranjih politik Unije. Kadar je to ustrezno, bi morali prispevati k oblikovanju celovitih vzajemno koristnih sveznjev s partnerskimi državami.
- (13) Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike bi morale vključevati ukrepe, ki Uniji omogočajo odzivanje na izjemne in nepredvidene razmere ali nujne zunanjepolitične interese, tudi kadar so ogroženi mir, demokracija, javni red in mir, varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ti ukrepi bi morali biti zasnovani za učinkovit, uspešen, celosten in na konflikte občutljiv odziv Unije za doseganje miru, stabilnosti in preprečevanja konfliktov v nujnih razmerah, krizah, nestabilnih razmerah, hibridnih grožnjah, nastajajočih krizah ali naravnih nesrečah, vključno z varnostjo in zaščito

²¹ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj>).

posameznikov, zlasti tistih, ki so izpostavljeni spolnemu nasilju in nasilju na podlagi spola, v nestabilnih razmerah ali razmerah, ki bi lahko prerasle v oborožen konflikt ali resno destabilizirale zadevno partnersko državo oziroma države. Podpirati bi morali tudi inovativne pobude za obravnavanje zunanjepolitičnih potreb na političnem, gospodarskem in varnostnem področju ter Uniji omogočiti ukrepanje, kadar obstaja priložnost za doseg njenih ciljev, ki jih je težko doseči z drugimi sredstvi.

- (14) Instrument bi moral temeljiti na ukrepih, ki so bili prej podprti na podlagi uredb Evropskega parlamenta in Sveta (EU) 2021/947²², (EU) 2021/1529²³, (EU) 2024/792²⁴, (EU) 2024/1449²⁵, (EU) 2025/535²⁶.
- (15) Instrument bi moral prispevati k ciljem zunanjega delovanja Unije s spodbujanjem vzajemno koristnih partnerstev s partnerskimi državami ter hkrati prispevati k trajnostnemu razvoju partnerskih držav in strateškim interesom Unije. Uniji bi moral omogočiti boljši položaj za reševanje globalnih izzivov, vključno z bojem proti podnebnim spremembam in varstvom biotske raznovrstnosti. Zagotoviti bi moral tudi večje gospodarske in trgovinske priložnosti v obojestransko korist Unije in partnerskih držav.
- (16) Unija bi morala z delovanjem spodbujati spoštovanje mednarodnega prava človekovih pravic, vključno s Splošno deklaracijo človekovih pravic, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 10. decembra 1948, in mednarodnega humanitarnega prava ter iz njiju izhajati, pri čemer bi jo morali voditi univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic.
- (17) Člen 49 PEU določa, da lahko za članstvo v Uniji zaprosi vsaka evropska država, ki spoštuje vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ter si prizadeva za spodbujanje teh vrednot. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, kjer prevladujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost, enakost spolov, medgeneracijska pravičnost in kulturna raznolikost. Širitveni proces temelji na uveljavljenih merilih, poštenih in doslednih pogojih ter načelu lastnih dosežkov. Evropska država, ki je zaprosila za pristop k Uniji, lahko postane članica Unije šele, ko je potrjeno, da izpolnjuje vsa merila za pristop, ki jih je junija 1993 določil Evropski svet v Københavnu (v nadaljnjem besedilu: københavnska merila), ter pod pogojem, da je Unija novo članico zmožna vključiti. Še naprej je bistvena trdna zavezanost pristopu, pri katerem

²² Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

²³ Uredba (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. septembra 2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) (UL L 330, 20.9.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>).

²⁴ Uredba (EU) 2024/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino (UL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

²⁵ Uredba (EU) 2024/1449 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan (UL L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>).

²⁶ Uredba (EU) 2025/535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. marca 2025 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Republiko Moldavijo (UL L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj>).

se daje prednost temeljnim prvinam, to pa pomeni, da se je treba osredotočiti tako na pravno državo, boj proti organiziranemu kriminalu, temeljne pravice, delovanje demokratičnih institucij in reforme javne uprave kot tudi na gospodarska merila. Pri vsaki državi kandidatki in potencialni kandidatki je napredek odvisen od tega, ali izvede potrebne reforme za uskladitev s pravnim redom Unije.

- (18) Širitvena politika Unije je strateška naložba v mir, varnost, stabilnost in blaginjo v Evropi ter izboljšuje položaj Unije pri odzivanju na globalne izzive. Zagotavlja tudi večje gospodarske in trgovinske priložnosti v obojestransko korist Unije in držav, ki si prizadevajo za članstvo, hkrati pa zagotavlja postopno preobrazbo partnerskih držav. Možnost članstva v Uniji ima močen preobrazbeni učinek, ki vključuje pozitivne demokratične, politične, gospodarske in družbene spremembe. V skupnem interesu Unije in njenih partneric je, da se okrepijo prizadevanja za reforme njihovih političnih, pravnih in gospodarskih sistemov z namenom, da v prihodnosti postanejo članice Unije in da se podprejo njihovi pristopni procesi.
- (19) Od začetka neizzvane in neupravičene vojne agresije Rusije proti Ukrajini 24. februarja 2022 so Unija, njene države članice in evropske finančne institucije mobilizirale podporo brez primere za gospodarsko, družbeno in finančno odpornost Ukrajine. Zaradi obsega škode, povzročene Ukrajini, je potrebna znatna in prožna podpora Ukrajini, da se ohranijo funkcije njene vlade, zagotovijo javne storitve ter podprejo okrevanje, obnova in modernizacija države. Instrument bi moral zagotoviti okvir za pomoč pri hitrem okrevanju, obnovi in modernizaciji države, mobilizaciji naložb in izboljšanju dostopa do financiranja ter olajšanju usklajevanja Ukrajine s standardi in vrednotami Unije na njeni pristopni poti k Uniji. Pristopna pot Ukrajine bi morala biti tesno prepletena s prizadevanji za obnovo. Podpora v okviru Instrumenta bi morala biti, kolikor je to mogoče, vključena v mednarodna prizadevanja za finančno strukturo za okrevanje Ukrajine ter usklajena z ustreznimi donatorji in mednarodnimi finančnimi institucijami, da se zagotovita ustrezno usklajevanje in dopolnjevanje podpore.
- (20) Unija v skladu s členom 8(1) PEU razvija posebne odnose z državami v svojem sosedstvu, da ustvari območje blaginje in dobrega sosedstva, ki temelji na vrednotah Unije in za katero so značilni tesni in miroljubni odnosi na podlagi sodelovanja.
- (21) Unija bi morala skleniti vzajemno koristna in prilagojena partnerstva, osredotočena na strateške prednostne naloge in spodbujanje regionalnega sodelovanja v vzhodnem sosedstvu, vključno s črnomořskim območjem, ter pomagati pri blažitvi izzivov, ki jih pomeni vojna agresija Rusije proti Ukrajini.
- (22) Unija bi morala razviti bolj osredotočen pristop do Bližnjega vzhoda, Severne Afrike in Zaliva ter pri tem upoštevati medsebojne odnose med temi regijami. Poglobiti bi morala odnose z Bližnjim vzhodom, Severno Afriko in zalivskimi regijami v skladu z ustreznimi strateškimi okviri in uradnimi sporazumi, zlasti z vzajemno koristnimi in prilagojenimi partnerstvi na področjih skupnih interesov, ob spoštovanju vrednot in načel Unije.
- (23) Namen mednarodnih partnerstev Unije je razvijati odnose in graditi partnerstva s partnerskimi državami, zlasti za zmanjšanje in dolgoročno odpravo revščine v skladu s primarnim ciljem politike Unije na področju razvojnega sodelovanja iz člena 208 PDEU. Mednarodna partnerstva Unije prispevajo tudi k drugim ciljem zunanjega delovanja Unije, zlasti k varovanju vrednot in temeljnih interesov Unije ter k spodbujanju trajnostnega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja partnerskih držav.

- (24) Izvajanje Instrumenta bi moralo podpirati strategijo Global Gateway²⁷, ki je zunanja naložbena strategija Unije za spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja skupaj s partnerskimi državami. Kot glavni steber gospodarske zunanje politike Unije je namenjena spodbujanju razvoja varne in kakovostne infrastrukture v partnerskih državah, da bi ustvarili trajnostno blaginjo in dostojna delovna mesta, kar krepi povezave med Unijo in njenimi partnerji, hkrati pa koristi strateškim in gospodarskim interesom EU. Ta strategija spodbuja naložbe v varno infrastrukturo s poudarkom na digitalizaciji, podnebjju in energiji, prometu, zdravju ter izobraževanju in raziskavah. Podpira države, ki si prizadevajo povečati svojo odpornost na trajnosten način, hkrati pa krepi partnerstva, ki so pomembna za odprto strateško avtonomijo Unije. Strategija Global Gateway je tudi ponudba, ki temelji na vrednosti in spodbuja visoke socialne, okoljske, upravljske in finančne standarde ter podpira demokracijo, pravno državo in človekove pravice.
- (25) Unija bi morala sodelovati v okoljih z izjemno visoko stopnjo nestabilnosti, na konfliktnih območjih in v drugih zapletenih razmerah ter jih podpirati z diferenciranim pristopom, da bi odpravljala temeljne vzroke nestabilnosti, hkrati pa bi morala zagotavljati dostop do osnovnih storitev in spodbujati odpornost prebivalstva v okviru povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.
- (26) Instrument bi moral prispevati k ohranjanju miru, preprečevanju konfliktov in krepitvi mednarodne varnosti. V skladu z evropsko strategijo notranje varnosti²⁸ bi moral Instrument prispevati k skladnemu in celovitemu pristopu k varnosti za okrepitev varnosti Unije.
- (27) Instrument bi moral okrepiti demokratično odpornost v partnerskih državah, tudi z bojem proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, opolnomočenjem svobodnih in pluralističnih medijev, spodbujanjem udejstvovanja državljanov, zagotavljanjem pravičnosti in integritete volilnih in drugih demokratičnih procesov ter sodelovanjem v dejavnostih javne diplomacije.
- (28) V skladu s Sendajskim okvirom za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, sprejetim 18. marca 2015 na tretji svetovni konferenci ZN o zmanjševanju tveganja nesreč²⁹, bi bilo treba priznati potrebo po prehodu z odzivanja na krize in njihovega obvladovanja na bolj strukturni dolgoročni pristop, ki učinkoviteje obravnava razmere nestabilnosti, naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek, ter dolgotrajne krize. Potrebni so večji poudarek na zmanjševanju tveganj, obvladovanju tveganja nesreč, zgodnjem opozarjanju, preprečevanju, blažitvi in pripravljenosti ter skupni pristop k njim, pa tudi nadaljnja prizadevanja za izboljšanje hitrega odzivanja in trajnega okrevanja. Ta instrument bi moral podpirati reforme in naložbe, ki krepijo obvladovanje tveganja nesreč in kriz, prispevajo k podnebni odpornosti ter povečujejo odpornost ključnih družbenih funkcij. Instrument bi zato moral prispevati h krepitvi povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.

²⁷ Skupno sporočilo (JOIN(2021) 30 final) Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Strategija Global Gateway.

²⁸ Sporočilo (COM/2025/148 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij ProtectEU: evropska strategija notranje varnosti.

²⁹ „Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč“, sprejet 18. marca 2015, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 3. junija 2015 (A/RES/69/283).

- (29) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (30) Instrument bi moral prispevati k skupnemu cilju Unije, da se v obdobju izvajanja Agende 2030 (v nadaljnjem besedilu: Agenda 2030), ki so jo septembra 2015 sprejeli Združeni narodi³⁰, za uradno razvojno pomoč nameni 0,7 % bruto nacionalnega dohodka, ki ga je določil Odbor za razvojno pomoč pri OECD, in sicer s podporo uresničljivim, preverljivim ukrepom za izpolnitev te zaveze, pri čemer bi bilo treba še naprej spremljati napredek in o njem poročati. Spodbujati bi moral tudi vzajemno koristna partnerstva za trajnostni razvoj, tudi z mobilizacijo zasebnih virov. Celotno podporo Instrumenta za trajnostni razvoj, vključno z mobiliziranim zasebnim financiranjem, bi bilo treba spremljati prek skupne uradne podpore za trajnostni razvoj.
- (31) Instrument bi moral prispevati k skupnemu cilju Unije, da se v obdobju izvajanja Agende 2030 za uradno razvojno pomoč najmanj razvitim državam doseže 0,2 % bruto nacionalnega dohodka, in sicer s podporo uresničljivim, preverljivim ukrepom za izpolnitev te zaveze, pri čemer bi bilo treba še naprej spremljati napredek in o njem poročati.
- (32) Instrument bi moral povečati konkurenčnost Unije, zlasti s prispevanjem k trajnostnosti, odpornosti in diverzifikaciji vrednostnih in dobavnih verig, ki odražajo visoke standarde odgovorne poslovne prakse, ter s povečanjem gospodarskih priložnosti. Zagotoviti bi bilo treba skladnost med izvajanjem trgovinske, gospodarske varnostne in industrijske politike Unije ter Instrumenta, vključno s sinergijami s partnerstvi za čisto trgovino in naložbe. Da bi izkoristili potencial vzajemno koristnih partnerstev za trajnostni razvoj v Uniji in partnerskih državah, bi bilo treba zlasti spodbujati sinergije med Instrumentom in Evropskim skladom za konkurenčnost, ki ga je Unija vzpostavila z Uredbo (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta³¹, ter Instrumentom za povezovanje Evrope, vzpostavljenim z Uredbo (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta³², pri podpiranju projektov skupnega interesa med državami članicami in partnerskimi državami, za del projekta na ozemlju partnerske države.
- (33) Zagotoviti bi bilo treba dopolnjevanje med instrumenti Unije za zunanje financiranje, zlasti s Sklepom Sveta (EU) 2021/1764³³ o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Uniji, Evropskim instrumentom za mednarodno sodelovanje na področju jedrske

³⁰ „Spremenimo svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“, sprejeta na vrhu Združenih narodov o trajnostnem razvoju 25. septembra 2015 (A/RES/70/1).

³¹ Uredba (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za konkurenčnost, vključno s posebnim programom za raziskovalne in inovacijske dejavnosti na področju obrambe, ter o razveljavitvi uredb (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/696, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783, (EU) 2023/588, (EU) 2023/1525, (EU) 2023/2418, (EU) (EDIP) (UL L., str.).

³² Uredba (EU) št. [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope za obdobje 2028–2034, spremembi Uredbe (EU) 2024/1679 in o razveljavitvi Uredbe (EU) 2021/1153 (UL [...], [...], str. [...]).

³³ Sklep Sveta (EU) 2021/1764 z dne 5. oktobra 2021 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo) (UL L 355, 7.10.2021, str. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

varnosti – razgradnja, vzpostavljenim z Uredbo Sveta (Euratom) [XXX] [INSC-D]³⁴, skupno zunanjo in varnostno politiko, po potrebi vključno s skupno varnostno in obrambno politiko, ter Evropskim mirovnim instrumentom, vzpostavljenim s Sklepom Sveta (SZVP) 2015/509³⁵, ki se financira zunaj proračuna Unije.

- (34) Unija bi si morala prizadevati za čim učinkovitejšo uporabo razpoložljivih sredstev med svojimi finančnimi instrumenti. V zvezi s tem bi moral Instrument omogočati prispevke v druge programe Unije in iz njih ter kombiniranje financiranja z njimi. To bi moralo prispevati k prednostnim nalogam in interesom Unije ter k trajnostnemu razvoju v partnerskih državah Unije. To po potrebi vključuje skladnost in dopolnjevanje z makrofinančno pomočjo.
- (35) Ta uredba bi morala določiti okvirni finančni okvir za Instrument. Za namene te uredbe se tekoče cene izračunajo z uporabo fiksnega deflatorja v višini 2 %.
- (36) Nedavne izkušnje v hitro spreminjajočem se gospodarskem, socialnem in geopolitičnem okolju kažejo potrebo po prožnejšem večletnem finančnem okviru in programih porabe Unije. V ta namen in v skladu s cilji te uredbe bi bilo treba pri financiranju ustrezno upoštevati spreminjajoče se potrebe politike in prednostne naloge Unije, kot so opredeljene v ustreznih dokumentih, ki jih objavi Komisija, sklepah Sveta in resolucijah Evropskega parlamenta, hkrati pa zagotoviti zadostno predvidljivost za izvrševanje proračuna.
- (37) Uredba Sveta (EU, Euratom) .../...³⁶ (uredba o večletnem finančnem okviru) omogoča mobilizacijo potrebnih odobritev v proračunu Unije nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira za izpolnitev dolžniških obveznosti Unije, povezanih s posojili Ukrajini. To finančno omogoča odobritev finančne pomoči Ukrajini v obliki posojil na podlagi te uredbe v skladu s členom 223(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509³⁷.
- (38) Glede na proračunsko kritje na podlagi Uredbe (EU, Euratom) .../... (uredba o večletnem finančnem okviru) je ustrezno, da se najvišji znesek skupnih finančnih obveznosti Unije, ki krijejo proračunska jamstva in finančno pomoč v obliki posojil na podlagi te uredbe, ne zmanjša za znesek finančne pomoči v obliki posojil, dodeljene Ukrajini na podlagi te uredbe. Prav tako je ustrezno, da se ne oblikujejo rezervacije in da se z odstopanjem od člena 214(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ne določi stopnja rezervacij za posojila Ukrajini v okviru tega instrumenta.
- (39) Podpora Unije Ukrajini, ki ni v obliki posojil, na podlagi te uredbe bi se morala financirati iz (*rezerve za Ukrajino*), kot je določeno v Uredbi Sveta [(EU, Euratom) 20XX/XXX* [uredba o večletnem finančnem okviru]] za obdobje od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2034. Odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil iz (*rezerve za Ukrajino*) bi bilo treba mobilizirati letno v okviru proračunskega postopka. Poleg tega bi moralo biti mogoče uporabiti odobritve, mobilizirane za namene te uredbe iz rezerve iz člena 6 Uredbe Sveta [(EU,

³⁴ Uredba Sveta (Euratom) [XXX] z dne [o vzpostavitvi evropskega instrumenta za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti in razgradnje ter razveljavitvi uredb (Euratom) 2021/100 in (Euratom) 2021/948 (UL [...], [...], str. [...]).

³⁵ Sklep Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528 (UL L 102, 24.3.2021, str. 14).

³⁶ Uredba Sveta (EU, Euratom) .../... z dne ... o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 (UL L..., str.).

³⁷ Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

Euratom) 20XX/XXX* [uredba o večletnem finančnem okviru]], za zagotavljanje podpore Ukrajini na podlagi Uredbe (Euratom) [...] (INSC-D).

- (40) V okviru omejevalnih ukrepov Unije, sprejetih na podlagi člena 29 PEU in člena 215(2) PDEU, se osebam ali subjektom s seznama ne smejo neposredno ali posredno dajati na razpolago ali v korist nobena sredstva ali gospodarski viri. Zato takih oseb ali subjektov ter oseb ali subjektov, ki so v njihovi lasti ali pod njihovim nadzorom, Instrument ne bi smel podpirati.
- (41) V globalnem okviru, v katerem se Unija sooča z veliko geopolitično in geoekonomsko konkurenco in ki ga zaznamujejo globalni izzivi, od podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti do napetosti zaradi omejenih virov, tehnološke odvisnosti, stalnega migracijskega pritiska ali gospodarskih in trgovinskih motenj, poleg varnostnih groženj in nestabilnosti, se mora zunanje delovanje stalno in hitro odzivati na nastajajoče potrebe ter ukrepati za uresničevanje strateških prednostnih nalog, da bi učinkovito uresničevali prednostne naloge Unije in njenih partnerjev. Za večjo zmožnost Unije za odzivanje na nepredvidene potrebe in prilagajanje njenih partnerstev novim prednostnim nalogam bi moral na podlagi izkušenj z evropskimi razvojnimi skladi in Uredbe (EU) 2021/947 ostati določen znesek nedodeljen kot rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge. Mobilizirati bi ga bilo treba v skladu s postopki, določenimi v tej uredbi.
- (42) Splošni okvir za delovanje bi moral biti uresničevanje na pravilih in vrednotah temelječe globalne ureditve, katere ključno načelo je multilateralizem in v središču katere so Združeni narodi (ZN). Agenda 2030 je skupaj s Pariškim sporazumom, sprejetim na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja³⁸ (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), Kunminško-montrealskim svetovnim okvirom za biotsko raznovrstnost³⁹, akcijsko agendo iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj⁴⁰ in paktom za prihodnost⁴¹ odziv mednarodne skupnosti na globalne izzive in trende v zvezi s trajnostnim razvojem. V okviru Instrumenta bi bilo treba posebno pozornost nameniti medsebojnim povezavam med cilji trajnostnega razvoja in celostnimi ukrepi, ki lahko ustvarijo dodatne koristi in usklajeno izpolnijo več ciljev.
- (43) Instrument bi moral podpirati izvajanje Samojskega sporazuma o partnerstvu med Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter članicami Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav na drugi strani⁴², ki je bil 15. novembra 2023 podpisan na Samoi in se začasno uporablja od 1. januarja 2024. Instrument bi moral podpirati tudi nadaljevanje vzpostavljenega sodelovanja med Unijo in temi posebnimi regijami, na primer z Afriško unijo v skladu s skupno vizijo EU-AU do leta 2030.

³⁸ Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj>).

³⁹ Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost, sprejet na 15. konferenci pogodbenic (COP 15) Konvencije o biološki raznovrstnosti 19. decembra 2022.

⁴⁰ „Akcijska agenda iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj“, sprejeta 16. junija 2015, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 27. julija 2015 (A/RES/69/313).

⁴¹ Pakt za prihodnost, ki ga je 22. septembra 2024 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov (A/RES/79/1).

⁴² Sklep Sveta (EU) 2023/2861 z dne 20. julija 2023 o podpisu, v imenu Evropske unije, in začasni uporabi Sporazuma o partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter članicami Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav na drugi strani (UL L, 2023/2861, 28.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2861/oj>).

- (44) Unija bi morala zagotavljati skladnost politik za razvoj, kot je določeno v členu 208 PDEU. Pri politikah Unije, ki lahko vplivajo na države in ozemlja v razvoju, bi morala upoštevati cilje razvojnega sodelovanja. Za zagotovitev skladnosti politik za trajnostni razvoj je treba upoštevati učinek vseh politik Unije na trajnostni razvoj na vseh ravneh – na nacionalni ravni, znotraj Unije, v drugih državah in na globalni ravni.
- (45) Unija bi morala v skladu s svojimi mednarodnimi zavezami uporabljati načela razvojne učinkovitosti, in sicer lastništvo razvojnih prednostnih nalog s strani držav in ozemelj v razvoju, osredotočenost na rezultate, vključujoča razvojna partnerstva, preglednost in vzajemno odgovornost. V zvezi s tem bi morale Unija in njene države članice čim bolj povečati dodano vrednost svoje skupne pomoči partnerskim državam in regijam. Izvajanje Instrumenta bi moralo temeljiti na njegovih pričakovanih rezultatih, in sicer učinkih, izidih in vplivih.
- (46) Unija bi morala spodbujati tesno posvetovanje z lokalnimi organi in civilno družbo ter podpirati njihovo udeležbo pri prispevanju k trajnostnemu razvoju in izvajanju ciljev trajnostnega razvoja na lokalni ravni. Prav tako bi morala podpirati ugodno okolje za civilno družbo, v katerem lahko te organizacije učinkovito opravljajo svoje delo. Instrument bi moral zagotavljati podporo Unije organizacijam civilne družbe in lokalnim organom pri njihovem uveljavljanju vrednot, interesov in ciljev Unije. Z organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi bi se bilo treba ustrezno posvetovati in jim omogočiti pravočasen dostop do ustreznih informacij, da bi lahko ustrezno sodelovali.
- (47) Izvajanje Instrumenta bi morala voditi načela enakosti spolov, opolnomočenja žensk in deklic kot tudi preprečevanja nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boja proti njima, in pri tem izvajanju bi si bilo treba prizadevati za varstvo in promoviranje pravic žensk v skladu z načrtom za pravice žensk⁴³, strategijo za enakost spolov,⁴⁴ akcijskimi načrti EU za enakost spolov, ustreznimi sklepi Sveta in mednarodnimi konvencijami, vključno z Istanbulske konvencije o preprečevanju nasilja nad ženskami⁴⁵. Krepitev enakosti spolov in opolnomočenja žensk v zunanjem delovanju Unije ter povečanje prizadevanj za doseganje minimalnih standardov uspešnosti, opredeljenih v akcijskih načrtih EU za enakost spolov, bi morala voditi v spolno občutljiv in preobrazben pristop pri vsem zunanjem delovanju Unije in mednarodnem sodelovanju. Enakost spolov ter opolnomočenje žensk in deklet bi bilo treba vključiti v Instrument in ustrezno upoštevati v vseh ukrepih.
- (48) Instrument bi moral podpirati otroke in mlade kot ključne nosilce sprememb, posebno pozornost pa bi moral nameniti njihovim potrebam in opolnomočenju. Prizadevati bi si moral za preprečevanje diskriminacije na podlagi starosti, etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti ali spolne usmerjenosti in boj proti njej. Spodbujati bi moral pravice invalidov v skladu s Konvencijo ZN o pravicah invalidov⁴⁶.

⁴³ Sporočilo (COM(2025) 97 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Načrt za pravice žensk.

⁴⁴ Sporočilo (COM/2020/152 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025.

⁴⁵ Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima (CETS št. 210), ki je začela veljati 1. avgusta 2014, <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=210>.

⁴⁶ Konvencija o pravicah invalidov, ki je začela veljati 3. maja 2008, <https://social.desa.un.org/issues/disability/crpd/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-crpd#Fulltext>.

- (49) Ob priznavanju, da se je trojna planetarna kriza podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja v zadnjem desetletju poslabšala in je Unija ne more rešiti sama, bi moral Instrument s podpiranjem mednarodnega sodelovanja imeti ključno vlogo pri doseganju večstransko dogovorjenih podnebnih in okoljskih ciljev. V zvezi s tem bi morala Unija podpirati najbolj ranljive države, zlasti majhne otoške države v razvoju in najmanj razvite države.
- (50) Glede na to, kako pomemben je boj proti podnebnim spremembam v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost ter za doseganje ciljev trajnostnega razvoja, bi moral Instrument prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov v politike Unije. Ustrezni ukrepi bi morali biti opredeljeni med izvajanjem Instrumenta, skupni prispevek iz Instrumenta pa bi moral biti del ustreznih postopkov spremljanja, ocenjevanja in pregleda. Instrument bi moral prispevati k zaustavitvi in obrnitvi trenda upadanja biotske raznovrstnosti na podlagi medsebojnih povezav med podnebnimi cilji in cilji na področju biotske raznovrstnosti.
- (51) Ukrepi Unije na področju podnebnih sprememb in biotske raznovrstnosti bi morali podpirati pravičen prehod na podnebno nevtralno, podnebno odporno, z viri učinkovito in krožno gospodarstvo. Zlasti bi morali spodbujati spoštovanje in izvajanje Pariškega sporazuma, Okvirne konvencije ZN o spremembi podnebja, Konvencije ZN o biološki raznovrstnosti, Konvencije ZN o boju proti dezertifikaciji ter Sporazuma glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije. Predvsem bi morala biti sredstva, dodeljena v okviru Instrumenta, skladna z dolgoročnim ciljem Pariškega sporazuma, da se omeji zvišanje povprečne globalne temperature v primerjavi s predindustrijsko ravno na precej manj kot 2 °C, ter podpirati ta cilj, in hkrati prizadevanji za omejitev dviga temperature na 1,5 °C. Instrument bi moral biti skladen s ciljem povečanja sposobnosti prilagajanja škodljivim učinkom podnebnih sprememb, zmanjšanja ranljivosti in krepitve podnebne odpornosti ter usklajen s cilji Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost. V skladu z evropskim paktom za oceane⁴⁷ bi moral Instrument spodbujati ohranjanje oceanov in krepiti mednarodno upravljanje oceanov na podlagi pravil. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti ukrepom, ki ustvarijo vzajemne koristi in izpolnijo več ciljev, tudi na področju podnebja, biotske raznovrstnosti in okolja.
- (52) V členu 33(2), točka (d), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 je določeno, da se programi in dejavnosti izvajajo, kadar je to izvedljivo in ustrezno, ne da bi se bistveno škodovalo okoljskim ciljem iz člena 9 Uredbe (EU) 2020/852⁴⁸ (načelo, da se ne škoduje bistveno). Za zagotovitev doslednega izvajanja tega načela v celotnem proračunu bi se moralo pri Instrumentu uporabljati načelo, da se ne škoduje bistveno, v skladu s skupnimi pravili, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o okviru smotrnosti], ter v skladu z enotnimi tehničnimi smernicami (smernice, da se ne škoduje bistveno).

⁴⁷ Sporočilo (COM/2025/281 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Evropski pakt za oceane.

⁴⁸ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

- (53) Instrument bi moral spodbujati digitalno sodelovanje s partnerskimi državami in njihov digitalni prehod v skladu z mednarodno digitalno strategijo za Evropsko unijo⁴⁹ in kompasom za konkurenčnost⁵⁰.
- (54) Unija in njene države članice bi morale v skladu s členom 210 PDEU povečati svoj skupni učinek z združevanjem svojih virov in zmogljivosti v največji možni meri.
- (55) Politike Unije in držav članic na področju mednarodnega sodelovanja bi morale delovati v okviru pristopa Ekipe Evropa⁵¹, s čimer bi se medsebojno dopolnjevale in krepile za izboljšanje učinkovitosti, učinka in dodane vrednosti njihove skupne pomoči.
- (56) Unija, njene države članice, izvajalske agencije in finančne institucije držav članic, vključno z razvojnimi finančnimi institucijami in izvoznokreditnimi agencijami držav članic, Evropska investicijska banka (EIB) in Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD), bi si morale prizadevati za podporo partnerskim državam in strateškim interesom Unije zunaj Unije s skupno opredeljenimi in izvedenimi ukrepi. Ta pristop bi moral biti vključujoč in odprt za podobno misleče partnerje in deležnike, da bi združili vire in skupaj prispevali k doseganju skupnih ciljev, tudi z uporabo proračunskega jamstva in mešanega financiranja.
- (57) Unija bi morala spodbujati konstruktivno sodelovanje pri vseh vidikih migracij in prisilnega razseljevanja ter si prizadevati za to, da bi migracije potekale varno in dobro urejeno ter da bi bila zagotovljena podpora prisilno razseljenim osebam in njihovim gostiteljskim skupnostim. Bistvenega pomena je, da se ob upoštevanju pristojnosti držav članic še okrepi sodelovanje s partnerskimi državami na področju migracij, da bi se pridobile koristi od urejenih, varnih, dovoljenih in odgovornih migracij ter učinkovito obravnavale nedovoljene migracije. Tovrstno sodelovanje bi moralo prispevati k blaženju posledic prisilnega razseljevanja, zagotavljanju dostopa do mednarodne zaščite, odpravi temeljnih vzrokov nedovoljenih migracij in prisilnega razseljevanja, krepitvi upravljanja meja in prizadevanjem za preprečevanje nedovoljenih migracij, boju proti trgovini z ljudmi in tihotapljenju migrantov ter delu na področju dostojnega in trajnostnega vračanja, ponovnega sprejema in, po potrebi, ponovnega vključevanja, na podlagi vzajemne odgovornosti ter doslednega spoštovanja obveznosti glede humanitarne pomoči in človekovih pravic v okviru mednarodnega prava in prava Unije ter ob sodelovanju z diasporami in podpori zakonitim migracijskim potem. Zato bi moralo biti učinkovito sodelovanje partnerskih držav z Unijo na tem področju neločljiv sestavni del Instrumenta. Za zagotovitev, da zunanja pomoč Unije partnerskim državam pomaga učinkoviteje upravljati migracije v smeri trajnostnega razvoja, je potrebna večja skladnost med migracijsko politiko, azilno politiko, politiko vračanja ter zunanjimi politikami. Instrument bi moral prispevati k usklajenemu, celostnemu in strukturiranemu pristopu do migracij ter omogočati čim večje sinergije in zagotavljati potreben vzvod.
- (58) Instrument bi moral Uniji omogočiti, da se v sodelovanju z državami članicami ter v skladu in na način, ki je skladen z migracijsko in azilno politiko Unije in jo

⁴⁹ Skupno sporočilo (JOIN(2025) 140 final) Evropskemu parlamentu in Svetu Mednarodna digitalna strategija za Evropsko unijo.

⁵⁰ Sporočilo (COM/2025/30 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Kompas za konkurenčnost za EU.

⁵¹ Skupno sporočilo (JOIN(2024) 25 final) Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki Vzpostavljane trajnostnih mednarodnih partnerstev kot Ekipe Evropa.

dopolnjuje, celovito odzove na izzive, potrebe in priložnosti, povezane z migracijami in prisilnim razseljevanjem. Z migracijami povezani ukrepi v okviru Instrumenta bi morali prispevati k učinkovitemu izvajanju sporazumov in dialogov Unije s partnerskimi državami o migracijah, in sicer s spodbujanjem sodelovanja, oprtega na prožen spodbujevalni pristop in podprtega z mehanizmom usklajevanja v okviru Instrumenta. Mehanizem usklajevanja bi moral omogočiti reševanje tekočih in nastajajočih migracijskih izzivov in izzivov na področju prisilnega razseljevanja v okviru Instrumenta z uporabo vseh ustreznih komponent s prožnim financiranjem, pri čemer bi bilo treba upoštevati finančna sredstva Instrumenta in se opreti na njihovo prožno izvrševanje. Te ukrepe bi bilo treba izvajati ob doslednem spoštovanju mednarodnega prava, vključno z mednarodnim pravom o človekovih pravicah, mednarodnim humanitarnim pravom in begunskim pravom, ter pristojnosti Unije in nacionalnih pristojnosti.

- (59) Unija bi morala v okviru Instrumenta obravnavati človekove pravice in demokratično upravljanje na vseh ravneh, tudi z misijami za opazovanje volitev, v skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo⁵². Kadar je ustrezno, bi morala biti pomoč Unije na področjih, ki se nanašajo na varstvo človekovih pravic ter demokratičnih vrednot in načel, ter podpora akterjem civilne družbe neodvisna od soglasja vlad in javnih organov zadevnih partnerskih držav. Ker je spoštovanje demokracije, človekovih pravic in pravne države bistveno za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje Unije, kot je navedeno v Uredbi (EU, Euratom) 2024/2509, bi se v primeru poslabšanja stanja demokracije, človekovih pravic ali pravne države v tretjih državah pomoč lahko začasno ustavila.
- (60) Sredstva v okviru Instrumenta bi bilo treba uporabiti za financiranje ukrepov za mednarodno razsežnost programa Erasmus+, tudi v skladu z Unijo spretnosti⁵³. Večletno načrtovanje mednarodne razsežnosti programa Erasmus+ v okviru tega instrumenta bi bilo treba izvajati v skladu s postopki iz Uredbe (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o programu Erasmus+]⁵⁴.
- (61) Instrument bi moral prispevati k spodbujanju mednarodnih kulturnih odnosov in priznati vlogo kulture pri spodbujanju vrednot Unije.
- (62) Za ta instrument se uporablja Uredba (EU, Euratom) 2024/2509. Ta določa pravila o oblikovanju in izvrševanju splošnega proračuna Evropske unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, nagradah, nefinančnih donacijah, javnem naročanju, posrednem upravljanju, finančni pomoči, finančnih instrumentih in proračunskih jamstvih.
- (63) Letni ali večletni akcijski načrti in ukrepi iz te uredbe bi morali predstavljati programe dela v smislu Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Letne ali večletne akcijske načrte bi moral sestavljati sklop ukrepov, ki so združeni v en dokument.
- (64) Pravila o dejanskem sedežu ali državljanstvu ali vrsti udeležencev v postopkih oddaje javnih naročil, vključno glede njihovega neposrednega in posrednega nadzora s strani subjektov iz partnerske države, ter o poreklu izdelkov se lahko omejijo, tudi kadar so

⁵² Skupno sporočilo (JOIN(2020) 5 final) Evropskemu parlamentu in Svetu Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024.

⁵³ Sporočilo (COM(2025) 90 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Unija spretnosti.

⁵⁴ Uredba (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Erasmus+ za obdobje 2028–2034 ter razveljavitvi uredb (EU) 2021/817 in (EU) 2021/888 (UL L., str.).

take omejitve v strateškem interesu Unije. Take omejitve bi se lahko na primer uporabljale za dobavitelje z visokim tveganjem, kjer je to ustrezno.

- (65) Ob spoštovanju načela, da se proračun Unije določa letno, je zaradi zunanje nestanovitnosti treba ohraniti prožnosti, ki so že dovoljene na podlagi Uredbe (EU) 2021/947 glede prenosov. Z odstopanjem od člena 12(4) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 bi morala biti prenesena sredstva iz tega instrumenta na voljo za ponovno uporabo v okviru tega instrumenta, da bi se zagotovila učinkovita poraba sredstev Unije za državljane Unije ter za partnerske države in se tako kar najbolj povečala sredstva Unije, ki so na voljo za posredovanje v okviru ukrepov zunanjega delovanja Unije. Z odstopanjem od člena 212(3) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 bi morali biti prihodki, vračila in izterjave iz finančnih instrumentov, vzpostavljenih s programi zunanjega delovanja v okviru tega ali predhodnih večletnih finančnih okvirov, na voljo za ponovno uporabo v okviru tega instrumenta. Tako bodo na voljo potrebna sredstva za financiranje trenutno najnujnejših dodatnih potreb na področju zunanjih odnosov EU.
- (66) Za povečanje sredstev, ki so na voljo za Instrument, z dodelitvijo presežkov, povezanih z Jamstvenim skladom za zunanje ukrepe, ustanovljenim z Uredbo (ES, Euratom) št. 480/2009, Evropskim skladom za trajnostni razvoj (EFSD), vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2017/1601⁵⁵, Evropskim skladom za trajnostni razvoj plus (EFSD+), ustanovljenim z Uredbo (EU) 2021/947, jamstvom za Ukrajino, vzpostavljenim z Uredbo (EU) 2024/792, finančno pomočjo v obliki posojil, vzpostavljeno na podlagi uredb (EU) 2024/1449 in (EU) 2025/535, ter proračunskim jamstvom in finančno pomočjo na podlagi tega instrumenta, so potrebna odstopanja od člena 216(4), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 in od člena 31(8) Uredbe (EU) 2021/947. Tako bodo na voljo potrebna sredstva za financiranje trenutno najnujnejših dodatnih potreb na področju zunanjih odnosov EU.
- (67) Za zagotovitev prožnosti se člen 114(2), tretji pododstavek, Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ne uporablja za večletne ukrepe v okviru tega instrumenta.
- (68) Vrste financiranja in načini izvrševanja na podlagi te uredbe bi se morali izbrati na podlagi njihove ustreznosti za doseganje specifičnih ciljev ukrepov in zagotavljanje rezultatov, ob upoštevanju zlasti stroškov nadzora, upravnega bremena in pričakovanega tveganja neizpolnjevanja. Pri tej izbiri bi bilo treba upoštevati uporabo pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in pavšalnih stopenj ter financiranja, ki ni povezano s stroški zadevne operacije, kot je določeno v členu 125(1), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Unija bi morala imeti možnost, da naloge izvrševanja proračuna na podlagi člena 62(1), točka (c)(viii), Uredbe (EU) 2024/2509 prenese na Inštitut Evropske unije za varnostne študije in Evropsko akademijo za varnost in obrambo za izvajanje ukrepov v okviru Instrumenta.
- (69) Z odstopanjem od člena 192(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 bi morala Unija omogočiti zagotavljanje prožne in pravočasne podpore v obliki nepovratnih sredstev brez potrebe po razpisu za zbiranje predlogov, na primer v težkih razmerah ter v nujnih in kriznih primerih, za podporo zagovornikom človekovih pravic in drugim akterjem civilne družbe. Pod pogoji iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 bi se lahko nepovratna sredstva, ki se financirajo iz Instrumenta, zagotovila tudi organizacijam

⁵⁵ Uredba (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. septembra 2017 o vzpostavitvi Evropskega sklada za trajnostni razvoj (EFSD), jamstva EFSD ter jamstvenega sklada EFSD (UL L 249, 27.9.2017, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj>).

civilne družbe in drugim subjektom, ki nimajo pravne osebnosti v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

- (70) Brez poseganja v uporabo konkurenčnih postopkov, kadar je to ustrezno v skladu s členom 192(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, bi se lahko nepovratna sredstva zagotovila subjektom zasebnega prava iz države članice brez razpisa za zbiranje predlogov, kadar je zadevni projekt v strateškem interesu Unije in podpira cilje Instrumenta. Taka neposredna oddaja javnega naročila bi bila lahko upravičena na primer za omogočanje naložb ali financiranje študij izvedljivosti na strateških področjih, kot so kritične surovine, odpornost na podnebne spremembe ali digitalna in druga infrastruktura, zlasti v okviru celovitih svežnje, da se okrepi strateška avtonomija Unije. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2509 bi bilo treba pri vsaki taki odločitvi o oddaji javnega naročila spoštovati splošna načela, ki se uporabljajo za nepovratna sredstva, in jo ustrezno utemeljiti v odločitvi o oddaji javnega naročila.
- (71) V skladu s pristopom Ekipe Evropa bi bilo treba ukrepe v okviru posrednega upravljanja po možnosti zaupati EIB, EBRD ali organizaciji države članice v smislu Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.
- (72) Pri posrednem upravljanju s partnerskimi državami ali organi, ki jih te imenujejo, bi morala imeti Komisija, kadar ohrani odgovornosti za finančno poslovanje v skladu s členom 157(7), drugi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, možnost, da pri plačilih, ki jih v imenu javnih naročnikov izvrši neposredno njihovim prejemnikom, naknadno izterja ustrezne dolgovane zneske neposredno od prejemnikov javnih naročnikov. Podobno bi morala imeti Komisija možnost, da v primerih posrednega upravljanja, ko partnerske države ali organi, ki jih te imenujejo, ne izvajajo ali ne morejo izvajati zaupanih nalog izvrševanja proračuna, začasno prevzame njihovo vlogo ter v posrednem upravljanju deluje v njihovem imenu in za njihov račun.
- (73) Na podlagi člena 85(1) Sklepa Sveta (EU) 2021/1764 so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji tega instrumenta ter morebitnimi ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je zadevna čezmorska država ali ozemlje povezano. Da bi okrepili učinkovitost in učinek ukrepov Unije, bi bilo treba na področjih skupnega interesa spodbujati sodelovanje med partnerskimi državami in regijami, čezmorskimi državami in ozemlji ter najbolj oddaljenimi regijami Unije na podlagi člena 349 PDEU.
- (74) Instrument bi moral omogočiti zagotavljanje podpore v obliki proračunskih jamstev in finančne pomoči. Oblikovanje rezervacij in obveznosti, ki izhajajo iz teh operacij, ter finančna pomoč bi morali biti podprti z odobritvami v okviru Instrumenta.
- (75) Za zagotovitev doslednosti bi bilo treba proračunsko jamstvo in finančne instrumente, tudi v kombinaciji z nepovratno podporo v operacijah mešanega financiranja, ter finančno pomoč v okviru Instrumenta izvajati v skladu z naslovom X Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ter tehničnimi ureditvami, pogoji in določili, ki jih za namen njegove uporabe določi Komisija.
- (76) Po EFSD v obdobju 2017–2020 in EFSD+ v obdobju 2021–2027 je to tretji večletni finančni okvir, v katerem se za podporo zunanjim ukrepom uporablja proračunsko jamstvo. Proračunsko jamstvo je postalo standardno orodje v naboru finančnih orodij Unije, njegova glavna pravila in postopki pa so določeni v Uredbi (EU, Euratom) 2024/2509. V tej uredbi so predvidene samo posebne določbe, ki se uporabljajo za proračunsko jamstvo v okviru Instrumenta. Po drugi strani pa ob

priznavanju, da sta lahko za naložbe, ki jih Unija mobilizira v partnerskih državah, potrebni prožna uporaba in kombinacija različnih oblik financiranja Unije, ki so na voljo v okviru Instrumenta, ni predvidena posebna obravnava operacij mešanega financiranja in proračunskega jamstva v okviru posebnega sklada, kot sta EFSD ali EFSD+.

- (77) Za zagotovitev predvidljivosti in prožnosti je treba določiti najvišji znesek proračunskega jamstva in najvišji znesek skupnih finančnih obveznosti Unije, ki krijejo proračunsko jamstvo in finančno pomoč v obliki posojil v okviru Instrumenta.
- (78) V skladu s členom 214(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 bi morala ta uredba določati pregled stopenj rezervacij. Zato bi morale biti mogoče stopnje rezervacij spreminjati v celotnem obdobju večletnega finančnega okvira po rednem pregledu, ki bi moral temeljiti na okviru Komisije za obvladovanje tveganj ob upoštevanju načela dobrega finančnega poslovanja.
- (79) Za izpolnitev zahtev iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 bi morala ta uredba določiti možnost, da tretje osebe in partnerske države prispevajo k proračunskemu jamstvu.
- (80) Omogočiti bi bilo treba, da proračunsko jamstvo, odobreno v skladu s to uredbo, služi kot horizontalno orodje za izvajanje tudi za Sklep Sveta (EU) 2021/1764 in Uredbo (Euratom) [XXX] [INSC-D] za zagotavljanje podpore v okviru drugih programov Unije v skladu s cilji in merili za upravičenost, določenimi v teh programih. V ta namen bi bilo treba ustrezno zagotoviti rezervacije za finančne obveznosti iz finančnih sredstev teh drugih programov.
- (81) Za zagotovitev dobrega finančnega poslovanja in proračunske discipline ter omejitev neporavnanih plačil se rezervacije za proračunsko jamstvo in finančno pomoč ne bi smele prevzeti po koncu zadnjega leta večletnega finančnega okvira in plačila rezervacij v skupni sklad za rezervacije bi bilo treba izvršiti do konca tretjega leta po koncu večletnega finančnega okvira. Pri proračunskih obveznostih za to oblikovanje rezervacij bi bilo treba upoštevati napredek pri odobritvi proračunskega jamstva in finančne pomoči. Pri oblikovanju rezervacij bi bilo treba upoštevati napredek pri odobritvi in podpisu operacij financiranja in naložbenih operacij ter pri izplačilu finančne pomoči.
- (82) Za spodbujanje sodelovanja upravičenih izvajalskih subjektov in partnerjev iz partnerskih držav, ki imajo koristi od proračunskega jamstva ali finančnih instrumentov, se z odstopanjem od člena 211(5) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 od partnerske države ne bi smelo zahtevati, da prispeva k proračunskemu jamstvu ali finančnim instrumentom. Poleg tega bi bilo treba za zagotovitev prožnosti, povečanje privlačnosti za zasebni sektor in čim večji učinek naložb določiti odstopanje od člena 62(1), točka (c), in člena 211(5) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, ki bi subjektom zasebnega prava, ki dajo ustrezno zagotovilo o svoji finančni zmogljivosti in niso pooblaščen za opravljanje javne storitve ali izvajanje javno-zasebnega partnerstva, omogočilo, da so upravičeni izvajalski subjekti in partnerji.
- (83) Mešano financiranje in proračunska jamstva imajo osrednjo vlogo v naložbeni strategiji Unije v partnerskih državah. Zato je primerno ustanoviti naložbeni odbor za program Globalna Evropa, ki bo Komisiji zagotavljal strateške in operativne smernice pri njegovem izvajanju.
- (84) Primerno je organizirati finančno pomoč v okviru diverzificirane strategije financiranja, ki je navedena v členu 224 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 in tam določena kot enotna metoda financiranja, s čimer naj bi se povečale likvidnost

dolžniških vrednostnih papirjev Unije ter privlačnost in stroškovna učinkovitost izdaj Unije.

- (85) Komisija bi lahko partnerskim državam zagotovila finančno pomoč v obliki posojil, ki temeljijo na politikah. Glavni namen takih posojil, ki temeljijo na politikah, bi moral biti podpora programom reform partnerskih držav in spodbujanje naložb. Prispevati bi morala k doseganju ciljev nacionalnih politik in reševanju globalnih izzivov. Pogoji, ki se uporabljajo za posojila, ki temeljijo na politikah, bi morali biti po potrebi usklajeni s pogoji proračunske podpore v skladu s členom 241(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Pred odobritvijo katerega koli posojila bi bilo treba opraviti analizo dolga. S to analizo bi bilo treba oceniti sposobnost države, da vzdržuje raven dolga v obdobju trajanja posojila.
- (86) Za spremembo nebitvenih elementov te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembo specifičnih ciljev iz Priloge II, odstotka odhodkov, ki izpolnjujejo merila za uradno razvojno pomoč, najvišjih zneskov proračunskega jamstva in stopenj rezervacij. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁵⁶. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (87) Sodelovanje s partnerskimi državami, zajetimi v stebru za Evropo, poteka v okviru posebnega odnosa z Unijo, vključno, kjer je ustrezno, s pripravo držav kandidat in potencialnih kandidat na prihodnji pristop. Tako sodelovanje zahteva vzpostavitev posebnih pogojev, ki odražajo ta zelo ambiciozen odnos. V ta namen bi bilo treba, kar je pomembno za partnerje v okviru širitve in vzhodnega sosedstva v evropskem stebru, v skladu z ustrezno visoko ambicijo medsebojnih odnosov med partnerskimi državami in Unijo določiti posebna pravila v zvezi z ustreznimi načrti, ki temeljijo na smotnosti in služijo kot podlaga za načrtovanje. Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje takega sodelovanja in načinov izvajanja, ki so zasnovani za pripravo na upravljanje notranjih skladov, kot so strukturni skladi, kmetijski skladi in skladi za razvoj podeželja ter čezmejno sodelovanje, vključno, kjer je ustrezno, za posredno upravljanje s strani partnerskih držav, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije⁵⁷. Te enotne pogoje bi bilo treba na podlagi novih okoliščin po potrebi spremeniti.
- (88) V okviru pomoči, zagotovljene partnerjem v okviru širitve in vzhodnega sosedstva v evropskem stebru, bi morale sodelovanje temeljiti na izkušnjah, pridobljenih z upravljanjem in izvajanjem pomoči in instrumentov v preteklosti, ki temeljijo na

⁵⁶ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinsttit/2016/512/oj).

⁵⁷ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

smotrnosti, vključno z ustreznimi načrti, ki temeljijo na smotrnosti, pogojenostjo, povezano z načeli pravne države in človekovimi pravicami, uspešnostjo, strukturami in kontrolnimi sistemi, ki jih je treba vzpostaviti v okviru priprav na pristop. Kadar je ustrezno, se lahko finančna pomoč v obliki posojila, ki temelji na politiki, zagotovi partnerskim državam, ki izvajajo načrte, ki temeljijo na smotrnosti.

- (89) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje Instrumenta z ustreznimi izvedbenimi akti bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, kadar je to potrebno iz izredno nujnih razlogov v ustrezno utemeljenih primerih v zvezi s krizami ali neposrednimi grožnjami miru, demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam.
- (90) Instrument bi moral prispevati h krepitvi ozaveščenosti, razumevanja in dojemanja Unije v okviru pristopa Ekipe Evropa v partnerskih državah. Cilj bi moral biti, da se Unija uveljavi kot zanesljiv partner, sorazmerno z razsežnostjo, obsegom in ambicijo politične zaveze Unije ter trajnih naložb. To bi bilo treba doseči z učinkovitim strateškim komuniciranjem in v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti]⁵⁸.
- (91) Instrument naj bi se izvajal v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti], ki določa pravila za spremljanje odhodkov in okvir smotrnosti za proračun, vključno s pravili za zagotavljanje enotne uporabe načela, da se ne škoduje bistveno, iz člena 33(2), točka (d), Uredbe (EU) 2024/2509 in načela enakosti spolov iz člena 33(2), točka (f), Uredbe (EU) 2024/2509, pravili za spremljanje in poročanje o smotrnosti programov in dejavnosti Unije, pravili za vzpostavitev portala Unije za financiranje, pravili za ocenjevanje programov ter drugimi horizontalnimi določbami, ki se uporabljajo za vse programe Unije, kot so določbe o informiranju, komuniciranju in prepoznavnosti.
- (92) Sklicevanje na instrumente zunanje pomoči Unije v členu 9 Sklepa 2010/427/EU, ki so predhodniki Instrumenta, vzpostavljenega s to uredbo, bi bilo treba razumeti kot sklicevanje na to uredbo. Komisija bi morala zagotoviti, da se ta uredba izvaja v skladu z vlogo Evropske službe za zunanje delovanje, kot je določena v navedenem sklepu.
- (93) V skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2509, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁹, Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95⁶⁰, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁶¹ in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939⁶² je treba finančne

⁵⁸ Uredba (EU) št. [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za spremljanje proračunskih odhodkov in smotrnosti ter drugih horizontalnih pravil za programe in dejavnosti Unije. (UL [...], [...], str. [...]).

⁵⁹ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/2021-01-17>).

⁶⁰ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/1995-12-23>).

⁶¹ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.96, str. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, vključno s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti in goljufij, izterjavo izgubljenih, nepravilno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga nezakonita ravnanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot so določena v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta⁶³. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2509 mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, podeliti potrebne pravice in dostop Komisiji, OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (94) Ta instrument nadomešča programe, vzpostavljene z uredbami (EU) 2021/947, (EU) 2021/1529, (EU) 2024/792, (EU) 2024/1449 in (EU) 2025/535 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I — SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1 – Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja program Globalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: Instrument).

Določa cilje Instrumenta, proračun za obdobje od leta 2028 do leta 2034, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2 – Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „okvirni program za posamezno državo“ pomeni okvirni program, ki zajema eno partnersko državo;
- (2) „večdržavni okvirni program“ pomeni okvirni program, ki zajema več kot eno partnersko državo;
- (3) „regionalni okvirni program“ pomeni večdržavni okvirni program, ki zajema več kot eno partnersko državo na istem geografskem območju iz člena 3(1);
- (4) „transregionalni okvirni program“ pomeni večdržavni okvirni program, ki zajema več kot eno partnersko državo na različnih geografskih območjih iz člena 3(1);
- (5) „država pristopnica“ pomeni državo, za katero je bila podpisana pogodba o pristopu k Uniji; za namene te uredbe sklicevanja na države kandidatke in potencialne kandidatke zajemajo tudi države pristopnice;

⁶² Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/2021-01-10>).

⁶³ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (6) „države kandidatke in potencialne kandidatke“ pomenijo katero koli od naslednjih: Republika Albanija, Bosna in Hercegovina, Islandija, Kosovo⁶⁴, Črna gora, Republika Severna Makedonija, Republika Srbija, Republika Turčija, Republika Moldavija, Ukrajina, Gruzija in katera koli druga država, ki bi ji bil v prihodnosti s sklepom Evropskega sveta dodeljen status kandidatke ali potencialne kandidatke;
- (7) „čezmejno sodelovanje“ pomeni sodelovanje med: (a) državami članicami in eno ali več partnerskimi državami ob zunanjih sosednjih kopenskih in morskih mejah Unije; (b) dvema ali več kandidatkami ali potencialnimi kandidatkami, zajetimi v evropskem stebru, kot je navedeno v členu 3(1), točka (a), te uredbe;
- (8) „organizacija civilne družbe“ pomeni širok nabor akterjev z več vlogami in mandati, ki se lahko spreminjajo s časom ter se razlikujejo med institucijami in državami, in vključuje vse neodvisne nedržavne, neprofitne in nenasilne strukture, prek katerih ljudje organizirajo uresničevanje skupnih ciljev in idealov, med drugim političnih, kulturnih, verskih, okoljskih, družbenih ali gospodarskih, ter ki delujejo na lokalni, nacionalni, regionalni ali mednarodni ravni ter zajemajo formalne in neformalne organizacije iz mest in s podeželja;
- (9) „lokalna oblast“ zajema javne institucije s pravno osebnostjo, ki so sestavni deli državne strukture pod ravnijo centralne vlade, kot so vasi, občine, okrožja, okraji, province ali regije, so odgovorne državljanom in običajno sestavljene iz posvetovalnega organa ali organa odločanja, kot je svet ali skupščina, in izvršilnega organa, kot je župan ali druga uradna oseba z izvršilnimi pooblastili, ter so neposredno ali posredno izvoljene ali imenovane na lokalni ravni;
- (10) „partnerska država“ pomeni katero koli državo ali ozemlje zunaj EU;
- (11) „dejanski sedež v državi ali na ozemlju“ pomeni, da ima pravna oseba v tej državi ali na tem ozemlju sedež, upravo ali sedež poslovanja. Vendar mora pravni subjekt, ki ima v taki državi ali na ozemlju samo svoj sedež, opravljati dejavnost, ki je dejansko in stalno povezana z gospodarstvom te države ali ozemlja;
- (12) „skupno financirano“ pomeni, da si skupne stroške ukrepa deli več subjektov, sredstva pa se združujejo tako, da za nobeno posamezno dejavnost, ki se izvaja v okviru ukrepa, ni več mogoče ugotoviti vira financiranja;
- (13) „države in ozemlja v razvoju“ pomenijo prejemnike uradne razvojne pomoči, kot so vključeni na seznam, ki ga je objavil Odbor za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj.

Člen 3 – Področje uporabe in struktura

1. Instrument sestavljajo naslednji stebri:

- (a) Evropa;
- (b) Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv;
- (c) Podsaharska Afrika;
- (d) Azija in Pacifik;

⁶⁴ To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

- (e) Ameriki in Karibi;
- (f) globalno delovanje.

Točke (a) do (e) prvega pododstavka lahko zajemajo katero koli partnersko državo iz Priloge I.

Točka (f) prvega pododstavka lahko zajema vse partnerske države ter čezmorske države in ozemlja, povezana z državo članico, kot je določeno v Prilogi II k PDEU.

2. Stebri iz odstavka 1, prvi pododstavek, točke (a) do (e), zajemajo:

- (a) programljive ukrepe na nacionalni, večdržavni, regionalni in nadregionalni ravni;
- (b) neprogramljive ukrepe na državni, večdržavni, regionalni in nadregionalni ravni prek naslednjih komponent:
 - (i) humanitarna pomoč;
 - (ii) makrofinančna pomoč;
 - (iii) odpornost;
 - (iv) konkurenčnost;
 - (v) potrebe krizne, mirovne in zunanje politike.

3. Steber iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (f), zajema:

- (a) programljive ukrepe na globalni ravni;
- (b) neprogramljive ukrepe na globalni ravni prek naslednjih komponent:
 - (i) humanitarna pomoč;
 - (ii) odpornost;
 - (iii) konkurenčnost ter
 - (iv) potrebe krizne, mirovne in zunanje politike.

4. Ukrepi v okviru Instrumenta se izvajajo predvsem v okviru enega ali več stebrov iz odstavka 1, prvi pododstavek, točke (a) do (e).

Ukrepi, ki se izvajajo v okviru stebra iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (f), podpirajo globalne pobude in dopolnjujejo ukrepe, financirane na podlagi odstavka 1, prvi pododstavek, točke (a) do (e).

Neprogramljivi ukrepi dopolnjujejo programljive ukrepe ter so zasnovani in se izvajajo tako, da po potrebi omogočajo kontinuiteto v okviru programljivih ukrepov.

5. Ukrepi humanitarne pomoči, ki se financirajo iz Instrumenta, se izvajajo v skladu z Uredbo (ES) št. 1257/96.

Člen 4 – Cilji Instrumenta

1. Splošni cilji Instrumenta so:

- (a) podpirati in promovirati vrednote, načela in temeljne interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije, kot so določeni v členu 3(5) ter členih 8 in 21 PEU;

- (b) prispevati k spodbujanju multilateralizma in na pravilih temelječega mednarodnega reda ter uresničevanju mednarodnih zavez in ciljev, ki jih je sprejela Unija, zlasti ciljev trajnostnega razvoja, Agende 2030, Pariškega sporazuma in Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost;
- (c) spodbujati močnejša vzajemno koristna partnerstva s partnerskimi državami, ki hkrati prispevajo k trajnostnemu razvoju partnerskih držav in strateškim interesom Unije.

2. Specifični cilji Instrumenta so določeni v Prilogi II.

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 30 za spremembo Priloge II.

Člen 5 – Skladnost, doslednost, sinergije in dopolnjevanje

1. Pri izvajanju Instrumenta se zagotovijo skladnost, doslednost, sinergije in dopolnjevanje z vsemi področji zunanjega delovanja Unije, vključno z drugimi instrumenti za zunanje financiranje, ter z drugimi relevantnimi politikami in programi Unije.

Unija si prizadeva zagotoviti doslednost politik za trajnostni razvoj. Upošteva učinek vseh notranjih in zunanjih politik na trajnostni razvoj ter spodbuja sinergije in dopolnjevanje, zlasti s trgovino in naložbami, gospodarskim sodelovanjem in drugim sektorskim sodelovanjem.

2. Instrument lahko prispeva k ukrepom, ki so vzpostavljeni in se izvajajo na podlagi uredb (EU) [XXX] [Evropski sklad za konkurenčnost], (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta [Obzorje Evropa]⁶⁵, in (EU) [XXX] [Instrument za povezovanje Evrope], kadar so ti ukrepi v skladu s členom 4 te uredbe.

3. Ukrep, ki je prejel prispevek Unije iz drugega programa, lahko prejme tudi prispevek v okviru tega instrumenta. Za ustrezni prispevek se uporabljajo pravila zadevnega programa Unije, lahko pa se za vse prispevke uporablja enoten sklop pravil in se sklene ena sama pravna obveznost. Če se prispevek Unije zagotovi na podlagi upravičenih stroškov, kumulativna podpora iz proračuna Unije ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa in se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, ki določajo pogoje za podporo.

Člen 6 – Proračun

1. Skupna okvirna finančna sredstva za izvajanje Instrumenta za obdobje od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2034 znašajo 200 309 000 000 EUR v tekočih cenah. Sestavljena so iz naslednjih okvirnih zneskov:

- (a) Evropa: 43 174 000 000 EUR;
- (b) Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv: 42 934 000 000 EUR;
- (c) Podsaharska Afrika: 60 531 000 000 EUR;
- (d) Azija in Pacifik: 17 050 000 000 EUR;
- (e) Ameriki in Karibi: 9 144 000 000 EUR;
- (f) globalno delovanje: 12 668 000 000 EUR.

⁶⁵ Uredba (EU) št. [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa za obdobje 2028–2034, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2021/695 (UL L..., str.).

2. Poleg tega se prek Instrumenta zagotovijo finančna sredstva za Ukrajino v skladu s členom 6 Uredbe Sveta [(EU, Euratom) 20XX/XXX * [uredba o večletnem finančnem okviru]].

Finančna podpora Ukrajini v obliki posojil je prek Instrumenta na voljo v znesku do 100 000 000 000 EUR za obdobje od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2034. Pri skupnem znesku izplačil posojil Ukrajini se upoštevajo zneski, ki so na voljo v skladu s prvim pododstavkom, in znesek iz tretjega pododstavka.

Vsota sredstev, ki so dana na voljo v skladu s prvim in drugim pododstavkom, ne sme presegati 100 000 000 000 EUR za obdobje od 1. januarja 2028 do 31. decembra 2034.

Finančna sredstva iz prvega pododstavka se lahko po potrebi uporabijo za zagotavljanje podpore v skladu z Uredbo (Euratom) [XXX] (INSC-D) izključno za financiranje odhodkov za Ukrajino. Za uporabo teh sredstev se uporablja Uredba (Euratom) [XXX] (INSC-D).

3. Zneskom iz odstavka 1 tega člena se v skladu s členom 7 doda rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge v višini 14 808 000 000 EUR.

4. Finančna sredstva iz odstavka 1 tega člena in finančna sredstva za Ukrajino, ki so na voljo v skladu s členom 6 Uredbe Sveta [(EU, Euratom) 20XX/XXX * [uredba o večletnem finančnem okviru]], iz odstavka 2, se lahko uporabijo tudi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje Instrumenta, kot so pripravljalne dejavnosti, dejavnosti spremljanja, nadzorne dejavnosti, revizijske dejavnosti in dejavnosti ocenjevanja, dejavnosti obveščanja in komuniciranja, vključno z institucionalnim komuniciranjem o političnih prednostnih nalogah Unije na področju zunanjih zadev, ter korporativni informacijsko-tehnološki sistemi in platforme, ter za vso drugo tehnično in upravno pomoč, vključno s financiranjem osebja in stroškov, povezanih z osebjem, ki jih ima Komisija pri upravljanju Instrumenta na sedežu in v delegacijah Unije.

5. Najmanj 90 % odhodkov v okviru tega instrumenta mora izpolnjevati merila za uradno razvojno pomoč (v nadaljnjem besedilu: cilj uradne razvojne pomoči), s čimer prispevajo k skupnim zavezam glede uradne razvojne pomoči, vključno za najmanj razvite države. Če partnerska država v obdobju izvajanja tega instrumenta izgubi upravičenost do uradne razvojne pomoči, se odhodki, odobreni v korist te partnerske države po izgubi upravičenosti, izključijo iz ocene cilja uradne razvojne pomoči. Odhodki iz odstavka 2 tega člena se izključijo iz ocene cilja uradne razvojne pomoči.

6. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo odstotka iz odstavka 5.

7. Države članice, institucije, organi in agencije Unije, partnerske države, mednarodne organizacije, mednarodne finančne institucije ali druge tretje strani lahko zagotovijo dodatne finančne prispevke ali prispevke v naravi za Instrument. Dodatni finančni prispevki so zunanji namenski prejemki v smislu člena 21(2), točka (a), (d) ali (e), ali člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Člen 7 – Rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge

1. Znesek iz člena 6(3) se uporabi, kadar je to najbolj potrebno in ustrezno utemeljeno, zlasti za naslednje namene:

- (a) zagotovitev ustreznega odziva Unije v nepredvidenih okoliščinah;
- (b) obravnavanje novih potreb ali nastajajočih izzivov, kot so potrebe in izzivi na mejah Unije ali njenih sosed, povezani s krizo, ki je bodisi naravna ali jo je povzročil

človek, nasilnimi konflikti in pokriznimi razmerami ali migracijskimi pritiski in prisilnim razseljevanjem;

- (c) spodbujanje novih pobud ali prednostnih nalog pod vodstvom Unije ali mednarodnih pobud ali prednostnih nalog.

2. Komisija pred mobilizacijo sredstev podrobno obvesti Evropski parlament in Svet o rezervi za nastajajoče izzive in prednostne naloge ter v celoti upošteva njune pripombe o naravi, ciljih in predvidenih finančnih zneskih.

3. O uporabi teh sredstev se odloči v skladu s postopki, določenimi v členih 17 in 19 ali v Uredbi (ES) št. 1257/96.

Člen 8 – Okvir politike

1. Splošni okvir politike za izvajanje Instrumenta sestavljajo politike Unije, kot so določene v pridružitvenih sporazumih, sporazumih o partnerstvu in sodelovanju, večstranskih sporazumih, katerih pogodbenica je Unija, ter drugih sporazumih, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos med Unijo in partnerskimi državami, pa tudi sklepi Evropskega sveta, sklepi Sveta, izjave srečanj na vrhu ali sklepi srečanj s partnerskimi državami na ravni voditeljev držav ali vlad ali ministrov, resolucije Evropskega parlamenta ter sporočila Komisije in skupna sporočila z visokim predstavnikom.

2. Komisija redno obvešča Evropski parlament in Svet ter na pobudo katere koli od teh treh institucij z njima izmenja mnenja. Evropski parlament lahko s Komisijo redno izmenjuje mnenja o svojih programih pomoči.

Člen 9 – Splošna načela

1. Unija svoja sredstva osredotoča tja, kjer lahko dosežejo največji preobrazbeni učinek, z namenom podpiranja trajnostnega razvoja in upoštevanja strateških interesov Unije.

2. Unija bo še naprej delovala v okoljih z izjemno visoko stopnjo nestabilnosti, na območjih konfliktov in v drugih zapletenih razmerah.

V kriznih, pokriznih ali izjemno nestabilnih razmerah se ustrezno upoštevajo posebne potrebe prebivalstva zadevnih partnerskih držav ali regij. Kadar so partnerske države ali regije neposredno vključene v krizne, pokrizne ali izjemno nestabilne razmere ali te nanje vplivajo, se poseben poudarek nameni okrepitvi podpore in usklajevanje vseh ustreznih akterjev za pomoč pri prehodu z izrednih razmer k trajnostnemu razvoju in stabilnemu miru, pri tem pa se zagotovi skladnost med mednarodnim sodelovanjem in humanitarno pomočjo v skladu s povezavo med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.

3. Unija si zlasti prek dialoga in sodelovanja s partnerskimi državami in regijami ter civilno družbo, vključno z delovanjem v večstranskih forumih, prizadeva za spodbujanje, razvoj in krepitev načel demokracije, dobrega upravljanja, pravne države, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na katerih temelji.

4. Pri ukrepih v okviru tega instrumenta se uporablja pristop, ki temelji na človekovih pravicah in zajema vse človekove pravice. Ta pristop vodijo načela neprezrtja, enakosti in preprečevanja vsakršne diskriminacije, tudi v odnosu do invalidov.

5. Instrument spodbuja enakost spolov ter opolnomočenje deklet in žensk ter preprečuje nasilje nad ženskami in nasilje v družini ter se bori proti njima. Posebno pozornost namenja pravicam otroka ter zaščiti in opolnomočenju mladih.

6. Instrument se izvaja ob doslednem spoštovanju zaveze Unije, da bo promovirala, varovala in uveljavljala vse človekove pravice ter dosledno in učinkovito izvajala Pekinško deklaracijo in izhodišča za ukrepanje⁶⁶ Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pa tudi sklepne dokumente konferenc o njunem pregledu, in bo v zvezi s tem še naprej dejavna tudi na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic. Instrument podpira tudi zavezo Unije, da bo promovirala, varovala in uveljavljala pravico vsakega posameznika, da ima popoln nadzor nad zadevami, povezanimi s svojo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem, hkrati pa o njih odloča svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Kar zadeva spolno in reproduktivno zdravje, podpira tudi potrebo po vesplošnem dostopu do kakovostnih in cenovno dostopnih celostnih informacij, izobraževanja, vključno s celostno spolno vzgojo, ter storitev zdravstvenega varstva.

7. Kadar je to primerno, Unija podpira izvajanje dvostranskega, regionalnega in večstranskega sodelovanja in dialoga, pridružitvene in trgovinske sporazume ter partnerske sporazume.

Unija spodbuja multilateralizem in na pravih temelječi pristop h globalnim dobrinam in izzivom ter sodeluje z državami članicami, partnerskimi državami, mednarodnimi organizacijami in drugimi donatorji.

V odnosih s partnerskimi državami se upošteva njihovo dosedanje izvajanje zavez, mednarodnih sporazumov in pogodbenih odnosov z Unijo.

8. Kadar je potrebno, vsi načini sodelovanja med Unijo in državami članicami na eni strani ter partnerskimi državami na drugi temeljijo na načelih razvojne učinkovitosti – lastništvu partnerskih držav glede razvojnih prednostnih nalog, osredotočenosti na rezultate, vključujočih razvojnih partnerstvih, preglednosti in vzajemni odgovornosti – in ta načela spodbujajo. Unija spodbuja učinkovito in uspešno mobilizacijo in uporabo sredstev.

9. Komisija v skladu z načelom vključujočega partnerstva, kadar je to primerno, zagotovi, da se z ustreznimi deležniki iz partnerskih držav, tudi z organizacijami civilne družbe in lokalnimi oblastmi, ustrezno posvetuje in se jim omogoči pravočasen dostop do ustreznih informacij, da bi lahko smiselno sodelovali pri oblikovanju, izvajanju in s tem povezanim spremljanju programov in ukrepov v okviru Instrumenta.

10. Komisija redno izmenjuje informacije s civilno družbo v Uniji.

11. Komisija zagotovi tudi okrepljen dialog z zasebnim sektorjem.

Člen 10 – Vključevanje

Programi in ukrepi v okviru Instrumenta vključujejo boj proti podnebnim spremembam, varstvo okolja in enakost spolov v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti]. Te prednostne naloge se upoštevajo pri oblikovanju in izvajanju ukrepov v okviru Instrumenta z namenom ustvarjanja vzajemnih koristi in usklajenega doseganja več ciljev.

Člen 11 – Pristop Ekipe Evropa

1. Komisija in države članice si prizadevajo tesno usklajevati svoje ukrepe, da bi preprečile podvajanje ter izboljšale skladnost in dopolnjevanje med pomočjo, ki se izvaja v okviru tega

⁶⁶ Pekinška deklaracija in izhodišča za ukrepanje
https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/CSW/PFA_E_Final_WEB.pdf.

instrumenta, in drugo pomočjo, ki jo zagotavljajo države članice, njihove izvajalske agencije, razvojne finančne institucije in izvoznokreditne agencije ter EIB in EBRD.

2. Komisija in države članice si prizadevajo zagotoviti pravočasna posvetovanja in pogoste medsebojne izmenjave informacij v različnih fazah cikla izvajanja ter si prizadevajo skupaj opredeliti in izvajati ukrepe ter razpravljati o njih, tudi na področju obveščanja, komuniciranja in prepoznavnosti.

3. Komisija in države članice si v okviru pristopa Ekipe Evropa prizadevajo sodelovati s podobno mislečimi partnerji in deležniki, vključno z združevanjem virov, da bi skupaj prispevali k doseganju skupnih ciljev.

Člen 12 – Migracije in prisilno razseljevanje

1. Unija sodeluje s partnerskimi državami na podlagi celovitega pristopa k migracijam, zlasti za preprečevanje nedovoljenih migracij in prisilnega razseljevanja, vključno z njihovimi temeljnimi vzroki.

2. S tem pristopom se kar najbolj povečajo sinergije in vzpostavijo celovita partnerstva, pri tem pa se posebna pozornost namenja državam izvora, tranzita in odhoda v okviru celostnega pristopa na celotni poti. Pristop prek prožnega pristopa združuje vsa ustrezna orodja in potreben vzvod, kolikor je v tej zvezi to primerno, z mogočimi spremembami pri dodeljevanju sredstev, povezanih z migracijami, v skladu s cilji in načeli programskega načrtovanja iz Instrumenta, kot so določeni v členih 4 in 14. Upošteva učinkovito sodelovanje in izvajanje sporazumov in dogovorov ter dialogov Unije o migracijah. Ti ukrepi se izvajajo ob doslednem spoštovanju mednarodnega prava, vključno z mednarodnim pravom o človekovih pravicah in o beguncih, ter pristojnosti Unije in nacionalnih pristojnosti.

3. Če službe Komisije v posvetovanju z ESZD ugotovijo resne pomanjkljivosti v partnerski državi, zlasti v zvezi z obveznostjo ponovnega sprejema lastnih državljanov iz držav članic, lahko Komisija začasno ustavi plačila ali izvajanje programa. Začasna ustavitev v nobenem primeru ne vpliva na humanitarno pomoč.

4. Za oceno obstoja resnih pomanjkljivosti iz odstavka 3 se Komisija po posvetovanju z državo upravičenko opre na ocene, opravljene v skladu s členom 25a Uredbe (ES) št. 810/2009⁶⁷ in členom 8 Uredbe (EU) 2018/1806⁶⁸, pri tem pa upošteva splošne odnose Unije z zadevno državo upravičenko, tudi na področju migracij, ter načelo sorazmernosti.

5. Kadar Komisija meni, da razlogi, ki upravičujejo ukrep, sprejet v skladu z odstavkom 3, ne veljajo več, odpravi začasno ustavitev.

⁶⁷ Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/2024-06-28>).

⁶⁸ Uredba (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljanji morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljanji so izvzeti iz te obveznosti (UL L 303, 28.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1806/2025-02-03>).

NASLOV II – IZVAJANJE INSTRUMENTA

Poglavje I – Splošne določbe o programskem načrtovanju

Člen 13 – Splošni pristop pri programskem načrtovanju

1. Ukrepi iz člena 3(2), točka (a), in člena 3(3), točka (a), temeljijo na načrtovanju programov.
2. Na podlagi člena 8 programski dokumenti zagotavljajo dosleden okvir za sodelovanje med Unijo, partnerskimi državami ali regijami in drugimi partnerji, ki je skladen s skupnim namenom in področjem uporabe, cilji in načeli iz te uredbe.

Komisija se po potrebi posvetuje z drugimi donatorji in akterji, vključno z lokalnimi organi, predstavniki civilne družbe in zasebnim sektorjem.

Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o izidu posvetovanj, predvidenih v drugem pododstavku.
3. Instrument prispeva k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi Uredbe (EU) [XXX] [Erasmus+]. V skladu s to uredbo se za čas trajanja večletnega finančnega okvira pripravi enotni programski dokument. Za uporabo teh sredstev se uporablja Uredba (EU) [XXX] [Erasmus+].

Člen 14 – Načela načrtovanja geografskih programov

1. Načrtovanje programov iz člena 3(2), točka (a), temelji na naslednjih načelih:
 - (a) ukrepi v največji možni meri temeljijo na dialogu med Unijo, državami članicami in zadevnimi partnerskimi državami, vključno z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, ter vključujejo civilno družbo;
 - (b) pri načrtovanju programov se lahko predvidijo dejavnosti sodelovanja, ki se financirajo iz različnih dodelitev iz člena 6(1) in iz drugih programov Unije v skladu z zadevnimi pravnimi akti.
2. Načrtovanje programov v skladu s členom 3(1), prvi pododstavek, točke (a) do (e), zagotavlja poseben, prilagojen okvir za sodelovanje, ki po potrebi temelji na naslednjih elementih:
 - (a) prednostnih nalogah partnerskih držav in regij, opredeljenih na podlagi dialoga iz odstavka 1, pri čemer se upoštevata tudi nacionalna ali regionalna strategija in načrt;
 - (b) partnerstvu z Unijo, vključno s spodbujanjem vzajemnih interesov in skupnih prednostnih nalog, ter ravni ambicioznosti skupno dogovorjenih ciljev;
 - (c) za države kandidatke, potencialne kandidatke in partnerske države v regiji vzhodnega sosedstva, rezultatih na področjih političnih reform, gospodarskega in socialnega razvoja ter približevanja pravnemu redu EU;
 - (d) zmogljivosti in zavezanosti partnerskih držav in regij za spodbujanje skupnih vrednot in načel ter za podporo večstranskim zavezništvom in mednarodnemu sistemu, ki temelji na pravilih;
 - (e) stopnji razvoja partnerskih držav in regij ter njihovi zavezanosti obravnavanju dejavnikov nestabilnosti, nedovoljenih migracij in prisilnega razseljevanja, vključno z njihovimi temeljnimi vzroki;

- (f) zmogljivosti partnerskih držav in regij za mobilizacijo in učinkovito uporabo domačih virov ter za dostop do finančnih virov drugih akterjev, vključno z zasebnim sektorjem;
- (g) absorpcijski sposobnosti partnerskih držav in regij ter morebitnem učinku financiranja Unije v partnerskih državah in regijah.

Člen 15 – Dokumenti za geografske programe

1. Kar zadeva ukrepe iz člena 3(2), točka (a), se Instrument izvaja prek večletnih državnih, večdržavnih, regionalnih ali nadregionalnih okvirnih programov.
2. Večletni okvirni programi iz odstavka 1 določajo prednostna področja, izbrana za financiranje Unije, specifične cilje ter, kjer je to ustrezno, okvirne finančne dodelitve in načine izvajanja.
3. Ti večletni okvirni programi temeljijo na:
 - (a) nacionalni ali regionalni strategiji, ki jo Komisija ob sprejetju navedenega dokumenta sprejme kot podlago za ustrezen večletni okvirni program. Za partnerice iz širitve in vzhodnega sosedstva, zajete v členu 3(1), prvi pododstavek, točka (a), je lahko ta dokument, kjer je ustrezno, v obliki načrta, ki temelji na smotrnosti, in je skladen z izvedbenimi pravili, določenimi v skladu s členom 31 te uredbe;
 - (b) okvirnem dokumentu, ki določa politiko Unije do zadevne partnerice ali partneric, vključno s skupnim dokumentom Unije in držav članic;
 - (c) skupnem dokumentu Unije in zadevne partnerice ali partneric, v katerem so določene skupne prednostne naloge in vzajemne zaveze.

Člen 16 – Dokumenti za globalne programe

1. Kar zadeva ukrepe iz člena 3(3), točka (a), se Instrument izvaja prek večletnih okvirnih programov.
 2. V večletnih okvirnih programih iz odstavka 1 so določeni strategija Unije, prednostne naloge, izbrane za financiranje Unije, specifični cilji in okvirne finančne dodelitve.
- Po potrebi se določijo sredstva in prednostne naloge za ukrepanje v okviru sodelovanja pri globalnih pobudah.

Člen 17 – Sprejetje in spremembe večletnih okvirnih programov

1. Komisija z izvedbenimi akti sprejme večletne okvirne programe iz členov 15 in 16. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 32(2). Ta postopek se uporablja tudi za preglede iz odstavka 2 tega člena, ki znatno spreminjajo vsebino večletnega okvirnega programa.
2. Večletni okvirni programi se lahko pregledajo *ad hoc*, kot je to potrebno za učinkovito izvajanje, zlasti v primeru bistvenih sprememb okvira politike iz člena 8 ali po koncu kriznih ali pokriznih razmer.
3. Komisija lahko v izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih, kot so krize ali neposredne grožnje miru, demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam, z izvedbenimi akti, ki se začnejo uporabljati takoj in se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 32(5), spremeni večletne okvirne programe iz členov 15 in 16.

Poglavje II – Akcijski načrti, ukrepi in načela izvajanja

Člen 18 – Akcijski načrti in ukrepi

1. Komisija sprejme letne ali večletne akcijske načrte in ukrepe. Ukrepi so lahko v obliki posameznih ukrepov, posebnih ukrepov, podpornih ukrepov ali izjemnih ukrepov pomoči. V akcijskih načrtih in ukrepih se upošteva specifični okvir, hkrati pa so za vsak ukrep določeni zastavljeni cilji, pričakovani rezultati in relevantne dejavnosti, načini izvrševanja ter proračun in vsi možni odhodki za podporo.

2. Ukrepi, ki se financirajo iz programljivih zneskov, temeljijo na programskih dokumentih. Pripravijo se vključujoče, pregledno in pravočasno.

3. Po potrebi se lahko ukrep sprejme kot posamezen ukrep, bodisi pred sprejetjem akcijskih načrtov bodisi po njem. Posamezni ukrepi, ki se financirajo iz programljivih zneskov, temeljijo na programskih dokumentih, razen v ustrezno utemeljenih primerih.

4. Kadar nastopijo nepredvidene potrebe ali okoliščine in kadar ni mogoče financiranje iz ustrežnejših virov, lahko Komisija sprejme posebne ukrepe, ki niso predvideni v programskih dokumentih.

5. Komisija lahko sprejme izjemne ukrepe pomoči za ukrepe, povezane s potrebami krizne, mirovne in zunanje politike.

Izjemen ukrep pomoči traja največ 18 mesecev, v primeru objektivnih in nepredvidenih ovir za izvajanje pa se lahko dvakrat podaljša za največ šest mesecev do skupnega trajanja največ 30 mesecev.

V primeru dolgotrajnih kriz in konfliktov lahko Komisija sprejme drugi izjemni ukrep pomoči, ki traja do 18 mesecev. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko sprejmejo nadaljnji ukrepi, kadar je kontinuiteta ukrepa Unije bistvenega pomena in je ni mogoče zagotoviti z drugimi sredstvi.

6. Kadar odhodki za podporo iz člena 6(4) niso vključeni v akcijske načrte ali ukrepe iz tega člena, Komisija po potrebi sprejme podporne ukrepe.

Člen 19 – Sprejetje akcijskih načrtov in ukrepov

1. Akcijski načrti in ukrepi se sprejmejo z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 32(2).

2. Postopek iz odstavka 1, drugi stavek, se ne uporablja za naslednje:

- (a) akcijske načrte in posamezne ukrepe, pri katerih financiranje Unije ne presega 10 000 000 EUR;
- (b) posebne in podporne ukrepe, pri katerih financiranje Unije ne presega 20 000 000 EUR;
- (c) izjemne ukrepe pomoči iz člena 18(5) ter akcijske načrte, sprejete za izvajanje ukrepov, povezanih s potrebami krizne, mirovne in zunanje politike, za katere financiranje Unije ne presega 40 000 000 EUR;
- (d) tehnične spremembe akcijskih načrtov in ukrepov, pod pogojem, da take spremembe ne vplivajo bistveno na cilje zadevnega akcijskega načrta ali ukrepa, kot so:
 - (i) sprememba načina izvajanja;
 - (ii) prerazporeditev sredstev med ukrepi iz akcijskega načrta;

- (iii) povečanje proračuna akcijskih načrtov in ukrepov za največ 20 % prvotnega proračuna;
- (e) subvencije za obrestne mere in stroške izposojanja, zagotovljene partnerski državi upravičenki, povezane s finančno pomočjo, če je to ustrezno utemeljeno.

Komisija akcijske načrte in ukrepe, razen izjemnih ukrepov pomoči za potrebe krizne, mirovne in zunanje politike, ter tehnične spremembe po sprejetju v skladu s tem odstavkom v roku enega meseca od sprejetja sporoči Evropskemu parlamentu in državam članicam prek ustreznega odbora iz člena 32(1).

3. Preden Komisija sprejme ali podaljša izjemne ukrepe pomoči iz odstavka 2, prvi pododstavek, točka (c), obvesti Evropski parlament in Svet o naravi in ciljih teh ukrepov ter predvidenih finančnih zneskih. Komisija prav tako obvesti Evropski parlament in Svet, preden občutno vsebinsko spremeni že sprejete izjemne ukrepe pomoči. Komisija pri načrtovanju in poznejšem izvajanju takih ukrepov zaradi skladnosti zunanjega delovanja Unije upošteva ustrezni pristop politike.

4. Kadar tako zahtevajo izredno nujni ustrezno utemeljeni primeri, kot so krize, vključno z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih povzroči človek, ali neposredne grožnje demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam, lahko Komisija v skladu s postopkom iz člena 32(5) sprejme akcijske načrte in ukrepe ali njihove spremembe kot izvedbene akte, ki se začnejo takoj uporabljati.

Člen 20 – Pravila o upravičenosti

1. Ob upoštevanju odstavkov 10 in 11 tega člena so udeleženci v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad za ukrepe, ki se financirajo na podlagi člena 3(1), prvi pododstavek, točke (b) do (e), državljani ali pravne osebe, ki imajo dejanski sedež v kateri koli od naslednjih držav:

- (a) državi članici, čezmorski državi ali na ozemlju, povezanim z državo članico, kot je določeno v Prilogi II k PDEU, ali članici Evropskega gospodarskega prostora;
- (b) pristopni državi, državi kandidatki ali potencialni kandidatki;
- (c) državi ali na ozemlju v razvoju, ki ni članica oziroma član skupine G-20;
- (d) partnerski državi v regiji južnega sosedstva s seznama v Prilogi I;
- (e) kateri koli drugi partnerski državi, kadar je upravičenka do ukrepa, financiranega v okviru tega instrumenta;
- (f) državi, ki ji Komisija zagotovi vzajemen dostop do zunanjega financiranja;
- (g) državi članici Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj, kar zadeva javna naročila, ki se izvajajo v kateri od najmanj razvitih držav s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči.

2. Ob upoštevanju odstavkov 10 in 11 tega člena so udeleženci v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad za ukrepe, ki se financirajo na podlagi člena 3(1), prvi pododstavek, točka (a), državljani države ali ozemlja iz odstavka 1, točke (a), (b), (d), (e) in (f), tega člena ali partnerske države v regiji vzhodnega sosedstva s seznama iz Priloge I ali imajo tam dejanski sedež.

3. Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena za sodelovanje v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad za ukrepe, financirane na podlagi člena 3(1), prvi pododstavek, točka (f), in člena 3(2), točka (b)(v), ne veljajo nobene omejitve.

4. Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena lahko v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad sodelujejo tudi mednarodne organizacije.

5. Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena lahko vsi proizvodi, financirani v okviru Instrumenta, izvirajo iz katere koli države ali ozemlja.

6. Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena se pravila o upravičenosti iz tega člena ne uporabljajo za nacionalne omejitve za fizične osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugačno pogodbo z upravičenim izvajalcem oziroma, kjer je ustrezno, upravičenim podizvajalcem, in takih omejitev tudi ne uvajajo.

7. Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena se pri ukrepih, ki jih v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja izvajajo subjekti iz člena 62(1), točka (c)(ii) do (ix), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, poleg držav in ozemelj, ki se štejejo za upravičene na podlagi tega člena, štejejo za upravičene tudi države in ozemlja, ki so upravičeni v skladu s pravili teh subjektov za namene sodelovanja v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad. Proizvodi izvirajo iz držav in ozemelj, upravičenih v skladu s pravili teh subjektov, poleg držav in ozemelj, upravičenih do postopkov javnega naročanja ter postopkov za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad v skladu s tem členom.

Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena se lahko za ukrepe, ki jih izvajajo subjekti, ki niso zajeti v prejšnjem pododstavku, kadar se taki ukrepi sofinancirajo skupaj s tretjimi osebami, ki niso prejemniki teh ukrepov, ti prejemniki odločijo, da so poleg držav in ozemelj, ki so upravičeni v skladu s tem členom, upravičeni tudi države in ozemlja, ki so upravičeni v skladu s pravili teh tretjih oseb za namene sodelovanja v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad.

8. Če tretja oseba zagotovi financiranje za skrbniški sklad, ki ga je ustanovila Komisija, ali prek zunanjih namenskih prejemkov, se uporabljajo pravila o upravičenosti iz akta o ustanovitvi skrbniškega sklada ali, v primeru zunanjih namenskih prejemkov, iz sporazuma s tretjo osebo.

9. Ob upoštevanju odstavkov 10 in 11 se za ukrepe, ki se financirajo v okviru tega instrumenta in drugega programa Unije ali več stebrov tega instrumenta, uporabljajo pravila o upravičenosti z morebitnimi omejitvami in razširitvami v okviru katerega koli od teh programov ali stebrov.

10. Pravila o upravičenosti iz tega člena ali vrsta udeležencev v postopkih za dodelitev, tudi v zvezi z njihovim neposrednim in posrednim nadzorom s strani subjektov iz partnerske države, se lahko omejijo, kadar so take omejitve potrebne zaradi posebne narave ali ciljev dejavnosti ali uporabe omejevalnih ukrepov Unije ali kadar so te omejitve potrebne za učinkovito izvajanje dejavnosti ali kadar so take omejitve v strateškem interesu Unije. Omejitve upravičenosti se iz varnostnih razlogov uporabljajo za dobavitelje z visokim tveganjem.

Pravila o upravičenosti iz tega člena se lahko omejijo tudi z odzivnimi ukrepi Unije, sprejetimi na podlagi Uredbe o zaščiti Unije in njenih držav članic pred gospodarsko prisilo, ki jo izvajajo tretje države, ter Uredbe (EU) 2022/1031 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁹.

⁶⁹ Uredba (EU) 2022/1031 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2022 o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev tretje države do trgov javnih naročil in koncesij Unije ter postopkih za podporo pogajanjem o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz Unije do trgov javnih naročil in koncesij tretjih držav (instrument za mednarodno javno naročanje, IPI) (UL L 173, 30.6.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1031/oj>).

11. Pravila o upravičenosti iz tega člena se lahko razširijo v primeru nujnih potreb ali nedosegljivosti upravičenih udeležencev na trgih zadevnih držav ali ozemelj ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, kadar bi uporaba pravil o upravičenosti onemogočala ali prekomerno oteževala uresničitev ukrepa ali kadar je taka razširitev v strateškem interesu Unije.

12. Da bi spodbudili lokalne zmogljivosti, trge in nakupe, se prednost, kadar Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 določa oddajo naročila na podlagi ene same ponudbe, da lokalnim in regionalnim gospodarskim subjektom. V vseh drugih primerih se sodelovanje lokalnih in regionalnih gospodarskih subjektov spodbuja v skladu z zadevnimi določbami navedene uredbe. Spodbujajo se merila glede trajnosti in primerne skrbnosti.

Člen 21 – Izključene dejavnosti

Financiranje Unije v okviru Instrumenta ne podpira dejavnosti ali ukrepov, ki bi lahko povzročili kršitev človekovih pravic v partnerskih državah.

Člen 22 – Prenosi, letni obroki, vračila, prihodki in izterjave iz finančnih instrumentov ter presežki iz proračunskega jamstva

1. Z odstopanjem od člena 12(4) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se neporabljene odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil v okviru tega instrumenta samodejno prenesejo in se lahko porabijo oziroma se zanje lahko prevzamejo obveznosti v okviru tega instrumenta v ustrezni proračunski vrstici, določeni v členu 6(1), do 31. decembra naslednjega proračunskega leta. V naslednjem proračunskem letu se najprej porabi preneseni znesek.

Komisija o prenesenih odobritvah za prevzem obveznosti obvesti Evropski parlament in Svet v skladu s členom 12(6) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko v skladu s členom 112(2) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 razporedijo v letne obroke na več let.

Za večletne ukrepe iz prvega pododstavka tega odstavka se ne uporablja člen 114(2), tretji pododstavek, Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Komisija samodejno sprostí vsak del proračunske obveznosti za ukrep, ki do 31. decembra petega leta po letu sprejetja proračunske obveznosti ni bil uporabljen za predhodno financiranje ali vmesna plačila ali za katerega ni bil predložen potrjen izkaz odhodkov ali zahtevkov za plačilo.

3. Če začne uredba veljati po 1. januarju 2028: se lahko od 1. januarja 2028 za zagotavljanje podpore Unije na podlagi te uredbe z odstopanjem od člena 212(3), prvi, drugi in četrti pododstavek, Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ter brez poseganja v člen 12(4) Uredbe (EU) 2024/792 uporabijo prihodki, vračila in izterjave iz finančnih instrumentov za zunanje delovanje, vzpostavljenih na podlagi temeljnih aktov, sprejetih pred letom 2021, na podlagi uredb (EU)-2021/1529, (EU) 2021/947 in (EU) 2024/792 ter na podlagi te uredbe.

Z odstopanjem od člena 21(3), točka (f), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 in člena 12(4) Uredbe (EU) 2024/792 se sredstva iz prvega pododstavka dodelijo izvorni proračunski vrstici Instrumenta in pomenijo zunanje namenske prejeme v smislu člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

4. Če začne uredba veljati po 1. januarju 2028: se lahko od 1. januarja 2028 v skladu s členom 14(3) Sklepa (EU) 2022/1628 in z odstopanjem od člena 31(8) Uredbe (EU) 2021/947 vsak presežek sredstev v Jamstvenem skladu za zunanje ukrepe, vzpostavljenem z Uredbo (ES, Euratom) 480/2009, uporabi za zagotavljanje podpore Unije na podlagi te uredbe.

Če začne uredba veljati po 1. januarju 2028: se lahko od 1. januarja 2028 z odstopanjem od člena 216(4), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 in brez poseganja v člen 12(5) Uredbe (EU) 2024/792 ter člen 14(3) Sklepa (EU) 2022/1628 vsak presežek rezervacij za proračunska jamstva in finančno pomoč, vzpostavljenih na podlagi uredb (EU) 2017/1601, (EU) 2021/947, (EU) 2024/792, (EU) 2024/1449, (EU) 2025/535 in te uredbe, uporabi za zagotavljanje podpore Unije na podlagi te uredbe.

Z odstopanjem od člena 12(5) Uredbe (EU) 2024/792 se sredstva iz prvega pododstavka dodelijo izvorni proračunski vrstici Instrumenta in pomenijo zunanje namenske prejemke v smislu člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Poglavje III – Nabor orodij za izvajanje

Člen 23 – Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. Instrument se izvaja neposredno ali posredno prek katerega koli subjekta iz člena 62(1), točka (c), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, vključno s tistimi v smislu točke (c)(ix). Komisija lahko naloge izvrševanja proračuna zaupa tudi Inštitutu Evropske unije za varnostne študije in Evropski akademiji za varnost in obrambo v skladu s členom 62(1), točka (c)(viii), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Financiranje Unije se lahko zagotovi z vrstami financiranja, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) 2024/2509, vključno s prispevki v skrbniške sklade, ki jih vzpostavi Komisija v skladu s členom 238 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, ter tistimi, ki so posebej odobreni s tem instrumentom. Proračunsko jamstvo, finančni instrumenti, tudi kadar so združeni z nepovratnimi sredstvi ali drugimi oblikami nepovratne podpore v operacijah mešanega financiranja, ter finančna pomoč v okviru Instrumenta se izvajajo v skladu z naslovom X Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

3. Kadar Komisija sodeluje z organizacijami civilne družbe in deležniki iz partnerskih držav, kot so lokalni organi, pri določanju načinov financiranja, vrste prispevka, udeležbe, ocenjevanja in ureditev dodelitve ter upravnih določb za upravljanje nepovratnih sredstev upošteva njihove posebnosti, med drugim njihove potrebe in zadevne okoliščine, da bi pritegnila čim širši krog takih deležnikov in se kar najbolj odzvala na njihove potrebe. V skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2509 se spodbujajo specifične ureditve, kot so sporazumi o okvirnem finančnem partnerstvu, finančna podpora tretjim osebam, nepovratna sredstva, dodeljena brez razpisa za zbiranje predlogov, ali poenostavljene oblike financiranja iz člena 125(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

4. Z odstopanjem od člena 198 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se lahko nepovratna sredstva dodelijo brez razpisa za zbiranje predlogov v naslednjih primerih:

- (a) nepovratna sredstva majhne vrednosti, namenjena zagovornikom človekovih pravic za financiranje nujnih ukrepov za zaščito in potreb po njej, vključno prek mehanizmov za zaščito ogroženih zagovornikov človekovih pravic, pa tudi mediatorjem in drugim akterjem civilne družbe, ki sodelujejo pri dialogu, povezanem s krizo in oboroženimi konflikti, reševanju konfliktov ter spravi in gradnji miru, kadar je to primerno brez potrebe po sofinanciranju;
- (b) nepovratna sredstva, kadar je to primerno brez potrebe po sofinanciranju, za financiranje ukrepov v najtežjih razmerah, v katerih objava razpisa za zbiranje predlogov ne bi bila ustrezna, tudi kadar gre za resno pomanjkanje temeljnih svoboščin, vključno s kršitvijo človekovih pravic, ogrožene demokratične institucije,

zaostrovanje krize ali oboroženih konfliktov, kadar je varnost ljudi najbolj ogrožena ali kadar organizacije za človekove pravice in zagovorniki človekovih pravic, mediatorji in drugi akterji civilne družbe, ki sodelujejo pri dialogu, povezanem s krizo in oboroženimi konflikti, ter spravi in gradnji miru, delujejo v najtežjih razmerah; taka nepovratna sredstva ne presegajo 1 000 000 EUR in njihovo trajanje ne presega 18 mesecev, ki se lahko v primeru objektivnih in nepredvidenih ovir za njihovo izvajanje podaljša za dodatnih 12 mesecev;

- (c) nepovratna sredstva Globalnemu kampusu za človekove pravice;
- (d) nepovratna sredstva majhne vrednosti, namenjena organizacijam civilne družbe, po možnosti z uporabo poenostavljenih oblik financiranja v skladu s členom 125 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509;
- (e) kadar je to potrebno in ustrezno utemeljeno v akcijskih načrtih in ukrepih iz člena 18, nepovratna sredstva pravnim osebam zasebnega prava, ki imajo dejanski sedež v državi članici, za spodbujanje naložb, ki so v strateškem interesu Unije in podpirajo cilje Instrumenta.

5. Unija lahko na področjih, ki se nanašajo na varstvo človekovih pravic in demokracije ter podporo akterjem civilne družbe, zagotavlja pomoč neodvisno od soglasja vlad in drugih javnih organov zadevnih partnerskih držav; ti ukrepi podpirajo predvsem akterje civilne družbe, pri čemer se upoštevajo oblike in načini izvrševanja iz odstavka 4 tega člena.

6. Proračunska podpora, vključno prek pogodb o izvedbi sektorskih reform, temelji na lastništvu držav, vzajemni odgovornosti in zavezanosti partnerskih držav, ob upoštevanju njihovega opravljenega dela in napredka glede univerzalnih vrednot, demokracije, človekovih pravic in pravne države, ter je namenjena krepitvi partnerstev med Unijo in partnerskimi državami. Vključuje okrepljen dialog o politikah, krepitev zmogljivosti in boljše upravljanje, ki dopolnjujejo prizadevanja partnerjev za uspešnejše zbiranje sredstev in njihovo boljšo porabo, v podporo trajnostni, vključujoči rasti in ustvarjanju dostojnih delovnih mest, tudi za mlade, izkoreninjenju revščine, zmanjšanju neenakosti ter izgradnji in utrditvi demokracij in miroljubnih družb. Proračunska podpora prispeva tudi k enakosti spolov.

Vsaka odločitev o zagotavljanju proračunske podpore temelji na politikah o proračunski podpori, dogovorjenih na ravni Unije, jasnem sklopu meril za upravičenost ter podrobni oceni tveganj in koristi.

Proračunska podpora se diferencira tako, da omogoča boljši odziv na politične, gospodarske, družbene in okoljske razmere v partnerski državi, pri čemer se upoštevajo nestabilne razmere.

Komisija pri zagotavljanju proračunske podpore v skladu s členom 241 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 jasno določi in spremlja merila za pogojevanje proračunske podpore, vključno z napredkom na področju reform in preglednosti, ter podpira razvoj parlamentarnega nadzora, nacionalnih revizijskih zmogljivosti ter povečanje preglednost in javni dostop do informacij.

Izplačilo proračunske podpore temelji na kazalnikih, ki izkazujejo zadovoljiv napredek pri uresničevanju ciljev, dogovorjenih s partnersko državo.

6. V skladu s členom 196(2), drugi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se lahko v ustrezno utemeljenih primerih, določenih v akcijskih načrtih in ukrepih iz člena 18, dejavnosti, podprte v okviru Instrumenta, in z njimi povezani stroški, nastali leta 2028, štejejo za upravičene od 1. januarja 2028, tudi če so bile te dejavnosti izvedene in so ti stroški nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva.

7. Izvajanje ukrepov v okviru posrednega upravljanja, tudi prek finančnih instrumentov, proračunskih jamstev in operacij mešanega financiranja v okviru Instrumenta, se po možnosti in v skladu s členom 157(1), prvi pododstavek, Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 zaupa EIB, EBRD ali organizaciji države članice, po možnosti v kombinaciji z dodatnimi drugimi oblikami finančne podpore s strani držav članic in tretjih oseb.

8. Davki, carine in dajatve, ki nastanejo pri izvrševanju sredstev Unije na podlagi te uredbe in jih naložijo partnerske države, so lahko upravičeni do financiranja v okviru Instrumenta pod pogoji iz Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, razen davkov, carin in dajatev, ki so posebej namenjeni financiranju zunanjega delovanja.

9. Za namene člena 153(3) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 lahko komisijo za ocenjevanje delno ali v celoti sestavljajo zunanji strokovnjaki.

10. V primeru posrednega upravljanja s partnerskimi državami, organi, ki so jih te imenovala, ali organizacijami oziroma organi partnerskih držav na regionalni ali globalni ravni, kadar Komisija ohrani odgovornosti za finančno upravljanje v skladu s členom 157(7), drugi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, Komisija po potrebi in brez poseganja v odgovornosti naročnikov izterja zneske, ki jih dolgujejo prejemniki naročnikov v skladu s členi 101 do 106 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, z izjemo člena 101(7), (8) in (9) navedene uredbe, tudi s sklepom, izvršljivim pod enakimi pogoji, kot so določeni v členu 299 PDEU. Sporazum o financiranju vsebuje določbe v ta namen.

Kadar taka partnerska država, organ, ki ga je imenovala partnerska država, ali organizacija ali organ partnerskih držav na regionalni ali globalni ravni ne izpolnjuje svojih nalog izvrševanja proračuna ali obveznosti, načel, ciljev in pravil, ki pogojujejo izvajanje posrednega upravljanja, lahko Komisija sprejme vse potrebne ukrepe, vključno z začasno ali dokončno nadomestitvijo subjekta ter delovanjem v njegovem imenu in za njegov račun v okviru posrednega upravljanja. V takem primeru lahko Komisija prejme finančno nadomestilo za dodatno upravno obremenitev iz sredstev, dodeljenih zadevni partnerski državi.

11. Skupno javno naročanje v smislu člena 168 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, ki se financira na podlagi te uredbe, se lahko izvede s katero koli partnersko državo.

12. Sodelovanje med Unijo in njenimi partnerji lahko vključuje sodelovanje v strukturah, vzpostavljenih za usklajevanje načrtovanja programov z drugimi donatorji ali za urejanje izvajanja ukrepov, pa tudi skupne izjave ali izjave za povečanje prepoznavnosti prispevka Unije ter zagotavljanje učinkovitega izvrševanja in usklajevanja proračuna, ter sporazume o financiranju, sklenjene z organizacijami ali organi partnerskih držav na regionalni ali globalni ravni.

Člen 24 – Proračunska jamstva in finančna pomoč: največja podpora Unije, financiranje in najemanje posojil

1. Unija lahko zagotovi podporo v obliki proračunskega jamstva do najvišjega zneska 95 000 000 000 EUR v tekočih cenah. Zneski finančne pomoči, ki se izvršujejo kot makrofinančna pomoč v obliki posojil in kot posojila na podlagi politik iz člena 23(2), ter zneski posojil, zagotovljenih na podlagi Uredbe (Euratom) [XXX] (INSC-D), zmanjšajo najvišji znesek proračunskega jamstva.

2. Za proračunsko jamstvo in finančno pomoč iz odstavka 1 znaša stopnja rezervacij od 9 % do 50 %, odvisno od vrste operacij. Za finančno pomoč in za proračunsko jamstvo, ki krije tveganja državnih posojilojemalcev, povezana z operacijami dajanja posojil, znaša stopnja rezervacij 9 %.

3. Podpora Unije Ukrajini v obliki proračunskega jamstva in finančne pomoči se ne upošteva pri najvišjem znesku iz odstavka 1 tega člena.

Unija lahko Ukrajini zagotovi podporo v obliki proračunskega jamstva v višini do 48 000 000 000 EUR v tekočih cenah. Za proračunsko jamstvo za operacije v podporo Ukrajini se stopnja rezervacij na začetku določi na 70 %.

Rezervacije se ne oblikujejo in z odstopanjem od člena 214(1) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se za posojila Ukrajini ne določi stopnja rezervacij.

4. Komisija vsako leto pregleda stopnje rezervacij iz odstavkov 2 in 3 tega člena v skladu z oceno iz člena 41(5), točka (g), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 in v skladu z okvirom Komisije za upravljanje tveganj.

5. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 30 za spremembo odstavkov 2 in 3 tega člena, da se prilagodijo stopnje rezervacij v navedenih odstavkih ter povečajo najvišji zneski iz odstavkov 1 in 3 tega člena za do 20 % oziroma 30 % navedenih zneskov.

6. Brez poseganja v člen 6(7) lahko države članice, partnerske države in druge tretje osebe v skladu s členoma 211(2) in 221(2) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 zagotovijo posebne prispevke za proračunsko jamstvo, finančne instrumente ali finančno pomoč. Taki prispevki k proračunskemu jamstvu ali finančni pomoči zagotavljajo dodaten znesek proračunskega jamstva ali finančne pomoči.

7. Kadar so prispevki iz odstavka 6 v obliki gotovine, pomenijo zunanje namenske prejemke v smislu člena 21(2), točke (a), (d) in (e), ter člena 21(5) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

8. Proračunsko jamstvo, vzpostavljeno v skladu z odstavkoma 1 in 3 tega člena, se lahko v okviru najvišjih zneskov iz odstavkov 1 in 3 tega člena uporabi za zagotavljanje podpore na podlagi Sklepa Sveta (EU) 2021/1764 in Uredbe (Euratom) [XXX] (INSC-D) v skladu s cilji in merili za upravičenost, določenimi v teh programih. V ta namen se oblikovanje rezervacij financira iz finančnih sredstev teh drugih programov Unije.

9. Zneski iz člena 6(1), točke (a) do (e), se uporabijo za oblikovanje rezervacij za proračunsko jamstvo in finančno pomoč iz odstavka 1 tega člena. Oblikovanje rezervacij za podporo Unije Ukrajini v obliki proračunskega jamstva iz odstavka 3 se financira s finančnimi sredstvi, ki so na voljo v skladu s členom 6 Uredbe Sveta [(EU, Euratom) 20XX/XXX * [uredba o večletnem finančnem okviru] iz člena 6(2), tudi kadar je proračunsko jamstvo zagotovljeno za dejavnosti na podlagi Uredbe (Euratom) [XXX] (INSC-D).

10. Rezervacije iz odstavkov 8 in 9 tega člena se ne smejo prevzeti pozneje kot ob koncu zadnjega leta večletnega finančnega okvira.

11. V skladu s členom 214(2) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se plačila rezervacij iz odstavkov 8 in 9 tega člena v skupni sklad za rezervacije izvršijo v obdobju do treh let po koncu večletnega finančnega okvira, pri čemer se upoštevata napredek pri odobritvi in podpisu operacij financiranja in naložbenih operacij ali pri izplačilu finančne pomoči ter profil tveganja operacij.

12. Komisija je pooblaščenca, da si v imenu Unije izposodi potrebna sredstva za izvajanje finančne pomoči, zagotovljene na podlagi te uredbe. Komisija si sredstva izposodi na kapitalskih trgih ali od finančnih institucij v skladu s členom 224 Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Člen 25 – Izvajanje proračunskega jamstva in finančnih instrumentov

1. Proračunsko jamstvo se uporablja za jamčenje državnih, poddržavnih in zasebnih operacij partnerjev.
 2. Kadar partnerske države prispevajo k finančnim instrumentom ali proračunskemu jamstvu, so lahko upravičeni izvajalski subjekti ali partnerji iz zadevnih držav tudi upravičeni izvajalski subjekti ali partnerji. Z odstopanjem od člena 211(5), tretji pododstavek, Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 so lahko upravičeni tudi upravičeni izvajalski subjekti ali partnerji iz partnerskih držav, ki koristijo proračunsko jamstvo ali finančne instrumente.
 3. Z odstopanjem od člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), in člena 211(5) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 so, kadar se finančni instrumenti ali proračunsko jamstvo izvršujejo s posrednim upravljanjem, upravičeni tudi organi, ki dajo ustrezno zagotovilo o svoji finančni zmogljivosti in jih ureja zasebno pravo države članice, partnerska država, ki ima koristi od finančnih instrumentov ali proračunskega jamstva, ali partnerska država, ki je prispevala k finančnim instrumentom ali proračunskemu jamstvu.
 4. Komisija zagotovi učinkovito, uspešno in pravično uporabo razpoložljivih sredstev med izvajalskimi subjekti in partnerji, vključno z malimi in srednje velikimi partnerji, hkrati pa spodbuja sodelovanje med njimi ter ustrezno upošteva njihove zmogljivosti, dodano vrednost in izkušnje.
 5. Za zagotovitev dopolnjevanja lahko Komisija od partnerjev zahteva vse ustrezne informacije o njihovih operacijah, ki niso zajete s proračunskim jamstvom iz člena 24.
 6. Naložbeni odbor za program Globalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: naložbeni odbor) Komisiji zagotavlja strateške in operativne usmeritve pri izvajanju proračunskega jamstva iz člena 24 in mešanega financiranja. Naložbeni odbor sprejme svoj poslovnik. Naložbeni odbor se sestane vsaj enkrat letno in mnenja po možnosti sprejema soglasno.
- Naložbeni odbor sestavljajo predstavniki Komisije in visokega predstavnika, vseh držav članic in EIB. Evropski parlament ima status opazovalca. Kadar je to primerno, se lahko status opazovalca podeli prispevajočim, upravičenim izvajalskim subjektom in partnerjem, partnerskim državam, ustreznim regionalnim organizacijam in drugim deležnikom. Naložbenemu odboru soprodsedujeta Komisija in visoki predstavnik.

Člen 26 – Izvrševanje posojil, ki temeljijo na politiki

1. Komisija z izvedbenimi akti sprejme sklepe, s katerimi da partnerski državi na voljo znesek posojila, ki temelji na politiki, in določi obdobje razpoložljivosti posojila, ki ne sme biti daljše od treh let po koncu večletnega finančnega okvira. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 32(2). Če je ta sklep del akcijskega načrta ali ukrepa, se uporabljata člena 18 in 19.
2. Poleg elementov iz člena 223(4) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 se v posojilnih pogodbah za posojila, ki temeljijo na politikah, določijo najvišji znesek posojila, obdobje razpoložljivosti, najdaljše trajanje vsakega izplačila posojila ter podrobni pogoji podpore. Take pogodbe lahko vsebujejo tudi znesek predhodnega financiranja in pravila o obračunavanju predhodnega financiranja.

Člen 27 – Kapitalska udeležba v razvojnih finančnih institucijah

Zneski iz člena 6(1), točke (a) do (e), se lahko uporabijo za prispevanje k dotiranemu kapitalu evropskih in drugih razvojnih finančnih institucij.

Člen 28 – Čezmejno sodelovanje

1. Čezmejno sodelovanje zajema sodelovanje vzdolž zunanjih kopenskih in morskih meja s sosednjimi državami, transnacionalno sodelovanje prek večjih transnacionalnih ozemelj ali morskih bazenov ter medregionalno sodelovanje.
2. Stebra iz člena 3(1), točki (a) in (b), lahko prispevata k programom čezmejnega sodelovanja iz odstavka 1 tega člena, ki se sofinancirajo na podlagi Uredbe (EU, Euratom) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o nacionalnih in regionalnih partnerstvih]. Za podporo tem programom se lahko okvirno dodeli do 3 % finančnih sredstev za steber iz člena 3(1), točka (a).
3. Prispevki za programe čezmejnega sodelovanja se določijo in uporabljajo v skladu s členom XX {Določbe, veljavne za vse sklade – zunanji programi čezmejnega sodelovanja} Uredbe (EU, Euratom) [XXX] [uredba o nacionalnih in regionalnih partnerstvih].

NASLOV III – KONČNE DOLOČBE

Člen 29 – Razširitev geografskega področja uporabe

1. V ustrezno utemeljenih primerih in kadar je ukrep, ki naj se izvede, globalne, transregionalne ali regionalne narave, se lahko Komisija v okviru ustreznih večletnih okvirnih programov ali ustreznih akcijskih načrtov oziroma ukrepov odloči, da razširi področje uporabe ukrepov na čezmorske države in ozemlja, povezana z državo članico, kot je določeno v Prilogi II k PDEU, da bi se zagotovila doslednost in uspešnost financiranja Unije ali spodbudilo regionalno ali transregionalno sodelovanje.
2. Komisija lahko vključi posebno finančno dodelitev za pomoč partnerskim državam in regijam za krepitev njihovega sodelovanja s sosednjimi najbolj oddaljenimi regijami Unije ter s čezmorskimi državami in ozemlji, povezanimi z državo članico, kot je določeno v Prilogi II k PDEU. V ta namen lahko Instrument, kadar je to primerno ter na podlagi vzajemnosti in sorazmernosti glede ravni financiranja iz Sklepa Sveta (EU) 2021/1764 ali Uredbe (EU, Euratom) [XXX] [uredba o nacionalnih in regionalnih partnerstvih], prispeva k ukrepom, ki jih izvaja partnerska država ali regija ali kateri koli drug subjekt na podlagi te uredbe, ali država, ozemlje ali kateri koli drug subjekt na podlagi Sklepa Sveta (EU) 2021/1764 ali najbolj oddaljena regija Unije v okviru skupnih operativnih programov, ali k programom ali ukrepom medregionalnega sodelovanja, ki so vzpostavljeni in se izvajajo na podlagi Uredbe (EU, Euratom) [XXX] [uredba o nacionalnih in regionalnih partnerstvih].

Člen 30 – Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo člena 6(5), člena 24(1), (2) in (3) ter Priloge II se prenese na Komisijo za obdobje veljavnosti te uredbe.
3. Prenos pooblastila iz tega člena lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi tega člena, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 31 – Sprejetje nadaljnjih izvedbenih pravil za steber Evropa

Komisija za partnerje iz držav širitve in vzhodnega sosedstva v stebru iz člena 3(1), točka (a), Komisija sprejme izvedbeni akt, s katerim določi enotne pogoje za izvajanje te uredbe glede zasnove in vsebine načrtov, ki temeljijo na smotrnosti, smotrnosti, struktur in kontrolnih sistemov, ki jih je treba vzpostaviti v pripravah na pristop, tudi v okviru upravljanja strukturnih in kmetijskih skladov ter skladov za čezmejno sodelovanje. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 32(2).

Člen 32 – Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. Odbor se lahko sestaja v različnih sestavah.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. V poslovniku odbora se določijo sorazmerni roki, ki članom odbora zгодaj in na učinkovit način omogočajo, da v skladu s členom 3 Uredbe (EU) št. 182/2011 preučijo osnutke izvedbenih aktov in izrazijo svoja stališča.

4. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, ko v roku za izdajo mnenja tako odloči predsednik odbora ali to zahteva navadna večina članov odbora.

5. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

6. Sprejeti sklep ostane veljaven za čas trajanja sprejetega ali spremenjenega dokumenta, akcijskega načrta ali ukrepa.

7. Kadar je to primerno, se v zvezi z vprašanji, ki se nanašajo na EIB, k udeležbi na sejah odbora povabi opazovalec iz EIB.

8. Države članice lahko zahtevajo preučitev katere koli druge zadeve v zvezi z izvajanjem Instrumenta.

Člen 33 – Klavzula o Evropski službi za zunanje delovanje

Ta uredba se uporablja v skladu s Sklepom 2010/427/EU, zlasti s členoma 3 in 9 Sklepa.

Člen 34 – Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredbe (EU) 2021/947, (EU) 2021/1529, (EU) 2024/792, (EU) 2024/1449 in (EU) 2025/535 se razveljavijo z učinkom od [1. januarja 2028].

2. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začeti na podlagi Uredbe (ES) št. 1085/2006⁷⁰, Uredbe (EU) št. 231/2014⁷¹, Uredbe (EU) 2021/1529, Uredbe (EU) 2021/947, Uredbe (EU) 2024/792, Uredbe (EU) 2024/1449 in Uredbe (EU) 2025/535, ki se še naprej uporabljajo za te ukrepe do njihovega zaključka. Vendar se za ukrepe na podlagi Uredbe (EU) 2021/1529 in Uredbe (EU) 2021/947 namesto členov 26 in 27 Uredbe (EU) 2021/947 uporablja člen 23 te uredbe.

3. Finančna sredstva za Instrument lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programom in ukrepi, sprejetimi v okviru uredb (EU) 2021/947, (EU) 2021/1529, (EU) 2024/1449.

4. Finančna sredstva za Instrument lahko krijejo dejavnosti, povezane s pripravo katere koli prihodnje povezane uredbe.

5. Da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2034, se lahko v proračun po letu 2034 po potrebi knjižijo odobritve za kritje odhodkov, določenih v členu 6(4).

6. S finančnimi sredstvi iz člena 6(1), točke (a) do (e), in finančnimi sredstvi, ki so na voljo v skladu s členom 6 Uredbe Sveta [(EU, Euratom) 20XX/XXX * [uredba o večletnem finančnem okviru] iz člena 6(2), se lahko financira dopolnitev rezervacij za proračunska jamstva, odobrena na podlagi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe (EU) 2024/792, proračunska jamstva in finančno pomoč, odobrena na podlagi Uredbe (EU) 2021/947 in temeljnih aktov, katerih oblikovanje rezervacij ureja Uredba (ES, Euratom) št. 480/2009, ter finančno pomoč, odobreno na podlagi Uredbe (EU) 2024/1449 in Uredbe (EU) 2025/535.

Člen 35 – Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2028.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik

⁷⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) (UL L 210, 31.7.2006, str. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1085/oj>).

⁷¹ Uredba (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (UL L 77, 15.3.2014, str. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/231/oj>).

OCENA FINANČNIH POSLEDIC IN DIGITALNIH RAZSEŽNOSTI **ZAKONODAJNEGA PREDLOGA**

1.	OKVIR PREDLOGA/POBUDE.....	3
1.1	Naslov predloga/pobude.....	3
1.2	Zadevna področja	3
1.3	Cilji.....	3
1.3.1	Splošni cilji	3
1.3.2	Specifični cilji	3
1.3.3	Pričakovani rezultati in posledice	3
1.3.4	Kazalniki smotrnosti	3
1.4	Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša	4
1.5	Utemeljitev predloga/pobude	4
1.5.1	Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude	4
1.5.2	Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.....	4
1.5.3	Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti	4
1.5.4	Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti	5
1.5.5	Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev	5
1.6	Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic	6
1.7	Načrtovani načini izvrševanja proračuna	6
2.	UKREPI UPRAVLJANJA	8
2.1	Pravila o spremljanju in poročanju	8
2.2	Upravljavski in kontrolni sistemi	8
2.2.1	Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol.....	8
2.2.2	Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje.....	8
2.2.3	Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku).....	8
2.3	Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti	9
3.	OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE	10
3.1	Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice	10

3.2	Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve	12
3.2.1	Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje	12
3.2.1.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	12
3.2.1.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	17
3.2.2	Ocenjene realizacije, financirane iz odobritev za poslovanje	22
3.2.3	Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve	24
3.2.3.1	Odobritve iz izglasovanega proračuna	24
3.2.3.2	Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov	24
3.2.3.3	Odobritve skupaj	24
3.2.4	Ocenjene potrebe po človeških virih.....	25
3.2.4.1	Financirano iz izglasovanega proračuna	25
3.2.4.2	Financirano iz zunanjih namenskih prejemkov.....	26
3.2.4.3	Potrebe po človeških virih skupaj	26
3.2.5	Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami	28
3.2.6	Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom.....	28
3.2.7	Udeležba tretjih oseb pri financiranju	28
3.3	Ocenjene posledice za prihodke	29
4.	DIGITALNE RAZSEŽNOSTI	29
4.1	Zahteve digitalnega pomena	30
4.2	Podatki	30
4.3	Digitalne rešitve	31
4.4	Ocena interoperabilnosti	31
4.5	Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju	32

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

Globalna Evropa

1.2 Zadevna področja

Zunanji ukrepi

1.3 Cilji

1.3.1 Splošni cilji

Splošni cilj predlaganega instrumenta, Globalna Evropa, je podpirati in spodbujati vrednote, načela in interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU).

1.3.2 Specifični cilji

Specifični cilji Instrumenta so določeni v Prilogi II.

1.3.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Instrument Globalna Evropa bo prispeval k ciljem zunanjega delovanja EU s spodbujanjem vzajemno koristnih partnerstev s tretjimi državami ter hkrati prispeval k trajnostnemu razvoju tretjih držav in strateškim interesom Unije. Uniji bo omogočil tudi boljši položaj za reševanje globalnih izzivov.

1.3.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Kazalniki učinka in rezultatov za spremljanje napredka in dosežkov tega programa ustrezajo skupnim kazalnikom iz Uredbe (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti].

1.4 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☐ Nov ukrep

☐ Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁷²

☐ Podaljšanje obstoječega ukrepa

☒ Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Cilj predlaganega instrumenta Globalna Evropa je podpirati in spodbujati vrednote, načela in interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU).

⁷²

Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

Instrument Globalna Evropa bo prispeval k ciljem zunanjega delovanja EU s spodbujanjem vzajemno koristnih partnerstev s tretjimi državami ter hkrati prispeval k trajnostnemu razvoju tretjih držav in strateškim interesom Unije. Uniji bo omogočil tudi boljši položaj za reševanje globalnih izzivov.

- 1.5.2 *Dodana vrednost ukrepanja EU (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene tega oddelka je „dodana vrednost ukrepanja EU“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja EU in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Razlogi za ukrepanje na ravni EU (predhodno)

Mednarodno okolje se je v zadnjih letih bistveno spremenilo ter se zdi precej manj predvidljivo in stabilno. Vojna agresija Rusije proti Ukrajini, vključno z njenim globalnim vplivom, nestabilnost in konflikti na Bližnjem vzhodu, pandemije, trgovinske napetosti, gospodarska prisila, konkurenca na področju tehnologije in dostopa do kritičnih surovin ter umik administracije ZDA iz razvojnega sodelovanja, humanitarne pomoči in večstranskih institucij predstavljajo pomembne geopolitične in geoekonomske izzive tako za EU kot za partnerske države. Poleg tega se še naprej povečuje razkorak pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, globalna negotovost narašča, vplivi podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti pa se še naprej stopnjujejo. Zaradi teh izzivov mora EU še naprej prilagajati financiranje svojega zunanjega delovanja.

Financiranje zunanjega delovanja EU je namenjeno partnerstvu s tretjimi državami ter spodbujanju večstranskih rešitev za globalne izzive. EU omogoča, da brani svoje interese, spodbuja svoje vrednote in standarde, podpira cilje svojih notranjih politik, zagotavlja svojo varnost in ščiti svoje državljane. Vmesna ocena instrumentov EU za zunanje financiranje za večletni finančni okvir 2021–2027 je potrdila dodano vrednost, ki jo imajo ti instrumenti za zunanje odnose EU, saj partnerskim državam zagotavljajo celovitejšo in obsežnejšo ponudbo, s tem pa izboljšujejo njihovo sposobnost obravnavanja skupnih prednostnih nalog z EU in prispevajo k trajnostnemu razvoju.

EU lahko kot pogodbenica večine večstranskih procesov sodeluje z večstranskimi in regionalnimi partnerji na ključnih področjih politike. V primerjavi z individualnim ukrepanjem držav članic lahko EU skupaj z državami članicami doseže večji učinek z usklajevanjem skupnih stališč in odločnejšo vlogo. EU je kot vodilna svetovna zagovornica in branilka večstranskega in na pravilih temelječega globalnega sistema upravljanja verodostojna kot poštena posrednica in zagovornica temeljnih mednarodnih instrumentov za človekove pravice. Ta vzvod v večstranskih in regionalnih forumih Uniji tudi omogoča, da uveljavlja svoje politike in vrednote na globalni ravni ter vpliva na oblikovanje globalnih norm in regulativnih standardov. Finančna zaveza EU je sestavni del celostnega sodelovanja v več večstranskih sporazumih (npr. o podnebjju in biotski raznovrstnosti).

EU z večjo uporabo proračunskih jamstev in operacij mešanega financiranja spodbuja in združuje javne in zasebne naložbe, tudi v korist držav in sektorjev z oteženim dostopom do finančnih trgov. EU prav tako sproži sodelovanje med razvojnimi finančnimi institucijami. Makrofinančna pomoč zagotavlja prepotrebno financiranje za države, ki se soočajo s plačilnobilančnimi krizami, in sicer pod ugodnimi pogoji.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost EU (naknadno)

Pričakovana dodana vrednost, ki jo ustvari instrument Globalna Evropa, bi morala izhajati iz ugotovitev vmesne ocene zunanjih instrumentov financiranja EU za večletni finančni okvir 2021–2027. Instrument Globalna Evropa bi moral omogočiti konsolidacijo in racionalizacijo financiranja zunanjega delovanja, kar bi Uniji omogočilo zaščito njenih interesov v tujini ter prilagajanje spreminjajočim se okoliščinam in potrebam. Unija si prizadeva zagotoviti skladnost politik, pri čemer upošteva učinek vseh notranjih in zunanjih politik ter spodbuja večje sinergije in dopolnjevanje.

Instrument Globalna Evropa zagotavlja vsa orodja, ki jih EU potrebuje za učinkovito izvajanje svojega zunanjega delovanja. Pripravljenost tega nabora orodij bo zagotovila, da bodo v vseh okoliščinah uporabljena najustreznejša orodja, odvisno od ciljev in razmer na terenu, z možnostjo prilagajanja spreminjajočim se okoliščinam.

S tem se bo izkoristil potencial vzajemno koristnih partnerskih svežnjev, namenjenih posameznim partnerskim državam.

1.5.3 *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Vmesna ocena instrumentov EU za zunanje financiranje potrjuje, da so sedanji instrumenti večinoma primerni za svoj namen. Ocena potrjuje, da je instrument NDICI – Globalna Evropa na dobri poti, da izpolni cilje, ki so bili določeni ob njegovem sprejetju. Poleg tega so cilji instrumenta NDICI – Globalna Evropa še naprej ustrezni, instrument pa učinkovito prispeva k izvajanju strategije Global Gateway. Podobno vmesna ocena kaže, da se je instrument IPA III izkazal za splošno učinkovitega kot predpristopni instrument in je prav tako na dobri poti, da doseže svoje cilje. Instrument je usklajen z metodologijo širitve in odraža razvoj politik EU, kot je osredotočenost na zelene, digitalne in gospodarske prednostne naloge.

Vendar so po letih nestabilnosti v sosledstvu EU in širše geopolitični vložki za EU bistveno višji kot ob sprejetju večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. EU deluje v zelo nestabilnem in nepredvidljivem okolju, za katerega so značilni geopolitično rivalstvo, geoeekonomska konkurenca, strateške odvisnosti, izzivi na področju konkurenčnosti, vse hujša trojna planetarna kriza v obliki podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja ter vse večja globalna nestabilnost. To spreminjajoče se geopolitično okolje in niz več kriz sta razkrila nekatere strukturne slabosti v zasnovi instrumentov za zunanje financiranje.

Hkrati postaja povezava med zunanjimi in notranjimi politikami EU vse pomembnejša in trenutno ni dovolj upoštevana niti v zunanjih niti v notranjih finančnih instrumentih, medsebojno delovanje zunanjih in notranjih finančnih instrumentov pa ni optimalno.

Zaradi tega so kljub učinkovitosti sedanjih instrumentov za zunanje financiranje pri doseganju pričakovanih rezultatov spreminjajoče se geopolitično okolje in obdobje več kriz razkrili nekatere strukturne slabosti v njihovi zasnovi. Razmere v partnerskih državah ter regionalne in globalne razmere se hitro spreminjajo, delitev na samostojne vnaprej načrtovane in vnaprej določene instrumente pa ne omogoča hitrega prilagajanja. Različni sklopi financiranja zunanjega delovanja so trenutno razdrobljeni na različne finančne instrumente. Finančne in operativne ovire med različnimi instrumenti ovirajo sinergijske pristope na regionalni ravni (tj. povezava med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom), prožnost pri odzivanju na spreminjajoče se prednostne naloge ter medsebojno delovanje politike širitve in

sosedske politike. Zato je mogoče v smislu splošne sinergije in prožnosti doseči napredek z zagotovitvijo skupnega vira financiranja za večino instrumentov Unije za zunanje delovanje, hkrati pa ohraniti sposobnost Unije za izvajanje načelne politike humanitarne pomoči v skladu s členom 214 PDEU. V okviru tega instrumenta bi moral biti na voljo proračun za financiranje operacij humanitarne pomoči Unije, vendar bi bilo zato treba take operacije še naprej izvajati v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1257/96.

Nazadnje si sporočilo Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira prizadeva za financiranje zunanjega delovanja, ki je bolje usklajeno s strateškimi interesi EU. Vendar obstoječi nabor orodij (načini posredovanja) ne zadostuje za njihov napredek.

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Pri izvajanju te uredbe bo zagotovljena skladnost z drugimi področji zunanjega delovanja in drugimi ustreznimi politikami EU, skupaj s skladnostjo politik za razvoj. Kot se odraža v Agendi 2030, to pomeni upoštevanje učinka vseh politik na trajnostni razvoj na vseh ravneh – na nacionalni ravni, znotraj EU, v drugih državah in na globalni ravni.

Uredba je po svoji naravi omogočitevna, kar ji omogoča, da izpolni različne cilje politik v sinergiji z drugimi politikami Unije. Poleg tega bi si bilo treba prizadevati za sinergije z ukrepi v okviru drugih programov EU, da se čim bolj poveča učinek skupnih ukrepov. Zlasti bo ključno usklajevanje z Evropskim skladom za konkurenčnost za dvig različnih delovnih tokov (npr. kritične surovine in povezane vrednostne verige, gospodarska varnost in dogovor o čisti industriji) na višjo raven. Sinergije s strateškimi interesi Unije se krepijo tudi s posodobljenim naborom orodij. Izvajanje te uredbe se bo spremljalo in ocenjevalo na podlagi okvira smotrnosti za večletni finančni okvir po letu 2027, kar bo zagotovilo večjo skladnost pri spremljanju in ocenjevanju različnih programov Unije.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ Časovno omejeno:

- ☐ od [DD. MM.] LLLL do [DD. MM.] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma YYYY in YYYY za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma YYYY in YYYY za odobritve plačil.

☒ Časovno neomejeno:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma YYYY in YYYY,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7 Načrtovani načini izvrševanja proračuna

☒ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije
- ☒ prek izvajalskih agencij

☐ Deljeno upravljanje z državami članicami

☒ Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☒ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo
- ☒ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite)
- ☒ Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu
- ☒ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe
- ☒ subjektom javnega prava
- ☒ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva
- ☒ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenici za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva
- ☒ organom ali osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov skupne zunanje in varnostne politike na podlagi naslova V Pogodbe o Evropski uniji ter opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu
- ☒ subjektom s sedežem v državi članici, za katere velja zasebno pravo države članice ali pravo Unije in ki so upravičeni, da se jih v skladu s pravili za posamezni sektor pooblasti za izvrševanje sredstev Unije ali proračunskih jamstev, če so takšni subjekti pod nadzorom subjektov javnega prava ali subjektov zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, in imajo ustrezna finančna jamstva v obliki solidarne odgovornosti nadzornih teles ali enakovredna finančna jamstva, ki so lahko za vsak ukrep omejena na najvišji znesek podpore Unije

Opombe

Zunanji odhodki zahtevajo možnost uporabe vseh predvidenih načinov upravljanja, kot je ustrezno in odločeno med izvajanjem.

UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Komisija bo najpozneje štiri leta po začetku izvajanja programa objavila poročilo o izvajanju, da bi ocenila napredek pri doseganju ciljev programa v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti]. Komisija bo najpozneje tri leta po koncu obdobja večletnega finančnega okvira izvedla retrospektivno oceno, da bi ocenila uspešnost, učinkovitost, ustreznost, skladnost in dodano vrednost Unije programa.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 *Utemeljitev načinov izvrševanja proračuna, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Načini izvrševanja proračuna

V zvezi z načini upravljanja niso predvidene nobene temeljne spremembe, k boljšim rezultatom v prihodnosti pa bodo prispevale izkušnje, ki so jih službe Komisije in izvajalski akterji pridobili v okviru predhodnih programov.

Ukrepi, ki bodo financirani na podlagi te uredbe, se bodo izvajali z neposrednim upravljanjem s strani Komisije s sedeža in/ali prek delegacij Unije ter s posrednim upravljanjem s strani katerega koli od subjektov iz člena 62(1)(c) finančne uredbe, da bi bolje dosegli cilje uredbe.

Kar zadeva posredno upravljanje, kot je navedeno v členu 157 finančne uredbe, mora Komisija zagotoviti raven zaščite finančnih interesov EU, ki je enakovredna zaščiti finančnih interesov EU, ki se zagotavlja v okviru neposrednega upravljanja. Izvede se predhodna stebrna ocena sistemov in postopkov subjektov v skladu z načelom sorazmernosti ter ob ustreznem upoštevanju narave ukrepa in s tem povezanih finančnih tveganj. Kadar je to potrebno zaradi izvajanja ali če obstajajo pridržki, izraženi v letnih poročilih o dejavnostih, se opredelijo in izvajajo akcijski načrti s posebnimi ukrepi za zmanjšanje tveganj. Poleg tega lahko izvajanje spremljajo tudi ustrezni ukrepi nadzora, ki jih določi Komisija.

Uporabila se bo tudi proračunska podpora.

Inovativni finančni instrumenti, tudi v partnerstvu z Evropsko investicijsko banko (EIB), finančnimi institucijami držav članic in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami, se bodo uporabljali za dejavnosti kombiniranja. Finančna uredba še naprej omogoča uporabo skrbniških skladov.

Postopek notranje kontrole in upravljanja je zasnovan tako, da daje razumno zagotovilo o uresničevanju ciljev glede učinkovitosti in uspešnosti delovanja, zanesljivosti finančnega poročanja ter skladnosti z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom.

Uspešnost in učinkovitost

Izvajalske službe bodo za zagotovitev učinkovitosti in uspešnosti svojega delovanja (ter zmanjšanje visoke stopnje tveganja v okolju, v katerem izvršuje zunanjo pomoč) – poleg vseh elementov celovitega postopka Komisije za strateško politiko in načrtovanje, notranjerevizijskega okolja ter drugih zahtev iz okvira Komisije za notranjo kontrolo – pri vseh svojih instrumentih še naprej uporabljale prilagojen okvir upravljanja pomoči, kar pomeni:

- prenos upravljanja večine zunanje pomoči na delegacije EU na terenu,
- jasno in formalizirano delitev finančne odgovornosti (od odredbodajalca na podlagi prenosa – generalni direktor – naprej) na podlagi nadaljnjega prenosa z odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa (direktor) na sedežu na vodjo delegacije,
- redno poročanje delegacij EU sedežu, vključno z letno izjavo o zanesljivosti, ki jo da vodja delegacije,
- zagotavljanje obsežnega programa usposabljanja za osebe na sedežu in v delegacijah,
- zagotavljanje znatne podpore in usmerjanja delegacijam s sedeža (tudi po internetu),
- redne nadzorne misije pri delegacijah vsakih 3 do 6 let,
- metodologijo upravljanja projektnih in programskih ciklov, ki vključuje: kakovostna podporna orodja za zasnovo ustreznega posredovanja, metodo njegovega zagotavljanja, mehanizem financiranja, upravljavski sistem, oceno in izbiro morebitnih izvedbenih partnerjev itd.; orodja za vodenje, spremljanje in poročanje za programe in projekte, da se zagotovi učinkovito izvajanje, vključno z rednim zunanjim spremljanjem projektov na kraju samem, ter celovito oceno in revizijo. Poenostavitve se bodo poskušale doseči z razširitvijo uporabe poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov, kjer je to ustrezno in izvedljivo. Še naprej se bo uporabljal pristop različnim tveganjem prilagojenih kontrol v skladu s temeljnimi tveganji.

Finančno poročanje in računovodstvo

Izvajalske službe si bodo še naprej prizadevale delovati po najvišjih računovodskih standardih in standardih finančnega poročanja z uporabo korporativnega finančnega sistema Komisije (SUMMA) ter posebnih orodij za zunanjo pomoč, kot je OPSYS.

Kar zadeva skladnost z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom, so metode kontrole skladnosti določene v oddelku 2.3 (ukrepi preprečevanja goljufij in nepravilnosti).

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Za okolje, v katerem se izvaja sodelovanje v okviru tega instrumenta, so značilna tveganja, da ne bi bili doseženi cilji instrumenta, da finančno poslovanje ne bi bilo najboljše in/ali da se ne bi upoštevala veljavna pravila (napake v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo), povezana z:

- gospodarsko in politično nestabilnostjo ter naravnimi nesrečami in ekstremnimi vremenskimi razmerami, ki lahko povzročijo težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov, zlasti v nestabilnih državah,
- omejeno institucionalno in upravno zmogljivostjo v partnerskih državah, ki lahko povzroči težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov,
- spremljanjem geografsko razpršenih ukrepov (običajno za več držav, ozemelj in regij), kar je lahko logistično in stroškovno zahtevno – zlasti to velja za kakršne koli nadaljnje ukrepanje v zvezi z dejavnostmi na kraju samem,

- raznolikostjo potencialnih partnerjev ali upravičencev z različnimi strukturami in zmogljivostmi notranje kontrole, kar lahko povzroči razdrobljenost ter s tem zmanjša učinkovitost in uspešnost razpoložljivih virov Komisije za podporo in spremljanje izvajanja,
- omejeno razpoložljivostjo kvalitativnih in kvantitativnih podatkov o rezultatih in učinkih zunanje pomoči v partnerskih državah, kar lahko ovira zmožnost Komisije, da poroča o rezultatih in prevzema odgovornost zanje.

Za obvladovanje tveganja finančnih napak bo Komisija izvajala ustrezne predhodne in naknadne kontrole. Kadar je to mogoče in primerno, bo izvajanje revizij sistemov služilo kot orodje za ugotavljanje temeljnih vzrokov napak v kontrolnih sistemih subjektov in začetek potrebnih blažilnih ukrepov.

Poleg tega Komisija za okrepitev svoje učinkovitosti pri preprečevanju napak, pomanjkljivosti pri upravljanju in nepravilnosti vzpostavlja sistem za stalno ciljno usmerjeno ocenjevanje tveganja na ravni pogodb in subjektov. Ključni dejavniki, ki povečujejo verjetnost visoke stopnje napake in negativnega vpliva na dobro finančno poslovanje, zlasti povezani tudi s preteklimi podatki o prejšnjih kontrolah in spremljanju, so bili opredeljeni in združeni v preglednici za profiliranje tveganja. Preglednica za profiliranje tveganja bo pomembno orodje za učinkovitejše usmerjanje prihodnjih kontrol, prizadevanj za spremljanje in drugih načinov blažitve, da se razumno zmanjša tveganje napake, pomanjkljivosti pri upravljanju in nepravilnosti.

Glede na okolje z visokimi tveganji je treba v sistemih predvideti, da se lahko v transakcijah pojavi znatno število morebitnih napak v zvezi s skladnostjo, ter vanje v čim zgodnejši fazi plačilnega procesa, pred ali med njim vgraditi visoko stopnjo kontrol za preprečevanje, odkrivanje in odpravo teh napak. V praksi to pomeni, da se bodo kontrole skladnosti najbolj opirale na obsežne predhodne preglede na večletni osnovi, ki jih bodo opravljali zunanji revizorji in osebje Komisije na terenu pred končnimi plačili za projekte (hkrati pa bodo še vedno opravljali tudi nekaj naknadnih revizij), tako da bodo te kontrole znatno presegale raven finančne zaščite, zahtevane v skladu s finančno uredbo. Ta okvir vključuje:

- predhodna preverjanja transakcij, ki jih izvede osebje Komisije,
- zunanje revizije in preverjanja (obvezni in na podlagi ocene tveganj), ki jih med drugim izvaja Evropsko računsko sodišče,
- naknadna preverjanja (na podlagi ocene tveganj) in izterjave.

2.2.3 *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje med stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Stroški notranje kontrole/upravljanja, načrtovani za skupne (operativne in upravne) obveznosti v portfelju odhodkov, ki se financira iz splošnega proračuna EU za obdobje 2028–2034, se nanašajo samo na stroške Komisije, pri čemer so izključene države članice in pooblaščen subjekti. Pooblaščen subjekti lahko zadržijo do 7 % sredstev za upravljanje sredstev, ki bi se lahko delno uporabila za namene kontrole. Ti stroški upravljanja vključujejo vse osebje na sedežu in v delegacijah, infrastrukturo, prevoz, usposabljanje, spremljanje, ocenjevanje in revizijske pogodbe (vključno s tistimi, ki jih izvedejo upravičenci).

Sicer se bo še naprej vlagalo v izboljšanje narave in ciljne usmerjenosti upravljavskih dejavnosti in preverjanj skladnosti v zvezi s portfeljem, vendar so ti stroški v glavnem potrebni za uspešno in učinkovito uresničevanje ciljev instrumentov z najmanjšim možnim tveganjem neskladnosti (stopnja preostalih napak pod 2 %). Ti stroški so znatno manjši od tveganj ob odpravi ali zmanjšanju notranjih kontrol na tem področju z visokimi tveganji.

Cilj glede skladnosti za Instrument je na eni strani ohraniti preteklo stopnjo tveganja neskladnosti (stopnjo napake), na drugi strani pa zmanjšati preostalo „neto“ stopnjo napake na manj kot 2 % (na večletni ravni po izvedbi vseh načrtovanih kontrol in popravkov za zaključene pogodbe). V primeru ugotovljenih pomanjkljivosti bodo izvedeni ciljno usmerjeni popravni ukrepi, da se zagotovijo najnižje možne stopnje napak.

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

V ukrepih za preprečevanje goljufij in nepravilnosti niso predvidene nobene temeljne spremembe, izkušnje, ki so jih službe Komisije in nosilci izvajanja pridobili v okviru predhodnih programov, pa bodo prispevale k boljšim rezultatom v prihodnosti. Okvir skladnosti sestavljajo med drugim naslednji pomembni elementi:

Preventivni ukrepi

- obvezno osnovno usposabljanje o problematiki goljufij za osebje, ki upravlja pomoč, in revizorje,
- zagotavljanje smernic (tudi po internetu), vključno z obstoječim priročnikom o postopkih, kakršen je priročnik Companion, PRAG, in sklopom orodij za finančno poslovanje (za izvajalske partnerje),
- predhodna ocena za zagotovitev, da so organi, ki upravlja zadevna sredstva Unije v okviru skupnega in decentraliziranega upravljanja, uvedli ustrezne ukrepe proti goljufijam za preprečevanje in odkrivanje goljufij pri upravljanju teh sredstev,
- predhodno preverjanje mehanizmov boja proti goljufijam, ki so na razpolago v partnerskih državah, kot del ocene upravljanja javnih financ, natančneje izpolnjevanja merila za upravičenost do prejemanja proračunske podpore (tj. dejavna zavezanost boju proti goljufijam in korupciji, ustrezni inšpekcijski organi, zadostne pravosodne zmogljivosti ter učinkoviti mehanizmi odzivanja in sankcioniranja),
- učinkoviti mehanizmi za preprečevanje in odkrivanje goljufij, korupcije in drugih nezakonitih dejavnosti, ki škodijo finančnim interesom Unije, vključno s kibernetскими napadi, zlasti v zvezi z novimi finančnimi instrumenti, kot so mešano financiranje, financiranje, ki ni povezano s stroški, in/ali proračunska jamstva, z uporabo digitalnih orodij in tehnologij.

Ukrepi za odkrivanje in odpravljanje napak

- ustavitev financiranja EU v primerih resnih goljufij, vključno s korupcijo velikih razsežnosti, dokler organi ne sprejmejo ustreznih ukrepov za odpravo in preprečevanje takih goljufij v prihodnje,
- EDES (sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev),
- odložitev izvajanja/prekinitev pogodbe,

- postopek izključitve.

Strategije zadevnih služb za boj proti goljufijam, usklajene s cilji in prednostnimi nalogami strategije Komisije za boj proti goljufijam (CAFS) in njenega ustreznega akcijskega načrta, zagotavljajo, da sistemi, ki se uporabljajo za porabo sredstev EU v tretjih državah, omogočajo pridobivanje ustreznih podatkov z namenom, da se ti podatki uporabijo pri oceni in obvladovanju tveganja goljufij (npr. dvojno financiranje, inflacija stroškov, prirejeni razpisni postopki, nasprotje interesov, nedovoljeno dogovarjanje), in, kjer je to potrebno, bi se lahko vzpostavile skupine za mreženje in ustrezna informacijska/digitalna orodja, namenjena zgodnjemu odkrivanju in preprečevanju tveganj goljufij ter primerov goljufij, povezanih s sektorjem zunanje pomoči.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

Razdelek 3 večletnega finančnega okvira – Sosedstvo in svet	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov
	Številka	dif./nedif.
	07 01 Odhodki za podporo za sklop Globalna Evropa	nedif.
	07 01 01 Odhodki za podporo za program Globalna Evropa brez Ukrajine	nedif.
	07 01 02 Odhodki za podporo za Ukrajino	nedif.
	07 02 Evropski steber	dif.
	07 02 01 Širitev – Priprava na pristop	dif.
	07 02 02 Vzhodno sosodstvo – programi	dif.
	07 02 03 Zahodna Evropa – Programi	dif.
	07 02 04 Podpora Ukrajini	dif.
	07 02 10 Evropa – Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike	dif.
	07 02 11 Evropa – Humanitarna pomoč	dif.
	07 02 12 Evropa – Odpornost	dif.
	07 02 13 Evropa – Konkurenčnost	dif.
	07 02 14 Evropa – Nepovratna sredstva v okviru makrofinančne pomoči	dif.
	07 02 20 Evropa – Oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije	dif.
	07 02 30 Evropa – Teritorialno in čezmejno sodelovanje	dif.
	07 03 Steber za Bližnji vzhod, Severno Afriko in Zaliv	dif.
	07 03 01 Bližnji vzhod – Programi	dif.
	07 03 02 Severna Afrika – Programi	dif.
	07 03 03 Zaliv – Programi	dif.

	07 03 10 Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv – Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike	dif.
	07 03 11 Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv – Humanitarna pomoč	dif.
	07 02 12 Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv – Odpornost	dif.
	07 02 13 Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv – Konkurenčnost	dif.
	07 03 14 Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv – Nepovratna sredstva v okviru makrofinančne pomoči	dif.
	07 03 20 Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv – Oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije	dif.
	07 03 30 Bližnji vzhod, Severna Afrika in Zaliv – Teritorialno in čezmejno sodelovanje	dif.
	07 04 Steber za podsaharsko Afriko	dif.
	07 04 01 Zahodna Afrika – Programi	dif.
	07 04 02 Programi za vzhodno in osrednjo Afriko	dif.
	07 04 03 Južna Afrika in Indijski ocean – Programi	dif.
	07 04 10 Podsaharska Afrika – Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike	dif.
	07 04 11 Podsaharska Afrika – Humanitarna pomoč	dif.
	07 04 12 Podsaharska Afrika – Odpornost	dif.
	07 04 13 Podsaharska Afrika – Konkurenčnost	dif.
	07 04 14 Podsaharska Afrika – Nepovratna sredstva v okviru makrofinančne pomoči	dif.
	07 04 20 Podsaharska Afrika – Oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije	dif.
	07 05 Steber za Azijo in Pacifik	dif.
	07 05 01 Srednja Azija – Programi	dif.
	07 05 02 Južna in vzhodna Azija – Programi	dif.
	07 05 03 Pacifik – Programi	dif.
	07 05 10 Azija in Pacifik – Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike	dif.

	07 05 11 Azija in Pacifik – Humanitarna pomoč	dif.
	07 05 12 Azija in Pacifik – Odpornost	dif.
	07 05 13 Azija in Pacifik – Konkurenčnost	dif.
	07 05 14 Azija in Pacifik – Nepovratna sredstva v okviru makrofinančne pomoči	dif.
	07 05 20 Azija in Pacifik – Oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije	dif.
	07 06 Steber za Ameriki in Karibe	dif.
	07 06 01 Ameriki – Programi	dif.
	07 06 02 Karibi – Programi	dif.
	07 06 10 Ameriki in Karibi – Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike	dif.
	07 06 11 Ameriki in Karibi – Humanitarna pomoč	dif.
	07 06 12 Ameriki in Karibi – Odpornost	dif.
	07 06 13 Ameriki in Karibi – Konkurenčnost	dif.
	07 06 14 Ameriki in Karibi – Nepovratna sredstva v okviru makrofinančne pomoči	dif.
	07 06 20 Ameriki in Karibi – Oblikovanje rezervacij za skupni sklad za rezervacije	dif.
	07 07 Steber za globalno delovanje	dif.
	07 07 01 Globalni programi	dif.
	07 07 10 Globalno delovanje – Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike	dif.
	07 07 11 Globalno delovanje – Humanitarna pomoč	dif.
	07 07 12 Globalno delovanje – Odpornost	dif.
	07 07 13 Globalno delovanje – Konkurenčnost	dif.
	07 08 Rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge	dif.
	07 09 Zaključek prejšnjih programov zunanjega delovanja	dif.
	07 09 99 Zaključek prejšnjih ukrepov	dif.
	07 09 99 01 Zaključek prejšnjih ukrepov v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno	dif.

	sodelovanje	
	07 09 99 02 Zaključek prejšnjih ukrepov v okviru humanitarne pomoči	dif.
	07 09 99 03 Zaključek prejšnjih ukrepov v okviru instrumenta za predpristopno pomoč	dif.
	07 09 99 04 Zaključek prejšnjih ukrepov v okviru instrumenta za reforme in rast za Zahodni Balkan	dif.
	07 09 99 05 Zaključek prejšnjih ukrepov v okviru instrumenta za Ukrajino	dif.

^[1] Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.1.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	3	Sosedstvo in svet
--	----------	--------------------------

			VFO 2028–2034 SKUPAJ
Odobritve za poslovanje			
07 02 (steber za Evropo)	obveznosti	(1a)	43,174
	plačila	(2a)	p.m.
07 03 (steber za Bližnji vzhod, severno Afriko in Zaliv)	obveznosti	(1b)	42,934
	plačila	(2b)	p.m.
07 04 (steber za Podsaharsko Afriko)	obveznosti	(1c)	60,531
	plačila	(2c)	p.m.
07 05 (steber za Azijo in Pacifik)	obveznosti	(1d)	17,050
	plačila	(2d)	p.m.
07 06 (steber za Ameriki in Karibe)	obveznosti	(1e)	9,144
	plačila	(2e)	p.m.
07 07 (steber za globalno delovanje)	obveznosti	(1f)	12,668
	plačila	(2f)	p.m.
07 08 (rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge)	obveznosti	(1g)	14,808
	plačila	(2g)	p.m.

Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa			
07 01 (odhodki za podporo za sklop Globalna Evropa)		(3)	p.m.
Odobritve za GD <.....>	obveznosti	= 1a + 1b + 1c + 1d + 1e + 1f + 1 g + 3	200,309
	plačila	= 2a + 2b + 2c + 2d + 2e + 2f + + 2g + 3	p.m.

Od zgoraj navedenih skupnih odobritev bo okvirni znesek 25 000 000 000 EUR namenjen financiranju ukrepov humanitarne pomoči. Glede na to, da humanitarna pomoč ni programljiva pomoč in je na potrebah temelječe orodje, bodo dodelitve po stebrih določene pozneje, tudi v okviru letnega proračunskega postopka.

			VFO 2028–2034 SKUPAJ
Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	p.m.
	plačila	(5)	p.m.
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)	p.m.
Odobritve iz RAZDELKA 3 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6	200,309
	plačila	= 5 + 6	p.m.

Razdelek večletnega finančnega okvira		4	„Upravni odhodki“						
GD <.....>		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028 – 2034 SKU PAJ
• Človeški viri		424,7 86	424, 786	424, 786	424, 786	424, 786	424, 786	424, 786	2 973 ,502
• Drugi upravni odhodki		81,17 7	81,1 77	81,1 77	81,1 77	81,1 77	81,1 77	81,1 77	568,2 42
GD <.....> SKUPAJ		505,9 63	505, 963	505, 963	505, 963	505, 963	505, 963	505, 963	3 541 ,744

GD: <.....>		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028 – 2034 SKU PAJ
• Človeški viri		0	0	0	0	0	0	0	0
• Drugi upravni odhodki		0	0	0	0	0	0	0	0
GD <.....> SKUPAJ	odobritve	0	0	0	0	0	0	0	0
Odobritve iz RAZDELKA 4 večletnega finančnega okvira SKUPAJ		(obvez nosti skupaj = plačila skupaj)	505,9 63	505, 963	505, 963	505, 963	505, 963	505, 963	3 541 ,744

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUP AJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 4	obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0
večletnega finančnega okvira SKUPAJ	plačila	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.1.2 Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	števi lka	
--	--------------	--

GD <.....>	Leto	Leto	L	L	L	L	L	V
			e	e	e	e	e	F
			t	t	t	t	t	O
	2028	2029	o	o	o	o	o	
			2	2	2	2	2	2
			0	0	0	0	0	0
			3	3	3	3	3	8
			0	1	2	3	4	–
								2
								0
								3

Razdelek večletnega finančnega okvira	4	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

GD <.....>		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028 – 2034 SKU PAJ
• Človeški viri		0	0	0	0	0	0	0	0
• Drugi upravni odhodki		0	0	0	0	0	0	0	0
GD <.....> SKUPAJ	odobritve	0	0	0	0	0	0	0	0

GD <.....>		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028 – 2024 SKU PAJ
• Človeški viri		0	0	0	0	0	0	0	0
• Drugi upravni odhodki		0	0	0	0	0	0	0	0
GD <.....> SKUPAJ	odobritve	0	0	0	0	0	0	0	0

Odobritve iz RAZDELKA 4 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obvezn osti skupaj = plačila skupaj)	0	0	0	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUP AJ
Odobritve iz RAZDELKO V od 1 do 7 večletnega finančnega okvira	obveznosti	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	plačila	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve upravne narave.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve upravne narave, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.3.1 Odobritve iz izglasovanega proračuna

IZGLASOVANE ODOBRITVE	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	2028– 2034 SKUPAJ
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RAZDELEK 4								
Človeški viri	424,786	424,786	424,786	424,786	424,786	424,786	424,786	2 973,502
Drugi upravni odhodki	81,177	81,177	81,177	81,177	81,177	81,177	81,177	568,242
Seštevek za RAZDELEK 4	505,963	505,963	505,963	505,963	505,963	505,963	505,963	3 541,744
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Človeški viri	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	3 174,402
Drugi odhodki upravne narave	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	3 174,402
SKUPAJ	959,449	959,449	959,449	959,449	959,449	959,449	959,449	6 716,146

3.2.3.3 Odobritve skupaj

IZGLASOVANE ODOBRITVE + ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI SKUPAJ				Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	2028– 2034 SKUPAJ J
			RAZDELEK 4								
Človeški viri				424,786	424,786	424,786	424,786	424,786	424,786	424,786	2 973,502
Drugi upravni odhodki				81,177	81,177	81,177	81,177	81,177	81,177	81,177	568,242
Seštevek za RAZDELEK 4				505,963	505,963	505,963	505,963	505,963	505,963	505,963	3 541,744
Odobritve zunaj RAZDELKA 4											
Človeški viri				453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	3 174,402
Drugi odhodki upravne narave				0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4				453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	453,486	3 174,402
SKUPAJ				959,449	959,449	959,449	959,449	959,449	959,449	959,449	6 716,146

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge odhodke upravne narave se krijejo z odobritvami generalnega direktorata, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj generalnega direktorata, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu generalnemu direktoratu dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.4 Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

3.2.4.1 Financirano iz izglasovanega proračuna

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

IZGLASOVANE ODOBRITVE		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)		1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347
20 01 02 03 (delegacije EU)		469	469	469	469	469	469	469
01 01 01 01 (Posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)		0	0	0	0	0	0	0
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)								
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		208	208	208	208	208	208	208
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		42	42	42	42	42	42	42
upravno podporo [XX.01.YY.YY]	– na sedežu	786	786	786	786	786	786	786
	– na delegacijah EU	2 580	2 580	2 580	2 580	2 580	2 580	2 580
01 01 01 02 (PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 4		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 4		0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ		5 432	5 432	5 432	5 432	5 432	5 432	5 432

3.2.4.3 Potrebe po človeških virih skupaj

IZGLASOVANE ODOBRITVE + ZUNANJI NAMENSKI PREJEMKI SKUPAJ		Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)		1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347
20 01 02 03 (delegacije EU)		469	469	469	469	469	469	469
01 01 01 01 (Posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (Neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite)		0	0	0	0	0	0	0

• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa)								
20 02 01 (PU in NNS iz splošnih sredstev)		208	208	208	208	208	208	208
20 02 03 (PU, LU, NNS in MSD na delegacijah EU)		42	42	42	42	42	42	42
upravno podporo	– na sedežu	786	786	786	786	786	786	786
[XX.01.YY.YY]	– na delegacijah EU	2 580	2 580	2 580	2 580	2 580	2 580	2 580
01 01 01 02 (PU in NNS za posredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (PU in NNS za neposredne raziskave)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – iz razdelka 7		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske vrstice (navedite) – zunaj razdelka 7		0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ		5 432	5 432	5 432	5 432	5 432	5 432	5 432

Osebj, potrebno za izvajanje predloga (v ekvivalentu polnega delovnega časa):

	Obstoječe osebe na voljo v službah Komisije	Izredno dodatno osebe		
		financirano iz razdelka 4 ali odobritev za raziskave	financirano iz vrstice BA	financirano s pristojbinami
Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom	1 675	141	n. r.	
Zunanji sodelavci (PU, NNS, AU)	3 302	–	314	

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	

3.2.5 Pregled ocenjenih posledic za naložbe, povezane z digitalnimi tehnologijami

Obvezno: v spodnjo tabelo je treba vstaviti najboljšo oceno z digitalnimi tehnologijami povezanih naložb, ki so vključene v predlog/pobudo.

Izjemoma, kadar je to potrebno za izvajanje predloga/pobude, je treba odobritve iz razdelka 4 vnesti v za to določeno vrstico.

Odobritve iz razdelkov 1–3 je treba prikazati kot „Odhodke za IT za operativne programe (v okviru politik)“. Ti odhodki se nanašajo na operativni proračun, ki se uporabi za ponovno uporabo / nakup / razvoj platform/orodij IT, ki so neposredno povezani z izvajanjem pobude in naložbami, povezanimi z njimi (npr. licence, študije, shranjevanje podatkov itd.). Informacije v tej tabeli morajo biti usklajene s podatki, predstavljenimi v oddelku 4 „Digitalne razsežnosti“.

Odobritve za digitalno in IT področje SKUPAJ	Leto 2028	Leto 2029	Leto 2030	Leto 2031	Leto 2032	Leto 2033	Leto 2034	VFO 2028– 2034 SKUPAJ
RAZDELEK 4								
Odhodki za IT* (na ravni organizacije)	44,542	44,542	44,542	44,542	44,542	44,542	44,542	311,797
Seštevek za RAZDELEK 4	44,542	44,542	44,542	44,542	44,542	44,542	44,542	311,797
Odobritve zunaj RAZDELKA 4								
Odhodki za IT za operativne programe (v okviru politik)	0	0	0	0	0	0	0	0
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 4	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	0	0	0	0	0	0	0	0

Stroški za informacijsko tehnologijo v okviru razdelka 4 se izračunajo tako, da se število EPDČ pomnoži z 8 200 EUR na EPDČ.

3.2.6 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- ☐ se lahko v celoti financira s prerezporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira
- ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru
- ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira

3.2.7 Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☐ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb
- ☐ je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Leto	Skupaj
--	------	------	------	------	------	------	------	--------

	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

^[1] Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

^[2] Kakor je opisan v oddelku 1.3.2. Specifični cilji.

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

4. DIGITALNE RAZSEŽNOSTI

4.1 Zahteve digitalnega pomena

--

4.2 Podatki

--

4.3 Digitalne rešitve

--

4.4 Ocena interoperabilnosti

--

4.5 Ukrepi v podporo digitalnemu izvajanju

--